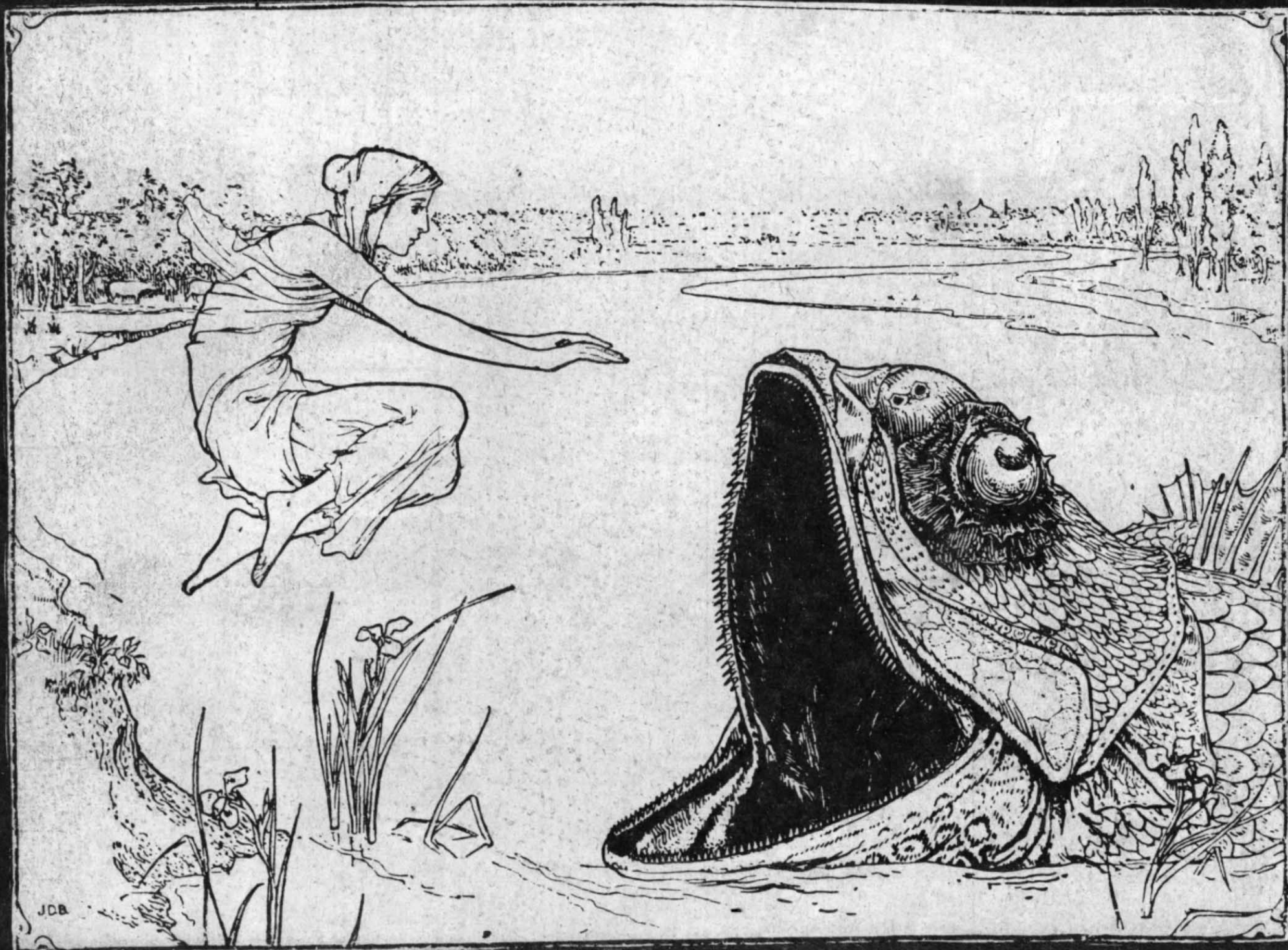

GATEAVISA

Nr. 5/78

SOMMERNUMMER

5 kroner

SOMMER-GRØSSER: Trusselen fra verdensrommet

Hedningsamfunnet: Bøtelagte himmelstormere

Anti Anti-Marx

Patti Smith

Kjøp denne avisa i originalt papirformat i nettbutikken vår.

WWW.GATEAVISA.NO

GATEØVISA

Kjøp tidligere nummere
på www.Gateavisa.no

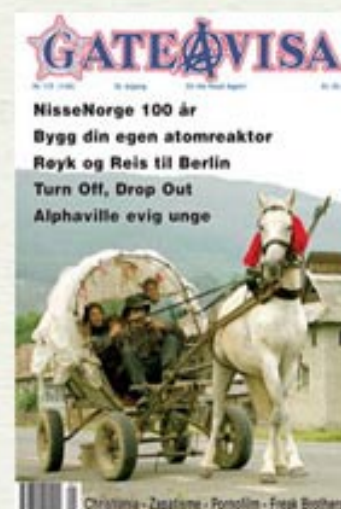
Nr. 174

Valgplakater på vår måte... • Politisk sex • Thomas Hylland Eriksen • Alkopolitikk • Fleinsopp • Voldsromantiske raddiser • Erik Dammann og sønner • Normale gale

Nr. 173

Mørkemenn og terrorister • Kvinneligaen • Dag Solstad • Utdatert copyright • Hurdalsjøen økolandsby • Skylapper? • Kriminell kriminalpolitikk • Lønsslaveri • Snu ryggen til staten!

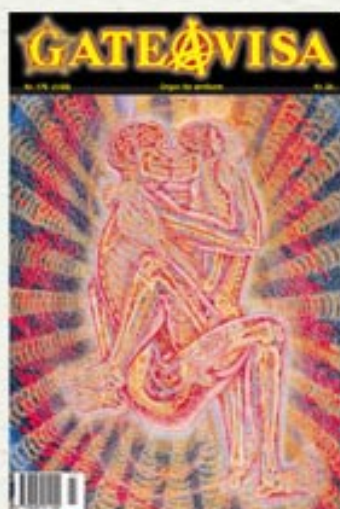
Nr. 172

Bygg din egen atomreaktor • Røyk og Reis til Berlin • Turn Off, Drop Out • Alphaville evig unge • Arild Nyquist • Frosne bestefedre • Zapatister • Friikbrødrene i Mexico, del 3

Nr. 171

Pornokrati • Svart og hvit vold? • Vekturvold • Kupp Gateavisa! • Sivilisasjon? Nei takk! • Christiania • Telefonterror • Boligaksjon i Bergen • Friikbrødrene i Mexico, del 2

Nr. 170

Märthas verste eventyr • Narkokrigen vunnet? • Røyk & Reis til Kina • Cao-Dai • Karoline Frogner • Okkupasjonsextra • John Zorn • Situasjonistisk teori • Friikbrødrene i Mexico, del 1

Nr. 169

Terromål: NORGE • Rapport fra virkeligheten • Oljekrig • Opprør i Argentina • Røyk og reis til Portugal • Harald Medbøe: Shit • Christiania 30 år • Atomavfall – Verdensbanken kommer

Nr. 168

Attac • Hvite Overaller • Black Bloc • Göteborg • Verdensbanken • Genova • Valgets kvalme • Deres Majestet, vi har fått nok • Pepperspray • Okupasjonsnytt • Big Brother ser deg! • Securidass

Nr. 167

Italias frisoner • Dynastiet Bush • USA: Valgfusk og fanteri • Sealand & Ladonia • Røyk og Reis Goa Update • Reisbrev fra Chiapas – Anarkoteori • Smaken er som baken • Sporveishets

Nr. 166

Harry: narkopolitisk flyktning fra USA • Boligaksjonen i Gamlebyen • Alternativmessa • Oslo til kamp for fri hasj • DesPutin: Russlands nye tsar • Piratradio: bryt internett-sensuren.

Nr. 165

Okkupasjoner: Saxegårdsgate og Hausmannsgate • Friikbrødrene: den store boligokkupasjonen • Er universet levende? • Røyk og Reis: Gateavisas helt egen feriekatalog • Hunter S. Thompson

Nr. 164

Heia politistaten • Ned med terapøytvoldet: Christian Beck • Ungdomshuset i Køben • Rapport fra tjallemarsjen 1. mai • La dem spise kake • Kennedy: USAs psykedeliske president • Solformørkelse '99

Nr. 163

Dommedag er avlyst • Anarkisten i Egner • J. Edgar Hoover • Nå bomber de for NATO igjen • Glor du på teve? – Alternativmessa • GAs Gule sider • Husknusing i Belgia • Anarkoteori

"Jeg mener en nådeløs
kritikk av alt som
eksisterer..."

Karl Marx,
tysk filosof

GATEAVISA

Gateavisa — Nr. 6/78 — Dobbelnummer — 9. årgang

"Målet er å få
mest mulig
vekk."

Ambjørn Sæthun,
stortingsmann, SP,
pornodebatten.

I dette nummer:

Husker du barrikadene?

Sammen med alle andre mimrer også Gateavisa med i 10-års-jubileums-koret for "mai-68".

"Lærdommen fra Paris har vært gjentatt så mange ganger at de har etterlatt inntrykket av at det er noe å lære."

Side 2

Intervju med en av de norske tilstedeværende

Side 4

De reiser korset mot Guds Rike på Jord.

Bøtene drysser over de rabierte himmelstormere fra Hedningsamfunnet.

Side 8

Kaster De mat?

Bløtkakekasting — en sunn og målrettet sport

Side 11

Vårslepp fra Victoria Terrasse

Om gatekampene i Oslo sentrum 30 april:

Et brutalt kurs i samfunnslære for 2-3000 mennesker. Vår-utløsning for politiagresjon mot ungdom i Oslo sentrum.

Side 12

Frihet på scenen?

Om Tramteatrets nye stykke.
Om Fandens publikum, kunst & virkelighet.

Side 14

Lev! Det er deilig!

Lær av Suzanne Brøgger

Side 15

GRØSSER-EXTRA:

Trusselen fra verdensrommet

Hva skjer i det ytre rom — ?

Noen tusen satellitter, raketter og vrakrester befinner seg der ute. Blant annet med egne små atomkraftverk om bord.

Et titall slike gjenstander styrter mot jorda hver måned. Stort sett går det bra.

Midtsidene

Fredrikstad Filmfabrikk

fabrikerer 24 bilder i sekundet. Parole:

"Lag din egen strimmel på dine egne premisser!"

Side 19

Marxisme eller anarkisme eller...?

"Vi trenger en teori om makt, undertrykking og herredømme."

Side 20

Anti Anti-Marx

Om "de nye filosofene" i Frankrike og deres selvutnevnte norske apostel.

Side 23

Patti Smith

En sammensmelting av rock'n'roll, improvisasjon og reggae. Fellesskap via lyd og energi. Stemningsinntrykk fra Patti Smiths konsert i Oslo.

Side 28

Bjørneboe på sokkel ?

Det er på tide å skrive litt om Jens Bjørneboe igjen. Hvorfor skal bare Gyldendal, Pax, Nationaltheatret og antroposofene meske seg på fyrens ettermæle? Vi krever vår rett som åtselgribber og ser fram til økt løssalg.

Unnskyldningen for dette finner vi i en artikkel i Dagbladet 22/5. Bakgrunnen er at en Knut Steen har laget en skulptur av Bjørneboe, eller i hvert fall deler av ham (overkropp uten armer). Figuren er utstyrt med svart patina (anarkistisk glaser).

Dette kunstverk foreslår nå styret i Club 7 plassert i klubben, omtrent ved billettsegeren.

Hvorfor? Vesla Bergem har dette argumentet: "Jens Bjørneboe var den eneste som hadde konto på Club 7." Trond Jensen tilføyer at "han var ett med miljøet".

Her er vi enige med Jensen! Takket være kontoen sin hadde Bjørneboe rikelig anledning til å senke seg ned i Club 7's bedrovelige miljø av forfyllede gjengangere. Det er ikke ukjent at Bjørneboe hadde problemer med å kontrollere fylla og at han i perioder var arbeidsudyktig av det. Bjørneboes forhold til Club 7 og alkoholen var neppe dominert av den delen av ham som ifølge Dagbladet preger skulpturen: "et 'jeg' som er fast og massivt som en fjellblokk".

Det spørs om alkoholiseringskreditt er den mest velegnede hedersbevisning Club 7 kunne gi Bjørneboe mens han

levde. I dag å opphøye hans forhold til klubben til offisielt kulturminne, betyr å gi stedet en prestisje det neppe fortjener... Man kunne like treffende plassert bysten i Vinmonopolets kantine. (En mann som bidro til å sikre arbeidsplassene!)

Club 7's dilemma er stadig kombinasjonen av et sted for drikk & seksualkontakter, og et slags kultursenter. Fylla gir egeninntekter og kulturen den kommunale støtte.

Det er selvsagt bare ett sted kunstverket "passende" kunne plasseres — nemlig i det villniss av en hage som omgir de frihetlige krefters høyborg & kråkeslott: Hjelmsgt. 3.

Problemet er våre ideer om ikke å opphøye medmennesker til overmennesker. Et slikt alter for Bjørneboe ville vel være et betenkelig ideologisk avvik. En nødløsning kunne det selvsagt ha vært å plante bringebærbusker rundt statuen og utpeke det til fugleskremsel med materielt nyttig formål.

Om Club 7 sikrer seg kunstverket vil vi insistere på følgende tilleggsattaksjon: På en marmorplate ved siden av hogges inn Bjørneboes legendariske dikt der han tar farvel med Kong Alkohol. (Et forsett Bjørneboe ikke etterlevet.) Figuren kunne dermed fungere som en liten moralsk pekefinger overfor frihetlige mennesker på vei ned i Club 7 for nok en gang å nedsenke hjernen i 6-8 halvliter øl. Så får vi heller slå blikket ned ved passering... J.S.

Knut Steen (tv) har ikke noe i mot å se Jens Bjørneboes byste anbrakt i Club 7. Til høyre Trond Jensen og Vesla Bergem. (Foto: Ole Chr. Thomassen)

Ikke bare Gateavisa...

"Ekspander eller dø" sies å være en lov for næringsdrivende under kapitalismen. Futurum Forlag slår derfor i sommer til med nye utgivelser utenom Gateavisa:

En tegneseriespesial på 48 sider er i salg ca. 20. juni.

Fridikt foreligger allerede, med poesi fra GA-lesere.

MAI 68 er en pamflett om opprøret i Paris.

Dessuten kan vi ennå skaffe Boasteins hjemmestrikkede LP "Jeg har min egen luke".

SE SIDE 10!

HUSKER DU?

Ivar Ruste med nye viser om '68

21-årige Philipp Müller ble den 11. mai 1952 drept av politiet i Essen. Han ble skutt ned i forbindelse med en demonstrasjon mot gjenopprustningen av Tyskland. To andre demonstranter ble hardt skadd og drøyt et hundretalls arrestert.

Men en Müller skaper ingen minneartikler eller jubileer.

I stedet skrives det om Paris eller Berlin og drapsforsøket på Rudi Dutschke. Om våren — og helst mai — 1968.

Eller til nød om opptakten. Om 26-årige Benny Ohnesorge som den 2. juni 1967 falt for politiets kuler i forbindelse med en demonstrasjon mot sjahen av Persias statsbesøk i Tyskland. Det drepende skuddet traff Benny Ohnesorge i hodet — bakfra — like ved det ene øret.

Sagn og folkeeventyr.

De må formes og tilpasses publikum for å bli husket. Og gjenfortalt. Som med reklamebransjens produkter. Slik også med mytene om '68.

What a wonderful world — All you need is love — er budskapene som når verden. Louis Armstrong og Beatles er liste-toppere i mai '68. Cream, Jefferson Airplane og Grateful Dead er med. Bob Dylan er på vei inn igjen etter et par års sykehusopphold etter en motorsykkelulykke. Janis Joplin. Og en av rockmusikkens nyskapere dukker opp: Jimi Hendrix.

I ain't marchin' anymore, synger Phil Ochs. Og Country Joe McDonald skaffer seg et 400 000-stemmers kor under Woodstock-festivalen med sin I-feel-like-I'm-fixin'-to-die-rag. (Skjønt det var jo i '69.)

Og Rolling Stones. Som skaffet strofene ettertiden siterer:

*What can a poor boy do
except sing in a rock'n'roll band
cause in sleepy London town
there's no place for
street fighting men*

Rolling Stones spilte rollen som dagens opprørske byungdom. Som for-

løper for punk-musikken. Siden har de vært til mottakelse med dronning Elizabeth. Joplin og Hendrix døde av overdoser. Phil Ochs begikk selvmord. Men det er historie.

VIETNAM OG BLACK POWER

Sovjetiske tanks ruller inn i Prahas gater. Sosialisters håp om et menneskelig ansikt i den østlige statsøkonomi, blir valset ned og knust. Alexander Dubcek kastes. Jan Palach brenner seg i hjel i protest januar året etter. Skjønt er ikke det også blitt en del av '68?

Robert Kennedy blir skutt. Richard Nixon velges til president. Politiet dreper Vietnam-demonstranter ved Kent University i Ohio. Nixon lover fred i Vietnam og lov og orden i USA. Det er 1968. I stedet skapes en brutal terror-krig og Watergate i tillegg.

I oktober står Tommie Smith og John Carlos på seierspallen i Mexico City's OL-stadion. To knyttede never heves idet Star-Sprangled Banner toner

ut av høytalene, 80 000 tilskuere og 400 millioner TV-seere verden over opplever hvordan de olympiske leker blir mer enn en jakt på medaljer og rekorder. Black Power – den svarte hansen og den knyttede neven – etses fast som et minne. Om '68.

ALL MAK TIL FANTASIEN

Myten om '68 er i første rekke knyttet til Paris. Til Nanterre og Sorbonne. Til maidager da alt syntes mulig.

Det begynte med studenter som var fortrent fra overfylte forelesningssaler til trekkfulle korridorer, hvor visdomsordene krøp ut av høytalere. Og det sluttet med gatekrig mellom Paris-beboere og politi. Og arbeidere som låste direktører inne på direksjonsrom før dørene ble spikret igjen.

Planene om massesamling rundt Den ukjente soldats grav for å pisse den evige ild til døde, ble ikke gjennomført. Der gikk grensen for hva studenter tillot seg. I stedet ble de stengt inne i Latinerkvarteret. Politiet dannet en jernring rundt bydelen. I noen dager kunne man oppleve det man hadde drømt om: Samholdet. Fellesskapet mellom studenter og arbeidere. Beboerne inntok gatene med vin, brød og sang.

PAPIRTIGRENE BRENNER

Studentenes angrep ble rettet mot kommunistene og en stivnet, byråkratisk partiledelse. Egentlig var det lite krefter igjen til høyrefløyen. På mange måter kunne CIA neppe ha valgt et bedre verktøy til å bringe europeiske kommunister i vanry enn det studentene selv greide. Det franske kommunistpartiet mistet en posisjon og et omdømme som det dårlig nok har gjenfunnet i dag.

Under generalstreiken i juni deltok 10 millioner mennesker. Men den var først og fremst en lønnskrig styrt av fagforeninger og kommunistpartiet. På flere måter betydde streiken et motsvar fra kommunistene. Frankrike var igjen ved å komme til hektene, før arbeidsløshet og inflasjon skulle ta over og bringe det meste tilbake til gamle folder.

Var mai '68 stort mer enn studenter som jobbet hardt med strategien for blodige revolusjoner? Før de satt slitne

i bilen på vei hjem til dekket kveldsbord hos foreldre i velstående Bo-Nyttstrøk i Neuilly eller Passy? Er revolusjonen å okkupere universitetsbygninger?

Ifølge myten fantes det ministre i regjeringen som var overbevist om at revolusjonen var på vei, fremfor alt under den store Børsnatten den 21. mai. Ifølge myten fantes det ministre som brant hemmelige dokumenter og forberedte flukten. President de Gaulle fløy til Baden-Baden for å forsikre seg om at det fantes lojale franske NATO-tropper som kunne gjenerobre landet, om det skulle vise seg nødvendig.

UNDERTRYKKELSENS NYE FORMER

De Gaulle falt, men den nye regjeringen ble ikke mer enn en moderat utgave av den gamle. Gaullismen falt ikke. Røde Dany – Daniel Cohn-Bendit – ble utvist fordi han var tysk statsborger. Maoist-partiet, la Gauche Proletarienne, ble forbudt og senere oppløst – partiformannen Alain Geismar arrestert. Men hvor mange har i dag skiftet ut barrikadene med statsapparats og byråkratiets korridorer?

Gamle frontkjempere fra '68 biter skrivebord med stresskoffert og matpakke bak stolen og smekke rundt halsen. Samtidig er det vanskelig å se senere begivenheter i Frankrike uten også å komme inn på mai '68. Kvinnebevegelse, ville streiker, økologibevegelse, fabrikkokkupasjoner, – alt dette har naturligvis sammenheng med slutten av 60-tallet. Leve- og samværsformer er blitt mykere, samtidig som et forstokket samfunn har blitt mer strømlinjeformet. Undertrykkelsen er bedre tilpasset et nytt tiår.

Det ligger mye kulturimperialisme i den betydningen mai '68 har fått.

Med Frankrikes katolske og autoritære bakgrunn var det påkrevet med forandringer. En av opptakene til maidagene var kvinnelige studenters krav om å få ha mannlige overnattingsgjester i studentbyene. Selvfølgelig nektet universitetsledelsen.

Hvorfor skal erfaringer fra noen land gis verdensomfattende gyldighet? Hva med forskjellige forutsetninger? Og hvorfor skal noen personers nyttige fest og moro bli autoriteter som slår

andre i hodet?

KORSTOGENE SKIFTER AVGANG

I motsetning til Tyskland og Italia vokste det ikke i Frankrike noen terroristbevegelse ut av hendelsene i '68. Gatekampene i Paris resulterte ikke i dødsfall som ble satt i forbindelse med politivold. Det kunne ha skjedd. De Gaulle ønsket at okkuperte bygninger om nødvendig skulle gjenerobres ved at politiet åpnet ild. Og han ønsket også at politiet skulle oppmuntres med bonuser og sprit-tildelinger for å høyne moralen. – Utfallet kunne lett sett ganske annerledes ut.

Men der ligger nye kimer til tankeimperialisme. Ledelsen bak Italias Brigade Rosse har f.eks. en strengt katolsk oppvekt. Da er det ikke oppsiktsvekkende eller tilfeldig at opprøret følger blodige tradisjoner fra korstog og inkvisisjon. Det samme kan sies om Tysklands Rote Arme Fraktion. Det kunne også ha blitt sagt om Paris og mai '68.

ANTI-AUTORITÆRE AUTORITETER

Hvorfor skrives det spaltimeter om maidagene fra '68? Hvorfor ble mytene knyttet til Paris, Berlin og studentfabrikkene?

Vel var det nyttig at oppblåsbare Marx fikk en ansiktsløftning.

Samtidig er det pinlig at det anti-autoritære '68 skal ha avfødt religiøse marxister som på 70-tallet finner det nødvendig med et oppgjør med sin egen religiositet. Og det er tragisk at en erke-konservativ Solsjenitsyn skal bli deres ledestjerne, tyve år etter at selv den mest troende Moskva-kommunist ikke lenger behøvde betvile karakteren av Stalins terrorvelde. Men det var også på slutten av 60-tallet at studenters avsky for de intellektuelle fikk kraft.

Hvorfor er det ikke skapt myter om fascistenes fall i Hellas eller Portugal? Eller om Allendes maktovertagelse i Chile? Nåja. Der tok CIA over, med hjelp av Pinochet og STKs storebror, ITT. Men hva med FNLs seier i Vietnam?

Myter skapes bare om det som er dødt eller ufødt.

I Portugal krangler vi om hvem som står på den rette linja. Seiersrusen er ingen langvarig følgesvenn. Hvem ville hørt på spådommer om at Vietnam om noen år skulle være i krig med Kam-bodsja, i de dagene da FNL marsjerte inn i Saigon? Eller for den saks skyld – i Kinas revolusjonære festrus, hvem ville da hatt interesse av å høre på folk som snakket om de kommende motsetninger mellom Kina og Sovjet? Ja, ikke bare motsetninger, men at de to skulle bli hovedfiender, og at Kina skulle velge å gå i allianse med USA og kommende organisasjoner som EF og NATO, mot de store revolusjoners hjemland, Sovjetsamveldet.

LÆRDOMMER FRA '68?

Mai '68 er myten om det som ikke ble fullbyrdet. Om det kvalte opprør. Og myter kan ikke være halvhjertet. Ideer og tanker blir konkretisert og materialisert. Alt skal ha en plass. Det blir samlet til perfekte historiske kjensgjerninger, som taler til drommer og gjør handlinger avmektige. Ingen skal tro de er eller kan gjøre noe.

Mai '68 er myten om det bestående som stort sett ble stående. Og opprørerne som vokste opp og ble fornuftige, nyttige samfunnsborgere. Renova-sjonsarbeiderne fikk en del ekstraarbeid med å holde gatene rene. Brosteinen forsvant fra Latinerkvarteret og gatene ble asfaltert. Ellers er parolen og pamflettene fra mai-dagene gullkantede samlingsobjekter. I dag gjenoptrykkes de i eksklusive samlinger.

Og alt snakket om lærdommene fra '68 har vært gjentatt så mange ganger, at det vel har etterlatt et inntrykk av at det er noe å lære. Selv om myten ikke har rom for Philipp Müller som ble drept av politiet i Essen den 11. mai 1952?

Kjell

— "Vår revolusjon må være

Altså: Vi er i Paris. Året er 1968:

Det er en spesiell stemning i luften. Vi sitter ved fontenen ved San Michel, i latinerkvarteret — like ved Sorbonne-universitet. Her er fullt av utenlandske ungdommer og franske studenter, diskusjonen går ivrig, det er tydelig at utenlandske freaks og venstrister er tiltrukket av Paris etter det som skjedde i mai.

Ganske raskt dukker det opp busser med politi, det samme skjedde da vi satt her i går. Skuespillet begynner: Politiet stiller opp på en rekke foran oss, rykker etter en stund fem skritt fram, vi må rykke fem skritt tilbake. Noen av "oss" roper skjellsord, andre kaster stein. Stemningen er atskillig mer ladet i dag. Det er hets, krig, i lufta.

Denne stillingsleken varer en stund, politiet skyter noen tåregassgranater mot oss, "vi" roper skjellsord og kaster dem tilbake.

Dagen etter. Vi er på vei opp hovedgaten San Michel, den er full av biler som står i kø. Folk sitter langs fortausrestaurantene og drikker. Vi går langs bilkoen, lurer litt på hvorfor de står der, men reflekterer ikke noe særlig over det. Der San Michel treffer den andre hovedgaten blir vi møtt av et rart syn. Inn mot krysset mellom de to gatene står bilene på rad og rekke — i selve krysset er det ikke en bil, men på hvert gatehjørne står det oppmarsjert et politikorps.

Det er en rar stemning i luften. Hele situasjonen er uvirkelig, vi har en merkelig følelse av at vi ser det hele utenfra.

Folk roper skjellsord og trusler til politiet, men ingenting skjer. Plutselig som skutt opp av jorda, krysser to mennesker den ene gaten: en gutt med den ene armen rundt en pike, og i den andre armen har han et svart flagg.

Følelsen av at dette er en filmsekvens er fullkommen. Og så skjer det mye på korte sekunder: 6-7 politimenn stormer til, slår ned de to og drar dem inn i en politibuss. Mens dette skjer oppfatter vi blitz som lyner mot scenen i gatekrysset, en pressefotograf har kommet seg ut i veien og fotograferer det hele. I løpet av sekunder er han også slått ned av batonger og kastet inn i politibussen. Så er det helt stille. I to-tre sekunder kan vi bokstavelig talt høre naboene puste, men så braker helvete løs i en kakofoni av lyd.

Bord, stoler, glass og stein blir kastet mot politiet, som plutselig er blitt mange flere — de kommer mot oss som en flodbølge. Følelsen av at det hele var uvirkelig og at vi ikke sto midt oppe i det hele, forsvinner brått. Vi snur og løper sammen med en masse

Rapport fra Paris juni 1968

For mange av Gateavisas lesere er opprøret og streikene i Paris mai -68 historie. Det eneste man husker av 68 her hjemme er hasj og langhåra friks i Slottsparken — SUF(ml)s fødsel, og demonstrasjoner mot Vietnamkrigen... Er det ikke mer?

Vi har slått av en prat med Terje Nypan: forhenværende anarkist og FAFS-aktivist — veteran i Hjelmsgate — jobber i dag på spisestedet og er aktiv i en antroposofisk ungdomsorganisasjon.

Terje dro til Paris i juni 1968, tiltrukket av mai-opprøret, for å "lodde stemningen" og se hva som skjedde med egne øyne.

I dette intervjuet forteller han noe av det han opplevde — og trekker sine egne konklusjoner om årsakene til og virkningene av ungdomsopprøret.

andre med politiet etter oss.

Etter at jeg begynte å løpe, husker jeg ikke noe annet enn meg selv. At jeg løp alt jeg orket, at det plutselig var politi foran meg også, at jeg fikk kastet meg inn i en sidegate hvor jeg ble dratt inn i en port. Da alt var blitt litt roligere stakk jeg ut og fant de andre.

Vi gikk ut i gatene igjen. Det var vanskelig å komme fram: barrikader og kamper sperret veien over alt. Folk ble arrestert for fote.

Plutselig er vi låst fast mot en vegg, det er politi på alle kanter — vi blir arrestert og slengt inn i en politibuss.

Når bussen er full blir vi fraktet til et fengsel og stuet sammen i en celle hvor det etter hvert blir sild-i-tønne-tilstander. I nabocella hører vi skrik og hyl, og like etter blir to jenter med blåmerker og opprevne kjoler kastet inn i cella vår. Voldtatt av politiet...

Senere skulle vi flyttes til et annet fengsel, og vi ble tatt ut av cella en for en. I tur og orden ble vi dyttet ned en trapp hvor de spente ben for oss slik at vi landet på magen utenfor politistasjonen. Der ble vi møtt av et jævlig syn: Politibussen som skulle frakte oss sto langt oppe i gata, og fra politista-

sjonen til bilen sto det oppmarsjert politi på to rekker, med køller og batonger. Alle måtte løpe spissrotgang mellom køllene. Det var bare å stå på og håpe å unngå de verste slagene. Jeg var heldig og kom meg til bussen på bena, — mange måtte bæres.

Fremme ved neste stasjon ble vi stuert inn i en hall på størrelse med en gymsal — tydeligvis en oppsamlingshall hvor det var alle slags folk. Politiet hadde tatt med seg det som var av restaurantgjester og tilfeldige forbi-passerende: Her var alt fra eldre amerikanske turister til selskapskledde high-society-folk. En var blitt plukket opp på toalettet og stilte uten bukser.

Her ble vi en stund, og fikk tid til å gjøre opp status. Flere av de andre arresterte var tydelig skadet — med brilleglass smurt utover i ansiktet, brukne armer, slagmerker, osv. Undertegnede ble holdt arrestert i to dager, hele tiden under fryktelig behandling: nesten ikke mat, sinnssvake forhør, stadige slag og spark. Og vi som hørte til den kategorien utlendinger, ble behandlet atskillig bedre enn f.eks. fremmedarbeidere som ble arrestert.

Det var en skremmende opplevelse. Alt var tilfeldig. Du kunne bli slått hel-selos for ingenting. Det var tydelig at politiet hadde sluppet løs nesten all den faenskapen de kunne, og at de fikk lov til å gjøre det... Nifst er det også å tenke på at jeg "bare" opplevde etterdønningene av opprøret...

HVA SA?

Dette var et lite stemningsbilde. Fenomenet "ungdomsopprøret" er viet stor spalteplass og mange teoretiske analyser de siste årene. Terje var i Paris i 1968 — og her gir han sitt syn på det som skjedde.

—Hva var det som fikk ballen til å rulle, satte det hele i gang, både i USA og i Europa?

—Den stadige materielle utviklingen fikk folk — spesielt i USA — til å reagere mot denne, — dessuten var det Vietnamkrigen, som fikk folk, særlig ungdom, til å stille spørsmål og betrakte det bestående med skepsis. Man kan ikke si at årsakene til urolighetene i hele verden på slutten av 60-årene eller Paris-revolusjonen hadde sine årsaker i tradisjonelle marxistiske forhold. Det var ingen uro som skyldtes materiell nød, og det var heller ingen uro som ble drevet frem av proletariatet. Personlig betrakter jeg hele årsaken til å ligge mere på det kulturelt åndelige plan. Hva jeg mener med disse ordene er ganske enkelt at folk ikke så noen mening med den tilværelsen det borgerlige samfunnet hadde skapt. Menneskene var fremmedgjorte og de søkte etter mening. For meg står situasjonistene og deres avsløringer av "skuespillsamfunnet" og protestene mot samfunnets overdrevne materialisme på alle områder som symptomatiske for situasjonen.

—Du sier at opprøret tok en mer politisk form i Europa, og at det fikk en mye mer "ufarlig" form i Statene...

—I Statene fikk vi en anti-borgerlig bevegelse som forsøkte å skape sine egne livsformer. I det hele tatt var det normer, regler, livsverdier og lignende forhold som stod sentralt. Ganske raskt og effektivt ble dette fenomenet sugd opp av de drivende krefter i samfunnet og uskadeliggjort. Jeg mistenker at det lå en porsjon planlegging fra makthavernes side bak hele hippie-bevegelsens form og innhold. Men nok om det. I Europa tok det hele en noe annen form. Tradisjonelt sett er Europa meget mer politisk bevisst. Det sosiale opprøret fikk i Europa større po-

kulturell og total."

Smitten nådde helt til Oslo: Anarkister "marsjerer" med rødsvarte faner mot Slottet 1. mai 1971 - etter å ha blitt kastet ut av "Faglig 1. mai-front" toget.

litisk brodd, og et dypere samfunns-filosofisk innhold.

"Revolusjonen i 1798 var borger-skapets revolusjon, revolusjonen i 1917 var proletariats revolusjon, vår revolusjon må være kulturell og total" - samt "fantasia til makten" - er to viktige slagord fra '68.

Bevegelsen av 22. mai, Cohn-Bendit og andre drivende krefter så klart at den situasjonen de kjempet mot var skapt av et borgerlig kapitalistisk samfunn, som måtte knuses. Det "nye" som man skulle stable på bena måtte bryte med all tradisjonell tenkning, alt byråkrati. Friheten var det store målet. Interessant er det å merke seg at studentene i utgangspunktet protesterte mot angrep på åndslivets frihet, dvs. forsøk på å kontrollere universitetene gjennom statlige lover.

-Hva slags inntrykk hadde du av opprøret i Paris? Var det studentene eller arbeiderklassen som utløste det hele?

-Absolutt studentene.

Men ettersom selve kampene i Paris utviklet seg, ble flere unge arbeidere trukket med. Målet ble at de skulle overta fabrikkene selv. Etter hvert blusset streikene opp, generalstreiken ble lansert. Motivasjonen var ideen om selvstyre, men den spredde seg aldri særlig utover Paris.

Og det viste seg jo at da arbeiderklassen ga opp, var tælen i opprøret borte....

-Og grunnen til at det brøt sammen....

-Tja, man kan si mye om det. Rent ytre sett var det jo slik at de fleste parisere hadde stilt seg passivt sympatiserende i begynnelsen. Det var jo moro, og dessuten var det jo tradisjon i Frankrike med en revolusjon nå og da. Men i det øyeblikket det ble alvor og brødet, melken og metroen sluttet å komme, forandret de mening.

Fra begynnelsen av var hele bevegelsen sterkt motarbeidet av "the establishment": regjering, byråkrater, pampene i det franske LO og i det franske kommunistpartiet, osv. Alle gikk imot "revolusjonen". Dertil kommer det forholdet at intet var forberedt, noen kulturell revolusjon, la oss kalle det en revolusjonering av folks tenkning, kommer heller ikke i stand over natten. Og det var jo målet. Og til slutt ble hele bølgen fanget opp av samfunnstoppene og ledet i andre ufarlige baner.

Man kunne også si at hele bevegelsen

på slutten av 60-tallet var ensidig, det arbeidet med å forandre de ytre forholdene i samfunnet. Betrakter vi det som avløste denne perioden, kan vi med rette karakterisere begynnelsen av 70-tallet som ensidig retting av oppmerksomheten innover mot det enkelte mennesket.

-Hvorfor fikk anarkistiske tanker og retninger såpass stort innpass og fotfeste under Paris-opprøret?

-Anarkismen retter seg tradisjonelt ikke bare mot materielle krav, også i større grad enn dogmatiske marxistiske/kommunistiske grupperinger, mot staten og autoritetene. Og etter som dette opprøret sprang ut av frustrasjonen over fremmedgjøring, byråkrati og maktlesløshet i større grad enn rene materielle krav, var anarkistgruppene sentrale plass en logisk konsekvens.

-Tror du at det som skjedde har hatt noen betydning, bortsett fra de konkrete etterlevningene vi ser i dag: hasjen, olabuksene, Che Guevara-plakatene og etterlevningene av Slottsparken (SUF-ml... Hva sitter vi igjen med i 1978?

-Nåja, bortsett fra dette beviste 68 at de gamle revolusjonære teoriene ikke strekker til på slutten av det tyvende århundre. Vi må forsøke å finne noen nye. Det er bra. Jeg tror vi står igjen med en forståelse av at "revolusjon" først og fremst er en forandring av tenke- og væremåter. Dersom vi får en sosial omveltning som bare drives fram av en liten elite, vil også lite forandre seg, fordi det store flertall vil falle tilbake til de gamle formene. Forutsetningen for en sosial revolusjon er frie mennesker. Og frie mennesker betyr at menneskene må forstå sitt eget vesen, og ta friheten i besittelse. Vekk med alle autoriteter, alle eksperter. "Tenk sjøl", og "kulturen er måten du lever på". Alt dette er symptomatisk. Her mener jeg vi står overfor den nødvendige, men individuelle siden av problemet.

For å bli fri må man finne ut hvem man er. Men dette er ikke nok, det er ensidig. For å realisere sin frihet må også ytre former som tillater denne friheten å eksistere, opprettes. Dette er egentlig helt logisk, og mange har sagt det før...

-Og hvilke virkninger fikk ungdomsopprøret her hjemme? Det var jo ikke akkurat revolusjonære tilstander her....

-Tja. Vi fikk "Slottsparken SUF". Dessuten ble det progressivt å røyke hasj, som fikk større innpass blant ungdommen på den tiden. Og hvem husker ikke alle avisskriveriene om de "langhårede kriminelle"... Det er klart at norsk ungdom også var frustrert, og ville reagere mot samfunnet og normene. Den politiske utenom-parlamentar-

riske bevegelsen fikk et stort oppsving, som FAFS for eksempel. Folk på vens-tresida fikk aktivist-dilla, dessuten kom ideene om kollektive samlivsformer, alternativ livsførsel og i det hele tatt...

Aktivitetene kulminerte med et plask i EEC-avstemningen. Alt ramlet sammen, og revolusjonen var plutselig ikke så nært forestående. Folk trakk seg tilbake og begynte å dope seg ned på hasj, politisk teori eller østerlandske guruer. Det ble de store frustrasjonenes tid. Det er klart at et så lite målbevisst "opprør" med en slik aktivitet ville få en tilsvarende nedtur. Plutselig sto man der uten noe mål og uten noe å aktivisere seg for.

-Hva har vi igjen etter '68?

-Rent ytre kan det virke som om det meste er vekk, men saken er vel den at grunnlaget som utløste '68 fremdeles er til stede, og kreftene som ble satt i gang i '68 venter bare på å bli vekket på nytt.

Rent konkret har vi jo fått en etablert motkulturbevegelse, i form av tids-

Mer på side 24

Kloden rundt

Storebror vil se mer av deg

New York har planer om å bruke drøye 10 millioner kroner på å installere kabel-TV-kameraer i undergrunnsbanen for å bekjempe den voksende kriminaliteten. På stasjonene i undergrunnen vil det bli oppstilt over 2000 TV-kameraer med direkte kabel til de lokale politistasjonene. På denne måten kan de vakthavende politifolk holde øye med hva som skjer — døgnet rundt.

Kinesisk støtte til nøytronbomben

Det kinesiske kommunistpartiets avis, Folkets Dagblad, skriver at "Vest-Europa vil gå sin undergang i møte" etter president Carters beslutning om å utsette produksjon av nøytronbomben.

I en artikkel i avisa heter det at Sovjetunionen nylig har stasjonert mobile SS-20-raketter som er rettet mot flere vesteuropeiske byer, og "det område som nøytronbomben ødelegger, er langt mindre enn det SS-20-raketten ødelegger".

"Det er klart hvilket våpen som er i stand til å drepe flest mennesker, og som derfor er farligst. (...) I det øyeblikk Sovjetunionen setter sine krigsmaskiner i gang og begynner å avfyre raketter av denne typen (SS-20) mot Vest-Europa, så vil Eiffeltårnet i Paris, Westminster Abbey i London, de berømte malerisamlinger i Firenze, og slottet i München bli lagt i aske i et rykende ragnarok," skriver Folkets Dagblad.

Portforbud for mindreårige

Foreldre i Baltimore i den amerikanske staten Maryland risikerer bøter på 500 kroner hvis deres barn under 16 år blir grepet av politiet i å ferdes på gaten etter kl. 23.

Dette portforbudet for barn gjelder i skoleåret også i tiden mellom kl. 9 og 14 — for å forhindre skoleskulk. Loven, som ble gjort gjeldende fra 2. januar i år, har tidligere blitt forkastet av kommunestyret både i 1976 og 1977. Loven skal bremse opp for den økende ungdomskriminaliteten. I 1977 måtte politiet gi 2.357 foreldre advarsler og i 33 tilfeller bøter for barnas nattlige streiftog, og 2553 foreldre fikk advarsler fordi barna deres skulket skolen.

Nye "selvmord" i Sør-Afrika

Den svarte borgerrettsforkjemper Steve Biko ble ifjor funnet død i fengslet. Politiet hevdet at han hadde begått selvmord. Bl.a. Amnesty International hevdet at han var drept.

Denne gang gjelder det den indiske tanlegen Hoosen Haffeejee. Politiet hevder at han begikk selvmord i sikkerhetspolitiets celler i Durban den 3. august i fjor. Imidlertid er det framlagt en medisinsk rapport som dokumenterer mellom 40 og 50 sår og slagmerker på Haffeejees kropp. Rapporten sier at sårene ble tilføyd mellom 12 og 4 timer innen han døde.

I embets medfør skjøt det sør-afrikanske politi siste år 149 personer og såret 403. Opplysningen stammer fra politiminister Kruger. 11 av de drepte og 41 av de sårede var barn.

Ifølge Kruger fant den alt overveiende del av disse politiaksjonene sted i forbindelse med personers forsøk på å unndra seg arrestasjon.

Undertrykte trykkere

Siden 18. oktober i fjor har tre arbeidere i AGIT-trykkeriet i Vest-Berlin sittet fengslet. De er tiltalt for å ha trykket et forfatningsfiendtlig tidskrift.

AGIT er et lite trykkeri som får i oppdrag fra ulike organisasjoner med svak økonomi — fagforeninger, kristne organisasjoner og humanistiske grupper. Prinsippet om ikke å sensurere det som trykkes, har nå ført tre medarbeidere bak murene.

Tidsskriftet som falt myndighetene tungt for brystet heter Info-Bug. Det har bl.a. offentliggjort tekster fra Rote Arme Fraktion og 2.juni-bevegelsen. I november slo politiet til med stor-razzia. Lokalene og flere privatleiligheter ble gjennomsokt. Fire mennesker ble arrestert — en ble seinere løslatt mens de tre andre sitter innesperret fremdeles og risikerer opptil fem års fengsel. Løslatelse mot kausjon ble avslått, fordi de tre bodde i kollektiver og folgelig var "ustabile".

Svensk atomkraft

I løpet av to år har det skjedd en kraftig endring i svenskenes holdning til atomkraft. Det er i dag flere tilhenger av en videre utbygging av atomkraft enn det er motstandere. Fram til valget i 1976 var det omvendt. Da støttet 48% av befolkningen, ifølge en SIFO-meningsmåling, nåværende statsminister Thorbjørn Fälldins linje om stans i atomkraft-utbyggingen. I dag får han oppbakning av 32%.

Inngåelsen av Volvo-avtalen viser med full tydelighet at Norge langt på vei er et statskapitalistisk samfunn. Det har passert stadiene privatkapitalisme og blandingsøkonomi. I dag er staten ikke først og fremst kontrollør av de and-

re kapitalistene — den er selv blitt Den Store Kapitalist. Norske kakser som Bergesen og Astrup er blitt spurver i en tranedans, der staten er eneste trane og danser pas-de-deux med seg selv.

Volvo-avtalen: STATEN ØKER MEST

Oppkjøpet av Volvo viser hvilke dimensjoner den norske stat har fått som internasjonal kapitalist. Volvo ville helst reist pengene på det svenske aksjemarkedet, men der fantes det ikke slike summer. Wallenberg, Nordens desidert største kapitaleier, ville gjerne gå i samarbeid med Volvo. Han kontrollerte bl.a. SE-banken (som alene er større enn alle norske forretningsbanker til sammen) og hadde SAAB å tilby som medgift. Likevel valgte Volvo å samarbeide med Gjerde & Co. For det finnes ingen større finansyrste i Norden enn Per Kleppe. Ingen disponerer lang-siktig risikovillig kapital i slike mengder som han. I tillegg kan han lokke med konsesjon i Nordsjøen...

Den risikovillige kapitalen

I et kapitalistisk samfunn er det den som stiller den risikovillige kapital, som bestemmer utviklingen. De private bedriftene har stort sett lånt 80% av de verdiene de disponerer. Det er så mye at de vanskelig kan stille sikkerhet for ytterligere lån til nødvendig ekspansjon. Derfor står så godt som alle norske bedriftsledere med lua i handa i et eller annet departement og håper på støtte. For — mens alle andre blir pålagt å stramme livreima, kan Kleppe uten å blunke spenne en milliard... Det gjelder alltid andre regler for den største.

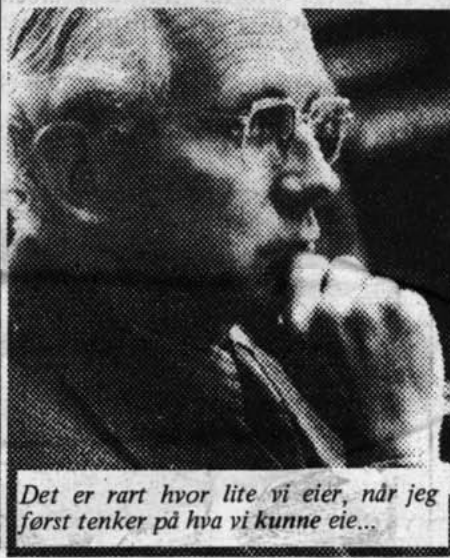
Forutseende bedriftsledere har skjont hvor det bærer hen for lenge siden. For ca. 10 år siden sikret staten seg flertall i Norges største selskap — Norsk Hydro. Omtrent samtidig uttalte direktøren i et annet storkonsern, Norcem, at han gjerne ville ha staten

som kompanjong, fordi det ville øke Norcem's innflytelse. Den gang var det som å banne i kirken for de fleste bedriftsledere. I dag er det en selvfølge, selv for rederne i vår en gang så stolte privatkapitalistiske høyborg.

Men så har også statens makt i næringslivet økt ytterligere. Ved forrige lønnsoppgjør ble NAF satt på reservebenken mens LO forhandlet med Kleppe, og i år har staten latt Rikslønnsnemnda bestemme det hele på egen hånd.

Det er bare av bekvemmelighets-hensyn at staten ikke eier smitt & smule. Hvorfor skal den det, når den likevel får det som den vil? Det er greiere å la noen godt indoktrinerte ingeniører og økonomer styre på det lokale plan...

chr

Det er rart hvor lite vi eier, når jeg først tenker på hva vi kunne eie...

Om 1. mai, flagg og festligheter

Det var en gang en tanke: "Bør Gate-avisa ha 1.mai-fest i leide lokaler?" Etter hvert samlet redaksjonsmedlemmene seg om tanken, vi tenkte på noen hundre venner, sang, musikk av diverse slag, debatter, kos, litt sjoldigging, noe politikk, det skulle jo være fest på vår "egen" dag — og selv om vi er både det ene og det annet så har vi som enkeltmennesker stort sett en bakgrunn som peker ut 1. mai til "dagen".

Vi fant ut at Kjellern i Chateau Neuf ikke skulle brukes av Rau Fronten — for en gangs skyld. Vi kontaktet Studentkro og fikk tilsagn, ba om skriftlig bekreftelse, snakket med de ansvarlige. Vi skrev et utkast til program, og en av oss framkasta en tanke om at vi skulle ha karneval. En uheldig tanke — fordi en del folk neppe ville forstå motivet: masker deg som deg sjøl!

Det gikk som det måtte gå: ml'erne reagerte, som de var programforpliktet til: det går ikke an å ha karneval i Huset samtidig som AKP hadde fest-

møte i Storsalen. DET burde vi ha forstått...

Forsøk på brobygging (husk, du kan bygge barrikader av broer) førte ikke fram, tanken om karneval var opplagt høyre- og venstreavvikernes siste forsøk på å styre arbeiderklassen dit hvor den ikke skulle.

Vi er ikke langsinte i GA (bortsett fra på slike ting som politivold, hus-haier, etc.etc.etc.), men en liten markering av vårt standpunkt måtte man simpelthen gjøre. På ettermiddagen 1. mai — mens de halvfrelste vandret inn til sitt festmøte (utmerket avviklet, vi var der) hengte vi opp et svart/rødt flagg på Husets høyeste punkt, i antennemasten på nordre tårn. Og gikk vår vei. Vi hadde dessverre ingen arrangementer om kvelden.

Flagget fikk henge en times tid eller så, det var forresten en gave fra en spansk kamerat. Men — programmet forplikter og ml'erne fant til slutt en hjelper som kunne skaffe adgang til taket slik at flagget kunne erstattes av et (vesentlig mindre) flagg! For ytterligere å markere sin holdning stjal de vårt flagg. I stedet for å legge det fra seg slik at vi kunne bruke det om igjen.

Vi ber derfor pent: kan vi ikke bytte flagg? Vi har tatt vare på det andre! Og — kanskje skal vi tenke på om vi vil leie Huset på neste 1.mai — et slags fellesarrangement? Med flagg og flagg og mye musikk og debatt?

"Det er langt dit," sa mannen: han skaut etter måna....

hans petter

Manifest fra arbeidssky elementer

I Danmark har man nettopp stiftet "Sammenslutningen av Bevisst Arbeidssky Elementer", forkortet SABAE. SABAE ble til under et improvisert festmåltid i Århus, i glede over at antall arbeidsløse i Danmark har rundet 200 000.

Aldri før har så mange vært frigjort fra arbeidstvangen, heter det i det manifest som ble utgitt etter festmøtet. SABAE jubler over at det endelig er blitt en stor gruppe som kun behøver å bevege seg ut for å hente penger et par ganger i måneden — resten av tiden er de sluppet løs.

I manifestet, som er trykt i sin helhet i Information 28. mai, sukker man oppgitt over de arme progressive som i stedet for økt arbeidsløshet roper på meningsfylt arbeid. Dette er ikke mulig, hevder SABAE: "Kapitalens arbeid er kun fylt med en eneste mening: Utbytting."

Til slutt i manifestet tar SABAE opp behandlingen av arbeidsløshet i aviser og kringkasting. Vi siterer:

Vi hører om det familieliv som går i stykker når man får tid til å være sammen — ingenting om de familier som bruker denne tiden. Vi hører om savnet av arbeidskamerater — ikke noe om at 200 000 arbeidsfrie har tid nok til kameratskap. Faktisk sier de dermed at friheten fra arbeidets fordummende nusseri får mennesker til å føle seg overflødige — som masochisten som taper sin identitet uten lidelse.

Vi vemmes ved intervjuer med gråt-kvalte slavesjeler som lengter tilbake til fabrikk- og kontorlandskapenes fengsel.

Aldri har så mange kunnet leve så fett uten å løfte en finger — medmindre de gidder å løfte en finger — uten å våkne plutselig til vekkerklokken, uten flatttrykte matpakker som inntas i kantineens harske lukt, uten akkordens oppskrudde St. Veits-dans koreografi, uten det pansrede massemords to ganger daglig gjentatte folkevandring til og fra arbeidets kultsteder, — uten å skule overlate barna til de statsansatte yngelpleiere. I all enfoldighet: Arbeidsløsheten er en frihet på lik linje med befrielsen fra slaveriet under faraoenes vanvidd, hvor livets mening manifesteres i akkumulasjonen av størst og flest mulige pyramider.

Arbeidssky i alle land, foren dere!!
Viborg den 24/5-78
SABAE (sign.)

Tilhengere av ideene i manifestet kan henvende seg til den gamle danske anarkist, Carl Heinrich Petersen, Viborg.

"Jeg har aldri opplevd noen gjensidig utelukkende motsetning mellom kristendom og sosialisme."

Rudi Dutschke

"Det er en misforståelse å sette en kristen oppdragelse opp som en motsetning til åndsfrihet og toleranse."

Wenche Lowzow

DAGENS TEKST:

Om åndsfrihet

Foreldre har krav på at deres barn (i skolen) får alternativ livssynsundervisning 2 timer pr. uke, og flere søker og får innvilget dette. Det disse foreldrene imidlertid ikke kan kreve, er at det som er vedtatt av Stortinget som retningsgivende for skolens arbeid, og som bl.a. finnes i følgende formulering i Mønsterplanen,

"Skoledagen skal ta til med skriftlesning, bønn og/eller salme eller annen høvelig sang"

skal falle bort.

Det er en misforståelse å sette ledet i skolens formålsparagraf om å gi elevene en kristen oppdragelse og opplæring som en motsetning til leddet om åndsfrihet og toleranse. Tvert imot — er det første riktig gjennomført, vil det neste være en naturlig følge.

Wenche Lowzow (Høyre),
for tiden permittert skolestyrer,
under stortingets budsjettdebatt
5/12-77.

Om kristendom

I sekterisk venstre-tåke tildeles jeg fra tid til annen den motsetningsfylte / tvilsomme ære å kalles bl.a. leninist, trotskist, liten stalinist, spontanist. Nå kan selvfølgelig en demokratisk sosialist og kommunist skrive det han fin-

ner nødvendig om den kapitalistiske eller asiatiske imperialismen. Med ett ben i den tomme fortid og det andre i Moskva eller Peking, kan man absolutt finne "styrke". Den tilsynelatende styrke vinnes gjennom å overgi den større del av hjemmen til en eller annen "verdensmakt"....

En ting står imidlertid fast: Kristendommen i alminnelighet og Jesus Kristus spesielt, sto meg på et tidlig tidspunkt mye nærmere. Jeg begynte å be allerede på 40-tallet, og da bombene falt i nærheten av husene våre, da ukjente fly fløy over byen vår, hadde jeg i likhet med mange andre god grunn til det.

Befridd fra fascismen, gikk livet videre i Østsonen, det senere DDR. Årsaken til bønnene, krigen, var borte, men allikevel ba jeg videre. Bønnene festet seg, og deltakelse i kristelig fellesskap gjennom det neste tiår var av vesentlig betydning ved siden av skole og idrett.

Alle i vår skoleklasse ble konfirmert — det fantes ikke noen motforestillinger mot det i 1954. I alle fall, mine brødre og min familie opplevde ikke noe slikt. Akkurat på samme måte som vi aldri opplevde noen gjensidig utelukkende motsetning mellom kristendom og sosialisme.

Rudi Dutschke, i utdrag fra boka
"Warum ich Marxist bin".

Populær dødsstraff

Vår sivile straffelov bør ikke gi anledning til å idømme dødsstraff. Derimot bør den nåværende militære lov opprettholdes — slik at dødsstraff fortsatt er en mulighet i krigstid.

Dette er resultatet av en undersøkelse Norsk Gallup har foretatt for Aftenposten.

Hovedresultatet når det gjaldt den sivile straffelov, var at 38 prosent mente det burde være mulig å idømme dødsstraff for svært alvorlige forbrytelser. 60% mente livsvarig fengsel måtte være strengeste dom i fredstid.

Når det gjaldt alvorlige forbrytelser begått i krigstid, mente 51% at det fortsatt må være mulig å idømme dødsstraff. 41% mente at det ikke burde være mulig — 8% visste ikke.

HØYRE FØRER AN

Blant menn står tilhengerne av dødsstraff sterkere enn blant kvinner. Også alder virker inn: Flest tilhengere finnes blant unge under 30 år. Dødsstraff er mest populært i Oslo-området. Graden av popularitet avtar langs Sør- og Vestlandet og er lavest i Trøndelag/Nord-Norge.

Blant politiske partier ligger Høyre på en klar førsteplass. Deretter kommer Senterpartiet, Arbeiderpartiet, Venstre, SV og Kristelig Folkeparti. Hverken NKP eller AKP står separat

oppført i Gallups tall.

MAKTAPPARATETS BLODTØRSTIGHET

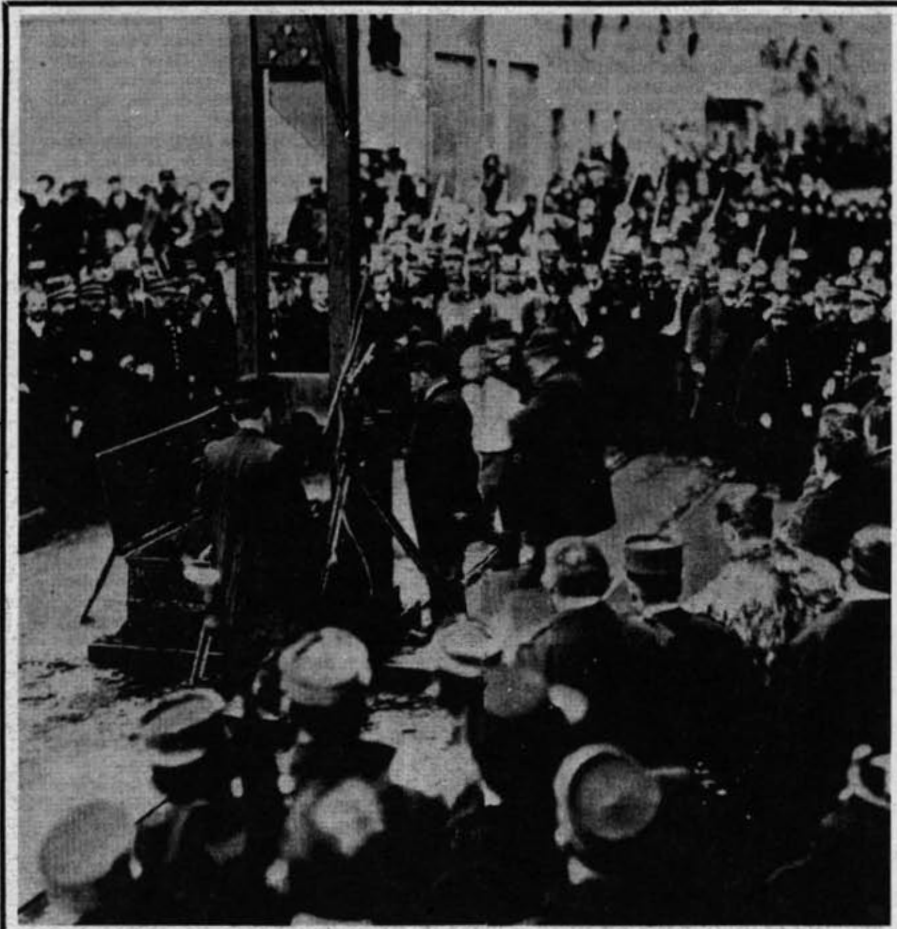
Regjeringen arbeider med et lovforslag som tar sikte på opphevelsen av enhver mulighet for å idømme dødsstraff. Lovforslaget er sendt en lang rekke instanser til uttalelse. Av dem som hadde uttalt seg innen fristens utløp i midten av april, var det et stort flertall mot tanken på opphevelse av dødsstraffen.

Norske Reserveoffiserers Forbund fraråder reformen så innstendig som overhodet mulig. Det heter at denne vil "i vesentlig grad svekke vår krigsberedskap og vårt forsvar".

Krigsadvokatene — bortsett fra krigsadvokaten på Sørlandet — advarer også mot reformen. Det samme gjør Befalels Fellestjenesteforsamling og Norges Forsvarsforening.

Riksadvokat L.J. Dorenfeldt går mot forslaget om opphevelse. Som underlagsmateriale har riksadvokaten uttalelser fra alle landets statsadvokater og de fleste politimestre i landet.

Av 17 statsadvokater går 14 imot opphevelsesforslaget, mens tre støtter det. Av de politimestrene som har avgitt uttalelse (enkelte mangler), går samtlige mot tanken om å oppheve dødsstraff.

Offentlig henrettelse i Grenoble, Frankrike. (1929)

Hedningsamfunnet

I begynnelsen...

Det var en gang en motkulturist som het Sigurd. Han utga ett blad. En dag fant han en lov som het "Lov om trossamfunn og ymist anna". I dette lille røde heftet sto det hva som måtte til for å få registrert et trossamfunn. Sigurd kunne godt tenke seg å bli forstander i et trossamfunn. Med rett til å vie folk og kunne forrette i begravelser. Statsstøtte kunne man også få. Men da Sigurd ikke var synderlig religiøs, måtte det bli et trossamfunn for hedninger. Det Norske Hedningsamfunn.

I nesten et år breivvekslet Sigurd med Kirke- og Undervisningsdepartementet. Departementet ville ha trosbekjennelsen til Samfunnet. Sigurd forfattet. Så ville byråkratene ha persondata på medlemmene i Samfunnet. Det fikk de. Men likevel virket herrene i Departementet skeptiske. "En" hadde en "svak følelse" av at dette ikke var "seriøst".

Og der sto saken i stampe.

Mer hadde vel ingen hørt om Det norske Hedningsamfunn, hvis ikke Sigurd en dag hadde møtt et par forsøks-gymnasiaster. De syntes ideen med et hedningsamfunn var god, ukristelige som de var. Det var sommer og lite å gjøre på, så de satte seg ned og lagde en løpeseddel. "Vi er en gruppe mennesker som har dannet Det norske Hedningsamfunn" (de var tre). De fikk postboks på Hosle og sendte løpseddelene sin til de store avisene og til alle anarkistgruppene i landet.

De hadde ikke regnet med noen særlig respons. Men de hadde glemt at det var Agurk-tid. Avisene hungret etter gode historier. Dagen etter slo Dagbladet opp på førsteside: "Norske hedninger organiserer seg". I postboksen lå det en lapp fra VG: "Intervju ønskes." En hedning in spe lot seg intervju. Og så skjedde det merkelige at postboksen ble full av henvendelser fra folk som ville melde seg inn i Hedningsamfunnet. Det var behov for en antikristen organisasjon. Landet krydde av mennesker som var blitt lei kristen-åket. Og i dag er altså DnHS 750 medlemmer.

Er Hedningsamfunnet en agurk?

Iallfall er det ikke noe trossamfunn – ifølge en departemental avgjørelse.

Det begynte som en media-bløff i agurktida.

Med rabiante aksjonsformer jobber de i dag for å avsløre kristendommens mediabløff.

Dagfinn Eckhoff, formann i Hedningsamfunnet. Her som Styggen sjøl.

GA: Ønsker dere å ta troen fra folk, Dagfinn Eckhoff?

DE: Vi ønsker å ta troen fra folket, men vi vil ikke ta slikkeri fra småbarn. Folk som har bygd opp hele sin eksistens rundt troen på Gud Fader og hans medguder, må i menneskelighetens navn få bli salige i sin tro.

GA: Hva er farlig med kristendommen?

DE: Farligst er vel autoritetstroen. Perspektivet blir ledet bort fra mellommenneskelige forhold, og blir isteden fiksert på et "forhold" mellom mennesket og gude-spøkelset. "Vår egen makt er intet verd" – kom til kirken! Og der sitter prestene og forvalter et av de viktigste maktapparatene i vårt samfunn.

GA: Har kirken virkelig så stor makt? For 50 eller 100 år siden kan-

skje – men i dag står kirkene tomme. Vil den ikke dø ut av seg selv om en generasjon eller to?

DE: Nei. Kirken og kristendommen vil ikke dø bort uten kamp. Det er farlig å tro at kirken er svak. Kirken er sterk og dyktig. Forsåvidt har kristen-folket rett når de sier at kristendommen er roten i norsk kulturliv. Den siver inn til oss fra fødsel til død – fra barne-TV til aldersheimen. Dessuten er det viktig å se hvilke interesser kirken forsvaret. Troikaen kirke-kapital-politisk makt er en grunnfestet piller i det norske samfunnet.

GA: Men vi brenner ikke hekser lenger her i landet?

DE: Nei, vi nøyer oss med noen skarve demonutdrivelser. Kirken har ganske enkelt fulgt med i utviklingen. I dag satses det på psykologisk krigføring. Gjennom kringkasting, aviser, skoler og barnehager spyr den som før ut de gamle slagene: Kvinneforakt, seksualangst, helvetestro, osv. osv.

GA: Men dette er kirken. Er det ikke litt drøyt å anklage Jesus m/følge for alle de sprellene hans selvbestalte forkynnere finner på i dag?

DE: Vi mener at det er en klar sammenheng mellom Bibelens lære og dagens kirke. Treet skal kjennes på fruktene. Autoritetsdyrkelsen, den patriarkalske kvinnesynet, dualismen, helvetestroen, går en en brud tråd gjennom Bibelen. Derfor bekjemper vi både tro og makt. Typisk er det at Kirken gjennom sin maktposisjon er i stand til å stille premissene for enhver debatt om livssynsspørsmål i Norge.

GA: Og for å bekjempe denne kolossen har dere altså dannet Det norske hedningsamfunn. En gjeng tullinger som løper rundt på Karl Johan lørdag formiddag utkledd som Jesus og Styggen sol. Er dette den rette strategien for å bekjempe kirken?

DE: Alle strategier er best for å bekjempe kristendommen. En strategi er dårlig, mange strategier er bra. Dessuten er Hedningsamfunnet mye mer enn gateaksjoner. Det er bare en liten gruppe av våre 750 medlemmer som driver med denslags. Organisasjonen er i dag spredd over hele landet. Vi har lokallag i alle de største byene.

Det viktigste arbeidet våre medlemmer gjør er i den "Fronten mot kirken" som holder på å vokse fram. Du finner hedninger i organisasjoner som "Aksjon ut av Statskirken", "Aksjon mot kristen formålsparagraf i barnehagene", "Human-etisk Forbund" osv. Dessuten begynner våre ideer å vinne fram også i partipolitikken. Grupperinger som "Sosialistisk forum for ateister" innen SV peker den riktige veien.

GA: Likevel er det gateaksjoner og slåsskamper mot hissige pinsevenner som folk flest hører om. Tjener denne provokatoriske framgangsmåten saken dere kjemper for? Er dere virkelig seriøse?

DE: Det er forskjell på å ta en sak alvorlig og å ta seg selv høytidelig. Og provokasjoner vet vi har effekt. Vi har sett resultatene. Når vi hisser opp kristen-folket kommer alle de middelalderiske forestillingene som kristendommen er full av, for en dag. Forestillinger som klerkene til daglig er lure nok til å kamuflere bak humanistisk tåkeprat. Responsen i massemedia etter våre aksjoner har fått stadig flere mennesker til å ta klarere stilling til kirken. En sunn polarisering.

Men igjen: Det er bare en liten gruppe av våre medlemmer som er med i denne aktiviteten. En av grunnene er at man løper en ganske stor risiko ved åpent å erklære seg som hedning. Man står i fare for å miste jobb og bosted. Det er verre å være hedning enn å være kommunist mange steder i landet. Derfor har Hedningsamfunnet sluttet seg til "Den norske komiteen mot Berufsverbod".

GA: Dere lever og blomstrer? Tross alt?

DE: Å ja da. Vi har flere prosjekter for tiden. Og til høsten kommer den amerikanske superpredikanten og Nixon-vennen Billy Graham til Norge. Det skal ikke gå upåaktet hen.....

Intervju: KW

De reiser korset mot Guds

PASSIVT STATSKIRKEMEDLEMSKAP

BETYR PASSIV STØTTE TIL:

- o ABORTNEMND
- o KRISTEN BARNEINDOKTRINERING
- o MIDDELALDERSK DJEVELUTDRIVELSE
- o KIRKELIG KULTURDOMINANS

MELD DEG UT NÅ!

Fyll ut skjemaet og send det til prestekontoret i den menigheten du bor nå.

HUSK: Presten har plikt til straks å sende attest på utmeldelse.

Personlig fram møte kan ikke kreves!

Aksjon ut av Statskirken – Boks 5320 Majorstua – Oslo 3
Postgiro 2 27 00 64

Jeg melder meg med dette ut av Den Norske Kirke:

Navn

Bopel

Født den Døpt den i kirke

Underskrift

Eksempel på Hedningsamfunnets aktiviteter — og hvordan samfunnet reagerer på dem. Det følgende er utskrift av en politiforklaring som en Oslo-hedning avga i Møllertgt. 19 — etter å ha blitt anmeldt for blasfemi på Karl Johans...

KARLSEN, Arild, f.21 09 45 i Kongsberg, psykolog, gift, forsørger kone og 2 barn, har ingen oversikt over inntekt og formue, bor: Ekeberg Hovedgård, adr. Ekebergvn. nr. 65, Oslo 11, sier seg ikke straffet eller bøtlagt. Foreholdt saken og sin rett til å nekte å avgi forklaring for politiet. Er villig til å avgi forklaring på den betingelse at han får utlevert en kopi av politimannens rapport samt kopi av sin forklaring. Forklarte:

At det medfører riktighet at han lørdag den 12.11.77 ca. kl. 1200 befant seg på Egertorget i Oslo hvor han hadde ankommet sammen med 4-5 andre personer av blandet kjønn. Anm. opplyser at han er leder av Hedningsamfunnet i Oslo. På landsbasis ligger medlemstallet i underkant av 700 personer. Organisasjonen ble stiftet for ca. 4 år siden, og er i dag spredt utover det ganske land.

Anm. opplyser at han nesten hver lørdag driver politisk virksomhet i Oslo sentrum.

"Anmeldte opplyser at han nesten hver lørdag driver politisk virksomhet i Oslo sentrum."

rum. Angjeldende lørdag holdt anm. på med gatediskusjon. Han ville få presisere at blad-salg og diskusjonene foregikk separat. Anm. understreker at han ikke solgte blader.

Anm. sier at det samlet seg en gruppe på ca. 15-20 personer som deltok i diskusjonen. Han opplyser at de hadde med seg en liten megafon som de ved en anledning tidligere har benyttet ved "stand". Anm. sier at megafonen kunne han bruke i nødsfall dersom noen av debattantene gikk over til knyttnevsargumenter. Anm. opplyser at det

prest, hungersnød, naturkatastrofer og andre lidelser. Guden hadde ført kriger og utryddet, pint, plaget en hevngjerrig gud, han truer med å kaste alle ikke-troende sammen med Satan i et evig pinefullt helvete. I forhold til Gud Fader's trusler står ikke Jesus noe tilbake. Jesus sier selv at han skal komme med luende ild for å hevne seg på ikke-troende ved Dommens dag. Jesus sier f.eks. "De som ikke vil ha meg til konge over seg, før dem hit og hugg dem ned for mine øyne". Utropstegn.

På dette tidspunkt i diskusjonen løp folk til politiet, ikke for å anmelde Gud som truer med å bryte norsk lov, men en hedning

"Etter at han begynte å bruke megafon på denne måten har han aldri blitt fysisk angrepet på gata."

som siterer Bibelen. Det er dette som kalles blasfemi og gudsbespottelse. Det er dette folk anmelder ham til politiet for. På dette grunnlag kommer politiet til stede. Politioverkonstabel Dyrkorn nektet anm. å snakke med folk. Han fikk beskjed om å fjerne seg fra stedet. Anm. svarte at han etterkommer alltid politiets ordre, men ba om å få vite lovhjemmelen og politimannens tjenestenumr. Anm. ble på ny bedt om å forsvinne, hvorefter han ba politimannen sjekke med sine overordnede om han på lovens grunnlag kunne gi hedninger snakkeforbud. Anm. forlot da stedet. Han befant seg på det tidspunkt i en gågate et kvartal fra Egertorget. Anm. fikk ikke opplyst politimannens identitet eller lovhjemmelen utover at spott var forbudt.

En stund senere sto anm. i samtale med en person på Egertorget. Han hadde ikke megafon og heller ikke besittelse av noen blader. Anm. så politiet komme kjørende, og stoppet ca. 50 meter fra ham i Karl Johans gt. på Egertorget. Som følge av at politiet stoppet midt i gaten samlet det seg en del mennesker på stedet slik at trikkeskinn-

anm. ble deretter ført i armen inn i politibilen og kjørt til Møllertgt. 19. Det vakte generell munterhet inne på stasjonen at overkonstabel Dyrkorn hadde arrestert "Jesus". Anm. opplyste til vakthavende politimann hvorfor han ble innbrakt, og vakthavende virket noe desorientert. Vakthavende trodde at de hadde foretatt ulovlig bladsalg eller at Dyrkorn hadde innbrakt anm. for blasfemi. Vakth. ba deretter politioverkonstabel Dyrkorn om å skrive rapport, noe Dyrkorn virket svært uvilleg til å gjøre. Han hadde gjort seg til latter for hele stasjonen.

Anm. opplyser at hans politiske virksomhet fører til sammenstimlinger, men aldri slik at ferdelsen blir hindret. Dette er de spesielt oppmerksom på. De har en rekke foto grafier som viser dette. Den personen som anm. sto og snakket med på Egertorget før anm. ble innbrakt, var en fotograf som påsto at anm. skulle ha voldtatt barna hans på Karl Johans gt. Det viste seg at anm. hadde voldtatt deres sinn.

Anm. hevder at politiet ved nevnte anledning oppførte seg svært klossete ved å plassere politibilen slik at trikkens ferdse ble hindret. Anm. har aldri oppfattet bladsalgstillatelsen som en tillatelse til å diskutere med folk. Dette trodde han var en lovlig rett som alle har, og ville spesielt få understreke at kristne benytter denne retten uten å bli arrestert.

Anm. har i et brev til politimesteren i Oslo bedt om et møte hvor politiets forhold til Hedningsamfunnet drøftes. Han hevder at de ikke kan finne seg i at politiet får anmeldelser fra kristne på gaten på blasfemi og innbringes på dette forhold, og at det hele

Oppløst og vedtatt.

ender opp med påstander om gateuorden og som etterforskes som gateuorden. Da noen kastet tåregassbomber på dem ved samme anledning, ble de bedt om å anmelde forholdet skriftlig da politiet ikke tok muntlige anmeldelser på gaten. Etter som tårene randt, ble de anmodet om å oppsøke legevakten. Etterforskning ble ikke iverksatt. De som kastet tåregassbombene løp vekk. Dette forholdet er nå skriftlig anmeldt og forhåpentligvis under den samme grundi-

Hyrder på kvinnejakt

Søndag 4. juni demonstrerte kirken sin kvinneforakt i de fleste kirker landet over, ved opplesning av hyrdebrevet mot den nye abortloven.

Provokasjonen fra kirkens side ble selvfølgelig møtt med motreaksjoner fra både kvinner og menn, og i Ullern kirke kom det til konfrontasjon med politiet og en svært voldelig menighet. Abortlov-tilhengerne markerte seg ved transparente og slagord, som "Nei til kirkens kvinneforakt" og "Se på kirkens dobbeltmoral. Hvor blir det av hyrdebrevet om privatbilismen som dreper, nøytronbomben og tortur?"

Etter å ha markert seg, forsvant demonstrantene fredelig av sølg selv — mens menighetens voldelige aggresjoner var bokstavelig talt til å ta og føle på

De fleste abortlov-tilhengerne ble brakt inn av politiet, og alle er idømt bøter på mellom 800 og 1000 kroner. Ingen har vedtatt bøkene, og rettsaken er i gang.

—Hva var grunnlaget for abortlov-tilhengerenes motreaksjon mot kirken? Stein Fossli.

—Aksjonen var spontan, og ikke videre gjennomarbeidet. Det hele ble jo provosert fram av kirken selv. Vår kirke er en statskirke, som vi alle er med å betale for. Når kirken reagerer slik mot en lov den ikke godtar, er det naturlig at folk blir provosert til en motreaksjon.

Vi ville markere at hyrdebrevet er et typisk uttrykk for kirkens generelle kvinneforakt. Historisk har jo kirken tradisjoner med alltid å støtte de sterke kreftene i samfunnet. Gjennom århundrer har kirken tatt part i kriger, laget kriger, brøtt hekser og på ingen måte vist seg som beskyttere av levende liv. Her er det viktig å påpeke dobbeltmoralen, når kirken produserer et hyrdebrev mot en abortlov. Det hele virker ganske tragisk.

—Du var med på aksjonen, — som gutt...?

—Det er klart at abort ikke bare er et kvinnespørsmål. Dessuten kjenner jeg, som homofil, daglig kirkens undertrykkende holdninger på kroppen kanskje i større grad enn mange andre menn.

Det var forresten gøy å se hva som skjedde utenfor kirken. Ingen gutter ble forsøkt arrestert — de tok bare jenter!

—Reaksjoner fra menigheten?

—Den ble ganske aggressiv. De fleste mennene kastet jakka og kom opp på galleriet der vi satt. En tok skikkelig kvelertak på ei jente, men han ble stoppet av noen andre fra menigheten. Det viser jo litt av det "kristne" sinnelaget til folk — og ikke minst intoleransen overfor andre meningsytringer.

—Hva skjer nå?

—Alle fikk bøter etter at de var blitt tatt med til Grønland politistasjon. Ingen har foreløpig vedtatt boken, og vi har engasjert advokat til rettsaken.

Forøvrig viser det seg at det vi gjorde har ført til spontane støtteerklæringer fra flere hold, både fra privatpersoner og organisasjoner. I nærmeste fremtid vil det videre bli arrangert en støttekonsert for å kunne holde rettsaken i gang.

Forkvinnen i Arbeiderpartiets Kvinnesekretariat, Aud Blegen Svindland, har forøvrig uttalt at dette er en sunn reaksjon. Og Arbeiderbladet rykker ut og forsvarer oss på lederplass. En så grov provokasjon fra kirkens side må jo få konsekvenser ikke bare i form av aksjoner, men også reaksjoner fra andre hold.

Rike på Jord

har vært grunn til å dempe de ivrigste bed bruk av megafon. Etter at han begynte å bruke megafon på den måten, har han aldri blitt fysisk angrepet på gata. Denne utviklingen har skjedd i samsvar med de ønsker politiet tidligere har kommet med. Politiet har oppfordret dem til å unngå bråk.

Anm. vil nå redegjøre nærmere for hva denne diskusjonen egentlig gikk ut på. Han opplyser at folk spurte om han trodde på Gud. Svaret fra hans side gikk ut på at han ikke trodde på de 4 bibelske guder, den himmelske hær bestående av djeveler og annet fjærkre, og heller ikke på andre Guder. Dette forskrekker folk å høre. Han ble bedt om å begrunne sine nærmere påstander om at det finnes 4 Guder i Bibelen. Svaret er at det finnes en høyeste Gud, Gud Fader, som etter anm.s oppfatning er et laverestående vesen. Bibelen beskriver videre en Gud kalt Den Hellige Ånd, og et menneske kalt Guds Sønn som utgir seg for å være Gud. Den fjerde Gud er slem og heter Satan. Anm. gikk i diskusjonen nærmere inn på at den bibelske Gud Fader var den største råttassen av disse 4 gudene. Han henviste da til at Gud ved en anledning hadde på en bestialsk måte utryddet alle små og nyfødte barn, foretatt masseabort samt utryddet alle voksne med et unntak, Noa og hans familie. Guden foretok ifølge Bibelen kollektive henrettelser ved å la det regne svovel og ild over innbyggerne i et par byer. I tillegg hadde denne guden utsatt mennesker for

ne ble blokkert. Da trikken ankom, tok en hedning med navn Robin Hørting og anvendte megafonen til å be folk passe seg for trikken. Anm. gikk da med en gang bort til Hørting og ba ham kutte ut megafonen, og ikke drive politiarbeid. Dette overhørte politimennene i bilen. Politioverkonstabel Dyrkorn snakket igjen med anm. og han ble spurt av anm. om han hadde snakket med sine overordnede. Dyrkorn virket på anm. personlig stødt og ba anm. om å forsvinne. Anm. sa at han ville forsvinne 200 meter

Da fikk Dyrkorn øye på Jesus. Dette ble åpenbart for mye for ham.

nedover i gaten og fortsette å snakke med folk som selv tok initiativ til å snakke med anm. av den grunn av at de kjente ham igjen. Da fikk Dyrkorn øye på "Jesus". Dette ble åpenbart for meget for ham. Både Jesus og

ge etterforskning som han selv er utsatt for.

Anm. vil til slutt få nevne at de opplysninger han ble bedt om å komme i forbindelse med Det norske Hedningsamfunn som organisasjon må betraktes som politisk kartlegging ettersom det er irrelevant i forhold til det saken dreier seg om.

Oppløst og vedtatt.

Anmeldte.

Futurum Forlag ekspanderer:

Sommerlektüre fra Gateavisa

Futurum Forlag gir ikke bare ut Gateavisa. I år har vi slått oss kraftig løs med 4 produkter ved siden av de ordinære avisutgivelsene.

Det er i høy grad Gateavisas lesere som har bidratt til produktene: Et tegneserienummer av Gateavisa som utelukkende består av diverse leseres krumspring med tegneblokk.

Fridikt, hvor leserne har bidratt med lyrikk & illustrasjoner.

Mai '68 er en pamflett om bakgrunnen for det sagnomsuste ungdomsopprøret i Paris.

LP'en "Jeg har min egen luke" er en musikalsk utskielse fra et kjellerlokale, som vi gjerne vil spre for alle vinder.

Du kan bestille disse tingene enkeltvis som beskrevet nedenfor – eller samlet – fra Gateavisa, Hjelmsgt. 3, Oslo 3.

NESTE NR. AV GATEAVISA er et stort tegneserieblad. 48 sider originale tegneserier av ekte, norske Gateavis-lesere!

Vi kan love dere store opplevelser med nye tegneseriehelter. Abonnenter får bladet automatisk. Andre kan benytte anledningen til snarest å tegne abonnement – eller betale 5 kr. til Gateavisa, Hjelmsgt. 3, Oslo 3 – postgiro-konto 2 23 03 32. Merk av på blanketten hva innbetalingen gjelder!!

Boastein Byron Cigarette Army: JEG HAR MIN EGEN LUKE

En "gjør det sjøl"-plate av høy kvalitet – karakterisert i forrige nr. av GA som "humoristisk, hjemmestrikket norsk rock".

Gateavisa gikk til det visjonære skritt å trykke opp plata sammen med utgiveren Boastein. Av innholdet: Jødisk western og live-opptak fra Gartnerhallen.

Plata koster kr.30,- pluss oppkravsporto (7,40). Bestill den fra: Boastein, Vilde Vinge, Gateavisa, Hjelmsgt. 3, Oslo 3. Du betaler når plata kommer i posten.

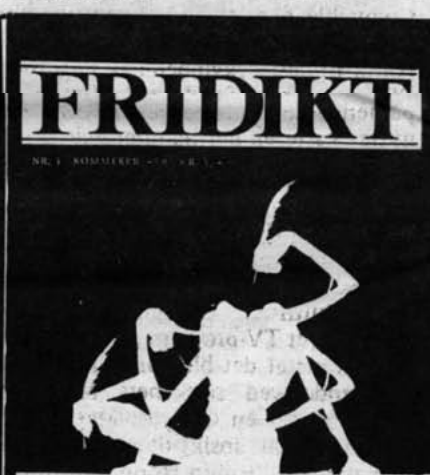

MAI-68

En pamflett av Arnstein Bjørkly om maiopprøret i Paris '68.

Marxistisk analyse av begivenheter og grupperinger omkring maiopprøret. Grundig presentasjon av historikken bak og de ulike politiske retninger som utkrystalliserte seg i Paris for ti år siden.

Pamfletten er på 48 sider og koster 8 kroner. Den kan bestilles fra Futurum Forlag – postgiro 2 04 93 28. Merk av på blanketten hva innbetalingen gjelder!!

FRIDIKT

Etter et par års poetisk vakuum har Gateavisa endelig samlet sammen mange av sine leseres lyriske utskielser til et nytt FRIDIKT.

FRIDIKT (nr. 4!) er på 36 sider og inneholder foruten lyrikk og originale illustrasjoner, et intervju med motkultur-veteranen Jan Bojer. Bladet er redigert av en annen veteran, Terje Amundsen.

Send 5 kr. til Futurum Forlag – postgiro 2 04 93 28. Merk av på blanketten hva innbetalingen gjelder!!

BULLETIN

I salg på gata, i Narvesen og i bokcafeer.

- Fangeopprøret på Ila Sikring
- Kriminalmeldinga: humanitet som tåkeleggende funksjon i samfunnets kontrollapparat
- Narkotikarapporten: uthuler voldsbestemmelsene
- QHS & QSR: Franske "Høy sikkerhets Avdelinger" – sensorisk deprivasjon
- FFCO: svenske fanger streiker
- "Fangene – en viktig samfunnsgruppe?"
- Og annet inntestengt

Abonnement: 30 kroner for 6 numre. Postgirokonto 2 30 62 07.

NYTT NR. CA. 25 JUNI!

Redaksjonen kommenterer leserresponsen...

BULLETIN
Boks 5169 Majorstua
Oslo 3
Pris: 5 kroner.

TIDEVANN
nr.5

temanummer om skole og pedagogikk

Postgiro: 3890829
Adr. Hjelmsgate 3,
Oslo 3.

kr.5

Bløtekakekasting: En sunn og målrettet sport!

I Nord-Amerika er bløtekakekasting i ferd med å bli så utbredt at publikum uten meny har vanskelig for å skille deltakerne fra hverandre. Under de mer rå, halvferdige, tidlige 70-årene, var politisk kakekasting en rett å la carte som i hovedsak ble tilbudt av en liten utvalgt klikk catering-selskaper. Etablerte firmaer med et høyt drevet, veltrent personell, var bl.a. Youth International Party og Canadas Anarkistparti (Groucho-Marxist). — 1977 betydde imidlertid bakverkets endelige gjennombrudd. Bløtekaker ble brakt fra kjøkkenet og ut i gatene.

Grunnplanet blomstrer — og kaster. En kakegal fra Fairfax, Virginia, fikk inn en fulltreffer mot den tidligere King of the Cowboys, Roy Rogers. Kakebilitetene formelig sto i kø under opptakten til Internasjonal Kakeuke som ble arrangert i tiden 4.-11. november. Presidentens tidligere rådgiver, John Dean, og ex-CIA-sjefen William Colby ble bl.a. stående i sentrum for begivenhetene. Årets kast ble allikevel Anita Bryant — kvinnen bak slagordet: "Drep en søper for Jesus". Med tanke på hennes kamp for et renere USA, benyttet kasteren her håndrensedde kirsebær i en meget luftig og våt kake.

Hele kaka ut til folket

I Vancouver møtte Ringo Starr den lokale kakemakt. Direktøren for Robin Hood Multifoods Ltd. gikk heller ikke fri. Etter et TV-program hvor han hadde forsvart at det ble åpnet ild mot de streikende ved selskapets Montreal-mølle, sørget en Groucho-Marxist for at han ble stilt ansikt til ansikt med en blåbærkake. "Robin Hood Multifoods har alltid forsøkt å få en større del av kaka", het det senere i pressemeldingen, "derfor har vi bestemt at de for en gangs skyld skulle få en hel en."

Bløtekakekasting i det vestlige Ca-

nada har nådd en slik popularitet at emnet er gjenstand for TV-debatter og diskusjonsprogrammer. Mens pressen har lederartikler med overskrifter som "Harmløse kakekastere — morgendagens terrorister", snakker politikerne om nødvendigheten av å innføre kakekontroll-lover.

Da de konservatives partileder Joe Clark, som har vært lansert som Canadas blivende statsminister, ankom Vancouver flyplass, var det igangsatt omfattende sikkerhetstiltak. På en pressekonferanse uttalte Clark: "Jeg er her for å kakes." Et par timer senere var han gjenstand for en jordbærkake — det perfekte kast hadde etterlatt hans "usårbarhet" blant restene av et bakverk.

Organisasjonsproblemer

Etter en godt avviklet kakeuke, er det altså kommet flere navn på listen over strålende kaster-prestasjoner. Historiske noteringer er bl.a. David Frost og William F. Buckley. Andre som har fått føle seg truffet er Daniel Moynihan og Gordon Liddy. Med Guru Maharaji Ji ble endelig karamellpuddingen lansert.

Ikke alle lever opp til den olympiske devise om at deltakelse er viktigere

enn å vinne. Da E. Howard Hunt ble kakat som en god notering, avga han ifølge uoffisielle kilder denne uttalelse: "Dra til helvete, ditt rasshol."

En slik mangel på lagånd og sportsmanship er dessverre vanskelig å unngå så lenge denne idrettsgren er bygget opp etter antiautoritære og ikke-hierarkiske prinsipper. Her finnes f. eks. ingen form for deltakelse-kontroll eller doping-test. Disse organisatoriske "mangler" har imidlertid hatt slike positive virkninger som at kakekastingens sterke innslag av folkelighet er blitt bevart, til tross for dens etter hvert stigende popularitet.

Kakekastingens motsigelser

En av de mest fremgangsrike kastere i USA er Aron Kay, et barn av 60-års blomstergenerasjon. Under sloganet "Si noe ærlig — kast kakene kjærlig" er han med på å bringe rike tradisjoner videre, også til vår tids unge.

Arons suksess er ikke kommet av seg selv. Det ligger flere års vekt-trening bak hans kraftige støt-teknikk. Men muskler alene er ikke nok: "Du må la hele armen følge tilsatsen. Kaker skal støtes og ikke kastes. Det betyr at det ikke finnes noen erstatning for kroppskontakt. Kaken må følges hele veien. Det er den eneste måten jeg kjenner som kan oppheve motsigelsen mellom kake og omgivelser."

Zen og kaste-teknikk

Frankie Lee er en ikke mindre suksessrik kollega av Aron. Han tilhører Canadas Anarkist-parti (Groucho-Marxist) og opererer ut fra Vancouver på Vestkysten. Det var Frankie som sto bak kakestøtet mot den tidligere svart-revolusjonære — nå religion-visjonære — Eldridge Cleaver.

Frankie benytter en variant av Arons teknikk. Han sikter etter et punkt noen tommer bak nesen på vedkommende "for derved å gi kaken et ekstra 'go' når den når plomma. Jeg tror det har noe å gjøre med Zen-konsentrasjon," forteller Frankie videre,

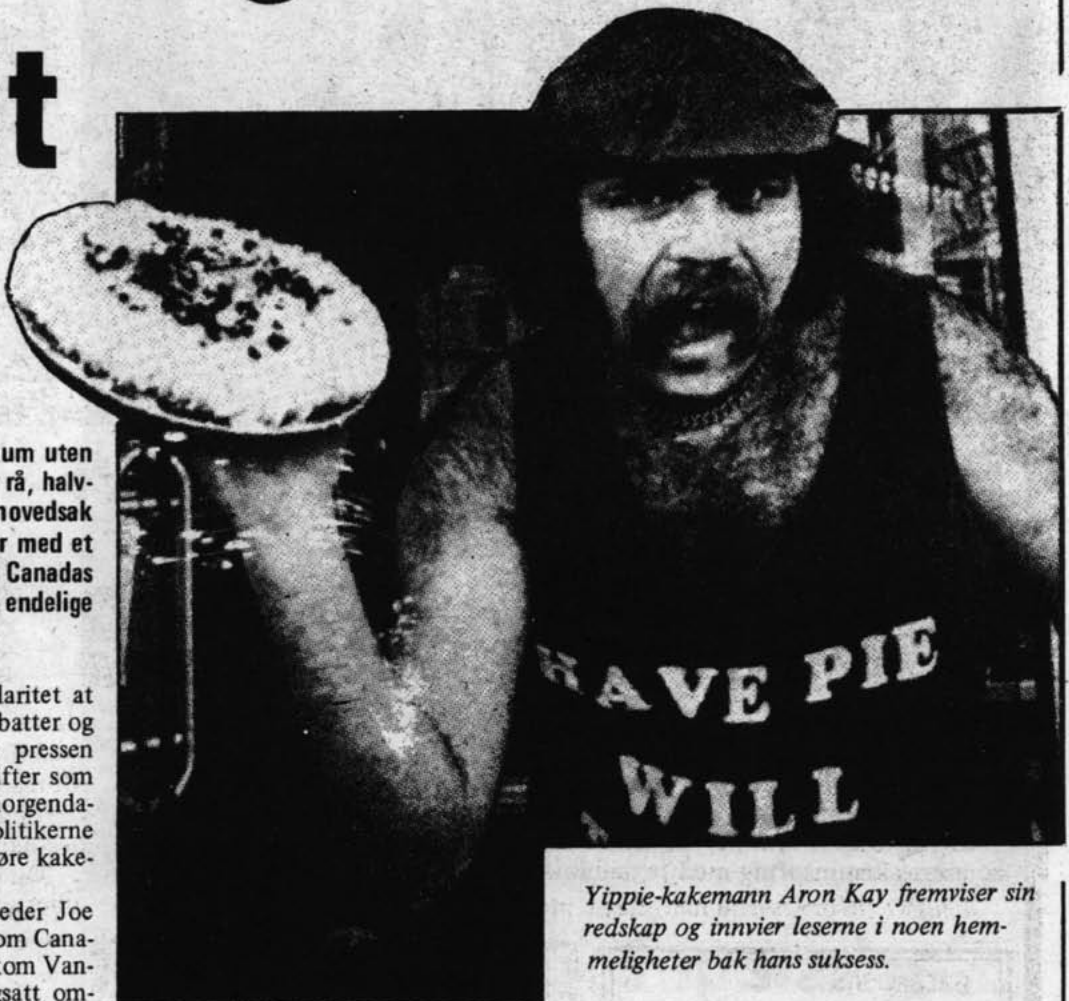
"men det tør jeg ikke si for sikkert. Zen har jeg ikke noe særlig kjennskap til."

Frankie Lee har alltid hatt en meget personlig stil. Den omfatter også redskapen han benytter. Kaken som ble kastet mot Cleaver var dynket i vanilje og hvit curacao og deretter trukket med sjokolade. Om utøvelsene rent generelt sier han: "For det første er kakekasting langt mindre krevende enn å organisere arbeiderklassen, og dessuten så er det atskillig mindre kjedelig. Pressedekningen er dessuten uten sammenlikning bedre."

Kampen om kakokratisk representasjon i de besluttende organer er bare så vidt begynt i USA og Canada. De trenger vår støtte. Vi kan bare si: Stå på, kamerater.

Kjell

— med takk til Mark Brothers og Pie Traynor for hjelp med denne reportasjen.

Yippie-kakemann Aron Kay fremviser sin redskap og innvier leserne i noen hemmeligheter bak hans suksess.

"It's good to see the intellectual youth of Canada offering solutions to the country's ills . . ."

Billedteksten lyder: "Det gjør godt å se Canadas intellektuelle ungdom tilby løsninger på våre samfunnsproblemer...."

Det finnes knapt noen grenser for pressens sjikanøse omtale av nord-amerikanske kakekastere.

Anita Bryants kampanje "Drep en søper for Jesus" har blant deler av amerikansk ungdom fått en meget luftig og våt mottakelse.

I PURKEN UT AV PARKEN! NEI TIL POLITIVOLD! FRI PARK! TRIVSEL UTEN SNUTEN!

Natt til 1. mai utspant det seg et veritabelt gateslag i Oslo sentrum. Tusenvis av folk som spaserte tilfeldig i sentrumsgatene fikk et hardt, men nyttig kurs i samfunnskære. Tema: POLITIVOLD.

Et hundretalls politifolk demonstrerte køllebruk, hester, hunder og ekstrem aggresjon mot 2-3000 paralyserede tilskuere.

Det som startet med en fredelig gjeng med frikere i Slottsparken og noen demonstranter med paroler mot politivold, utviklet seg ironisk nok til en brutal oppvisning i politivold mot alt som kunne krype og gå og som befant seg i Oslo sentrum den kvelden!

Selv om politiet gjennom opptreden og kommentarer ga et klart inntrykk av at de oppfattet hele menneskemengden som noe venstrepolitisk pakk, var det mange "pene samfunnsborgere" som denne kvelden fikk seg et alvorlig sjokk over "ordensmaktens" opptreden.

Imidlertid ble det hele øyeblikkelig av presse og kringkasting redusert til "opptøyer i Slottsparken" og at "politiet måtte forsvare seg".

Dette forsøket på å nøytralisere inntrykket av ekstrem politiagresjon mot en hel liten bybefolkning, til "nødvendig maktbruk", har tydeligvis hatt sin virkning. Leserinnlegg i vår blålige presse og antydninger til nye "opprydningsaksjoner" tyder iallfall på at det skal bli mer upopulært framover å gi selv de forsiktigste påminnelser om de farer som en hysterisk lov-og-orden-bølge fører med seg.

Parkslaget:

Jeg kom til byen ved 21-tida — og fikk et kjempesjokk.

Det var som å komme til en annen by. Hadde følelsen av at jeg var et helt annet sted enn Oslo. Det første jeg fikk i hode, bokstavelig talt, var en politihest som kom galopperende mot meg med en haug folk foran seg — ned Karl Johan, forbi universitetet. Senere kom jeg meg opp til Nasjonalteatret,

og i krysset ved trikkeholdeplassen og Saga kino utviklet det seg en stillingskrig som varte i flere timer.

Det hele virket ganske latterlig fra politiets side. Det ble aldri gjort noe direkte forsøk på å rydde opp eller jage folk eller sære "massene" — bare enkelte utfall som førte til unødige vold og som selvfølgelig fikk demonstrantene til å holde koken og bli på stedet.

Hadde politiet gitt faen fra begynnelsen, hadde det hele løst seg opp på et kvarters tid... Noe som også skjedde, da purken til slutt ble beordret hjem ved 00.30-tida.

En del tragikomediske episoder fikk

Vårslepp fra Victoria Terrasse: En helaften med de

jeg med meg: En gammel dame som hoppet inn i en telefonboks da politiet gjorde et utfall mot demonstrantene, fikk midt i kaoset ordre fra purken om å komme ut. Dama hadde tydeligvis dødsnoia, og skrek til purken at hun slett ikke torde komme ut... Hver på hun resolutt ble dratt ut og fikk en kalle i hodet.

En annen interessant observasjon var de sivile provokatørene. Jeg så plutselig to menn få tak i en gutt på 16-17 år og gi seg til å banke løs på ham. Vedkommende skrek selvfølgelig om hjelp, og flere løp til. En av de to dro så fram et politiskilt og fortalte at han var sivilpurk — noe som tydeligvis ga ham og kameraten (lurer på om han også var purk?) lov til å slå ned folk for fote. Og etter to-tre minutter ble de to assistert av fire uniformerte politimenn i oppbankinga.

Senere så jeg at enkelte av de som kastet stein, slett ikke hørte hjemme på den "rette" sida, — dekorert med Unge Høyre-merker etc. — med åpenlyst kastet stein for å provosere. Folk fra parken kunne også fortelle at "ny-nazister stadig var på farten for å lage bråk, og klarte det innimellom". Dette var tydeligvis en del av sannheten som er utelatt i pressereferatene.

Blant heste- og hundepolitiet utmerket gamle kjenninger fra Hammersborg seg stort når det gjaldt brutalitet og unødige vold. Generelt kan man si at så rå og tilfeldig politivold har ikke forekommet på åpen gate før. Enden på det hele ble jo at politiet trakk seg til slutt, og folk samlet seg i parken og ble der en stund etterpå. Ml-erne fikk mobilisert sikkert 7-800 som ellers ikke ville ha drømt om å gå i tog 1. mai, og alle parter slikker nå sør og avventer begivenhetenes gang.

Ettersom alle media stort sett har konsentrert seg om uttalelser fra etablissementet (Albert Nordengen, politiet og andre som mener noe om "de sosiale kasser" i parken), tok vi en prat med noen av folk som vanker der og som mer konkret kjenner forholdene på kroppen.

Det føltes litt rart, og ganske dumt, å komme ned i parken i intervjuøyemed. Det er jo vanligvis ikke derfor man beveger seg dit...

—I avisene står det at dere er narkomane....

—Det vil vi i hvert fall understreke: At her fins ikke narkomane — bare hasjryktere. Senest i går heiv vi ut folk som kom opp hit for å pushe junk (junk er en felles slang-betegnelse på det folk putter i sprøyte sine). Vessensforskjellen mellom junkies og hasjryktere er stor, og det er ikke grunnlag for sammenligning i det hele tatt.

Det blir vel for kjedelig å gjenta at å røyke dop ikke er verre enn å drikke seg drita — heller bedre, både for kroppen og helse.

Vi som vanker her har ikke noe imot at friksen fra Egertorget (det er her junk blir solgt og brukt) kommer hit, men vi vil ikke ha noe pushing av moffe og speed her i parken.

—Og purken er klar over dette?

—Selvfølgelig er purken klar over det, men like forbanna tauer de inn folk både med og uten hasj på seg. Det blir ikke gjort noen forskjell.

—Assen er purken mot dere? (Her preiker vi litt om det å bli taua inn. Undertegnede har bare blitt taua inn i forbindelse med husokkupasjoner, og det er tydelig at de tar mer forsiktig på en i slike tilfeller!)

En slitsom natt ved radioen

Det var ikke bare politi, demonstranter og spaserende i Oslo sentrum som fikk en hard stri om kvelden den 30. mai.

For alle små og store politiradio-avlyttere ble det også en begivenhetsrik og krevende helaften.

Her et utsnitt av politiradioen, sendt oss av en av de mange lyttere:

Kl. 19.50: 200 demonstranter har samlet seg i Slottbakken. Politiet ber om skjold og annet verneutstyr etter stenkasting fra Abelhaugen.

19.52: "Prekært i sentrum." Rytteravdelingen bes om å komme. En politibil på vei inn i Slottsparken blir advart mot å komme fra Karl Johan og dirigeres inn bakveien, dvs. fra Uranienborgveien.

19.55: "Alle biler må kjøre inn bakveien." Andre oppdrag bes utført raskt, slik at man kommer ned i sentrum, da "det er litt å butte med i byen i dag."

20.00: Situasjonen tilspisses noe, og politiet "prøver å få en orden på dette, for vi blir stadig bombardert med steiner."

20.01: "Bil og 7 mann med langkøller" på vei mot sentrum. Man vurderer nå telefonvarsling etter ekstramannskaper.

20.03: "Innkall de mannskaper som er til rådighet." Man tror man vil få "bråk" ut over hele kvelden og natta. Det blir opplyst at "det er den vanlige gjengen" som er i Slottbakken.

20.05: "Tenker du det samme som meg, så sett i gang." (???)

20.10: Nye biler som skal inn i Slottsparken: "Til orientering: kjør inn ovenifra."

20.12: Tre nye biler ankommer parken. (Samlet må det nå være ca. 7 biler.)

20.13: "Holder på å snakke til publikum."

20.14: "Nattmannskapet må innkalles nå. Vi har gått til aksjon — fordi vi ble angrepet med store jernstenger og måtte slå til FØR PLANLAGT (vår uth.)"

20.17: "Vi kan vente oss hva som helst fra disse ungdommene. De bryr seg om hverken hester eller mannskap."

20.18: "Har en del arrestanter her — undersøk kapasiteten på Grønland."

20.19: "Grønland har 6 personale og NOK celleplass," men bilmannskapene må være behjelpelige med "innlosjeringen".

20.20: "Har et par majer med anholdte." Den ene bilen, med 7 arrestanter, bes kjøre til Grønland. Demonstrantene samler seg ved Studentertullen.

20.22: Oolitiet ber om hjelmer, skjold "og så videre" pga. flaskekasting.

20.33: Ryttere og fotfolk settes nå inn mot demonstrantene. De anholdte "må ikke permitteres" fra Grønland. Man ber om mer verneutstyr.

20.35: "MÅ HA ALLE STYRKER, alle ekstramannskaper. Prekært ib yen. Venter enorme sanimentstøt med demonstrantene." Man gjentar: PREKÆR SITUASJON.

I de følgende minutter gis det ordre til å sperre av all trafikk i Drammensveien, Universitetsgata og Karl Johan. Første politimann kjøres til legevakta — stein i hodet, 2 kvinner arrestert. Samlet antall arresterte er nå 10 personer pluss en bil full.

20.50: Universitetsgaten stadig stengt. Ansamlingen er på undergrunne, men man "vet ikke hva det demonstreres for eller imot".

20.52: "Alle veier må sperres."

20.53: "Nå er det tett" (?), "for lite med 20 mann."

21.00: Hele Karl Johan er nå sperret av folk.

21.04: Drammensveien må sperres av, "ingen trafikk ønskes der." Stein og flasker hagler fra Abelhaugen mot gate og politi.

21.06: Ungdom samler stein ved Drammensveien/Abelhaugen.

21.09: Trikkeholdeplassen Nationalteatret er "i mulig fare". Sporveien varsles og bes kjøre forbi holdeplassen.

21.13: "Fest i Karl Johan." Ny bil advares mot inngangen fra KJ.

21.36: "Må ta med det verneutstyret som finnes. Det er knapt nok i parken — spesielt med hjelmer."

21.57: "Alvorlige tilstander."

21.28: Rapport fra bil: "Endel arrestert — uvisst hvor mange. Gatene er fulle av stein og annet. Demonstrantene er drevet enda lengre tilbake."

21.29: 25 mann holdes igjen over natten — man "må ha dem", men ingenting er avgjort ennå.

21.30: Bil i Universitetsgata/Karl Johan må ha hjelp av andre biler mot demonstrantene.

21.36: "Må gjøre det litt annerledes. Rådhusgaten må stoppes, da ansamlingen er havnet her."

21.40: "Det er påtrykk fra Grønland av disse karene som er brakt inn."

21.42: Man ber om ekstra-utstyr "i tilfelle" det skulle skje noe.

21.43: "De transportbilene som er her (Slottbakken) er helt fulle av arrestanter. Er det flere biler?" "Har nettopp levert ett lass på Grønland, og er nå på vei til Slottsparken."

21.49: En politimann (til) har fått en stein i hodet — og kjøres til legevakten. Alvorlig.

21.51: Ny bil full av demonstranter til Grønland. (Samlet nå ca. 6 biler med arrestanter, dvs. omkring 40 folk.)

21.53: Bil full av verneutstyr til Karl Johan.

21.57: Grønland har problemer med mottagelsen. Et "nytt lass" med demonstranter på vei inn. Bilrutene er knust.

22.01: Noen steiner og flasker kommer susende nå og da — folk gjimrer seg bak publikum og kaster over dem. Kun få er tilbake i parken.

22.04: Man vurderer å åpne Karl Johan. Flasker hagler mot snuten.

22.10: Nye biler dirigeres stadig til Slottsparken.

22.18: Trafikken korker seg på Solli plass. Dirigeres vekk.

22.21: 2 politimenn sendes til legevakten. Den ene blir sykmeldt på stedet.

22.24: Melding i Kveldsnytt i NRK: "Bråk i Oslo sentrum. Ungdom kaster stein og flasker mot politiet, og politiet vil sette inn større styrker hvis nødvendig. Over 50 politimenn deltar med hester mot demonstrantene. En politimann er brakt inn til legevakten med skader. 7 ungdommer er arrestert."

22.29: "Nye demonstranter ved Stortiget — men de er ikke voldelige og situasjonen ser uskkelig lysere ut nå."

Av Martine

slagkåte bukkene Huuse

—Jeg blei taua inn for en stund siden — helt uten grunn. En sivilsnut bare kom opp og så at du og du og du blir med her — og så blei vi tatt med til Grønland. Jeg slapp ut etter 8 timer. Det var helt jævlig. En av dem jeg blei tatt sammen med fikk fryktelig bank, de putta oss i hver vår celle, og han satt i nabocella — helt jævlig å høre skrika hans og ikke kunne gjøre noe med det. Men det var jo flere purker om å banke opp en mann også...

—Og den berømmelige 4-timers-regelen? (Det heter at politiet ikke kan holde folk inne i mer enn 4 timer hvis det ikke foreligger anmeldelse.)

—Aldri overholdt. I så fall bare tilfeldig. Purken driter helt i de reglene de har å gå etter, og folk som oss har ikke så mye å stille opp med mot dem. Og skulle du være så dum å true en av dem som har banka deg opp, med anmeldelse, kan du banne på at det første du får i posten er stevning til rettssak for vold mot politiet. De er mye raskere enn deg, og de veit hva som skal gjøres — og dessuten har de hele apparatet i ryggen.

De stiller også gjerne opp og vitner falskt for hverandre, og en politimanns ord veier jo mye tyngre enn det vi sier...

Etaten er uangripelig — veit ikke hvor mange prosent politivoldsaker som blir avvist eller henlagt. Tipper det er over 80%, men du veit det kanskje du?

—Men hva var det som utløste kjempeslaget søndagen før 1. mai? Vanligvis tusler jo folk pent ned trappa når purken kommer...

—Tror det var to hovedårsaker. For det første at vi som vanker her, etter hvert er blitt lei av å bli kjeppjagd av

purken hver halvtime — det er ikke noe gøy å fly opp og ned den trappa hele tida, og dessuten hadde purken skjerpa inn på inntauinger i det siste — det var etter hvert blitt helt jævlig her. Folk blei forbanna.

Og så kom ml-erne med paroler og styr — de var vel ute etter å sanke folk til toget sitt 1. mai. De kommer hit for å "organisere" når det er noe på gang, og viser seg ikke her ellers. Og til vanlig er de jo imot oss, og ikke minst hasjen — så jeg tror ikke det var så mange som digga den innblandinga. Dessuten demonstrerte de på en måte som ikke er helt "vår" stil. Trur ikke mange her har sansen for å stå arm i arm og synge internasjonale...

—Og etter 1. mai har det vært rolig her?

—Ja — folka her lager ikke bråk hvis de ikke blir provosert. Det som står i avisene om overfall og terrorisering er bare tull. De kan faen ikke vise til et konkret tilfelle hvor folk er blitt overfalt.

Tror hvem som helst kan spasere trygt gjennom parken og gå helt i fred — bare de lar folka her være i fred.

—Men i Arbeiderbladet sto det om parkarbeiderne som ikke torde jobbe her og var blitt direkte tråkka på — på fingrene!?

—Det kan vel ha skjedd, men det er i tilfelle ett eller to enkeltmennesker som ødelegger ryktet til hele gjengen. Jeg er sikker på at det ikke kommer til å skje igjen. Folk her opppe er blitt mer klar over sin egen situasjon etter 1. mai. Begynt å bli litt mer bevisst både hva slags dop de bruker og hva de gjør. Og det er jo mange her som har begynt å plukke papir sjøl. Dessuten tror jeg ikke noen her ønsker å ødelegge for seg sjøl ved å slenge dritt til noen park-

arbeidere. Folk her veit altfor godt at det ødelegger mer for dem enn for parkarbeiderne.

—Alternativ til parken?

—Finnes ikke. Folk som er her, er her fordi de ikke har noe annet sted å være. Det er ikke akkurat gøy å fryse ræva av seg her om vinteren, men folk foretrekker det framfor å sitte hjemme eller være på hybelen.

—Og folka som er her, hvem er det?

—Alle slags. Mest arbeidsløs ungdom, og folk som har driti seg ut på en eller annen måte: på skolen, hjemme — eller folk som bare er og føler seg utafør alle andre steder. Men det er en god del som har fast jobb. Det vi har felles er hasjen, og at ingen av oss har særlig sans for kristelige ungdomsforeninger eller idrettsklubber. Eller ikke

digger foreldre og farvetven hver kveld...

Dessuten gjør vi noe ulovlig sammen. Det er få steder der det er tolerert å røyke hasj...

—Hva tror du kommer til å skje nå, og hva vil dere gjøre?

—Vi vil i hvert fall ikke gi fra oss parken. Alternativet er gata — og det løser ikke problemer i det hele tatt. Purken har dessuten begynt å ta det med ro etter 1. mai, de har jo sivilisert her, så de veit hva som skjer — men det virker som om de kvier seg for et nytt parkslag.

Kan tenke meg at det som skjedde satte i gang en diskusjon om problemet "oss" og hvordan "vi" skal takles — litt lengre opp i rekkene enn Grønland politistasjon.

22.42: "Folk flokker seg omkring Continental, men det opplegget vi har nå er det liten vits i å opprettholde."

Stille. Til

23.17: "Flere hundre mennesker samler seg — situasjonen begynner nå å bli alvorlig, og det ser nå ut for at vi har fått en hardere kjerne her. Vi gjenkjenner flere personer, og det ser ut for at det begynner å bli politisk etterhvert. Vi har tenkt å ta i bruk gass mot demonstrantene, bare sånn at dere er oppmerksomme på dette og sender flere gassmasker."

23.24: Pålydende om at demonstrantene hadde tenkt å ta i bruk gass mot politiet. (?????????)

00.01: "Ingen mannskaper går av uten nærmere beskjed."

00.30: Dagsnytt, radio: "26 innbrakt til Grønland, 3 politimenn skadd, 1 pike skadd. Det vurderes om arrestantene skal ilegges bøter. Og politiet regner nå med å ha kontrollen over urolighetene som startet tidlige på kvelden. Bla, bla, bla..."

00.07: "Stadig tilslag av demonstranter, så nå har vi snart hele 1.mai-toget her." (Ja vi elsker spilles i radioen.)

00.40: "Håper nå å få spredd demonstrantene i to deler, og siden trekke seg tilbake."

00.42: "Massene er nå spredd til diverse kanter, og vi forsøker å trekke oss tilbake," hvilket sjefen nå anser for fornuftig. Han presiserer at det er han som har bestemt dette, — så sterkt at det er spørsmål om ikke dette kommer fra politisk hold. En politimann sendes til legevakten. Stein i hodet.

00.48: Massene spredd. Alle styrkene trekker seg tilbake (inklusive trafikkavde-

lingen). Ingen permitteres. Alle møter opp på nr.19. Styrkene holdes i beredskap inntil videre der.

01.38: Intet nytt. Skurr av politiradioen.

Guillaume

.. og konsekvensene av slaget

Demonstrasjonen natta før 1. mai løste ingen problemer. Politiet er igjen i gang med å jage folk fra Nisseberget.

Etablisementet forstår kanskje litt bedre at "pøbelen i parken" er et sosialt problem som ikke løses ved å jage folk fra det ene stedet til det andre. Og ikke minst: Det er et sosialt problem i den grad politikere og politi ønsker å gjøre det til et problem.

Jeg betviler ikke at det eneste gjengen i parken ønsker, er å få være i fred, og at de vil la andre være i fred (noe de allerede har gjort i lengre tid...). Det kan være grunn til å snu på flisa og si at det er purken og ikke park-ungdommen som er problemet...

At hasjen er kommet for å bli er klart, og like klart er det at politiet aldri vil klare å utrydde stoffet — til det har det spredd seg for godt i alle samfunnslag. Reddelspropagandaen i VG hvor heroin & hasj blir nevnt i samme åndedrag, begynner å miste effekten.

Jeg skal ikke her ta stilling til om cannabisstoffene (hasj, marihuana) er et bra eller et dårlig rusmiddel — men at det er i utstrakt bruk, er et uomtvistelig faktum.

I USA, Nederland og Danmark f.

eks. har politiet det samme problemet —men her har de taklet det annerledes. I USA er marihuana legalisert i flere stater og et forslag fra presidenten om legalisering i hele unionen skal opp i Kongressen om en tid. I Nederland er hasj ikke legalisert, men myndighetene har stilltiende godtatt at folk besitter stoffet i små kvanta. I stedet for å kaste seg over cannabisbrukere setter de kreftene inn mot harde stoffer. I Danmark har man med Christiania også lært seg å skjelve mellom cannabis og harde stoffer — og i såvel danske som hollandske hasjmiljøer blir folk som prøver å selge hardere stoffer, slengt på hue og ut. At folk også her i Norge har begynt å gjennomskue VGs skremmelspropaganda og at stoffmiljøene er såpass polarisert som i Oslo, er bare en fordel.

Hverken politikere eller politi kan fortsette å holde hodet nede i sanden og tro at man hindrer folk i å røyke hasj ved å jage dem ned en trapp og ut i en gate eller sette dem i fengsel. Da burde de heller forsøke å finne en løsning på "problemet" som alle parter kan godta — personlig kan jeg ikke tenke meg at noen pene borgere i København har tatt skade av Christiania (tvert imot hører man utsagn som "det er godt å vite hvor man har dem" o.l.)

Nå skal ikke vi hjelpe samfunnsbyggerne å løse problemer. Det er bare så fristende å si fra når man ser så mye bortkasta energi — så hysterisk brukt...

TRAMTEATRET:

Hva skjer når man tar litt frihet i bruk?

Tramteatret har klart det igjen! De har lagd sin annen lattervekkende musikkrevy om en av de sorteste plettene på sosialdemokratiet.

"Hvem er redd for froken Lunde?" er en humorfylt satire over hulheten i de demokratiske rettighetene som samfunnet prøver å få oss til å tro på. Det er historien om hva som skjer "når man tar litt frihet i bruk".

Informasjonskonsulent Verner Velferd gjesper over Arbeidsmiljølovens innholdsløshet.

Tramteatret tar utgangspunkt i ytringsfriheten og organisasjonsfriheten.

Froken Lunde, som er tillitskvinne på Bollers bakeri, mister jobben i det øyeblikk hun krever et klimaanlegg på vegne av de ansatte. I neste omgang blir hun utsatt for yrkesforbud. Dermed ryker også velferdssamfunnets flaggskip: retten til arbeid. Kort sagt: Sosialdemokratiet er en fiasko, også når man vurderer det på degs egne premisser.

Tramteatret forteller denne historien samtidig som de fletter inn små revyinnslag som kommentarer. Det er i disse innslagene der Tramteatret viser sin frodige fantasi, at stemningen når til topps. Vi får være med på å sparke en direktør fordi arbeiderne finner VG i garderobeskapet hans — vi ser hvordan Espen Næringsliv (Askeladd) stan-

ser streiken til Snehvit og de syv dvergene, — vi opplever hvordan Verner Velferd stripper den nye arbeidsmiljøloven til skinnet — og vi møter den uforglemmelige LO-pampen Dobbelt-Kurt.

ET STYKKE I UTVIKLING

Det kan ikke ha vært lett å følge opp suksessen med "Deep Sea Thriller", men "Froken Lunde" er i ferd med å bli en like god forestilling.

Jeg skriver med vilje "er i ferd med å bli", for stykket har utviklet seg enormt mellom de to forestillingene jeg har sett (nr. 4 og nr. 9), og Tramteatret er ennå ikke helt fomøyd.

For bedre kan det fremdeles bli.

Min viktigste innvending mot stykket er temmelig overfladisk på et par punkter.

For det første hadde jeg satt pris på at kapitalisten i stykket var utstyrt med bedre argumenter. Han kunne f. eks. si: "Er man kvalifisert til å jobbe i Gateavisa med solid praksis fra Farmand? Vil dere ha et samfunn der politisk innstilling er uvesentlig for hvem dere skal samarbeide med?" Men han har ikke fått noen replikker som gjør at man forstår hans synspunkt. Han er bare sleip, lognaktig og dum.

LIDENSKAPSLØSE ARBEIDERE

For det annet hadde det vært befriende om Tramteatret også hadde stilt et aldri så lite spørsmålsteget ved hva slags arbeid vi skal ha retten til. Kan vi

kjempe for retten til å lage F-16-fly? Kan vi kjempe for retten til å stå i en fordummende og fornedrende produksjon? Kan vi i det hele tatt kjempe for retten til å være lønsslaver? Kan vi det uten å si at vi vil ha noe mer?

Har ikke arbeiderne på Bollers et håp om noe mer enn et klimaanlegg? Det er mulig at de fleste norske arbeidere ikke har det — og Tramteatret vil vise oss verden slik den er. Men det hører også med til virkeligheten at arbeiderne i så fall har mistet sine drømmer og sine lidenskaper. Fortier man dette tapet, fører man også sine tilskuere bak lyset.

DEBATTSKAPENDE REVY

Disse innvendingene er vesentlige, men Tramteatret får belyst både usaklige oppsigelser og yrkesforbud godt nok til at jeg tror det starter en debatt blant tilskuerne etterpå. Og Tramteatret gjør det på en måte som får deg til å kose deg så lenge forestillingen varer. Du blir glad — du ler og tramper takten. Tramteatret er en levende organisme som trekker deg inn i seg. Du slipper ikke løs selv om du forlater teaterbygningen.

Christian Vennerød

Hvorfor skal teater være skuespilleri?

Både Perleporten og Tramteatret har i år fått ganske blandet mottakelse. Meget av forklaringen ligger sannsynligvis i at disse frie gruppene nå er begynt å bli "etablert". Dermed forventer både publikum og i særlig grad kritikerne seg stykker som, i hvert fall i form, ligner mer på det man er vant til fra Nationaltheatret. Denne holdningen er en fundamental misforståelse. De frie gruppene oppsetninger gir mulighet for mye rikere opplevelser — men da må man ikke la seg binde av de snevre rammene som ligger til grunn for institusjons-teatrenes virksomhet.

Noe som irriterte mange, var at begge teatergruppene hadde premiere på uferdige stykker. Særlig Tramteatret stokket om på innholdet, endret dialogen, kuttet ut scener og la inn nye. Enkelte teaterpuritanere korset seg over denne lemfeldige omgangen med selveste premieren, og de profesjonelle kritikere lot stort sett sin dom falle uten å gi rom for de forbedringene som de visste ville komme.

For i motsetning til institusjonsteatret er en fri gruppe levende teater — det er en organisme i utvikling. Til denne prosessen trenger den frie gruppen et aktivt publikum. Tramteatret og Perleporten oppfordrer derfor tilskuerne til å bli igjen etter forestillingen for å bidra til å gjøre stykket bedre.

TILSKUER OG TEATERARBEIDER

Plutselig er teater ikke lenger massekommunikasjon i vanlig forstand, for nå kan massen påvirke det den blir fortalt. Dette er virkelig å bryte ned skillet mellom scene og sal, mellom produsent og konsument, mellom virkelig hetstolker og indoktrinert.

De forslagene som kom frem under diskusjonen første gang jeg så "Froken

Lunde", var stort sett innarbeidet da jeg så det for annen gang. Herregud! Vi var ikke lenger bare tilskuere, — Tramteatret hadde gjort oss til teaterarbeidere — det hadde latt oss forme en del av virkeligheten!

TEATER OM NORGE I 1978

Men for å få fullt utbytte av en fri gruppe er det ikke nok å endre innstilling til sin egen rolle som passiv publikummer. Det er også viktig at man legger større vekt på innhold enn på form. Når en skuespiller leverer en klosset replikk, eller snur seg mindre elegant, har man valget mellom å bli irritert og å si: "Hvilken rolle spiller vel det? Jeg forsto hans intensjoner og har da min egen fantasi. Jeg kan skape mine egne illusjoner, det er innholdet jeg er ute etter."

For frie teatergrupper har vanligvis noe å si som har med mitt liv å gjøre. De er her og nå i 1978. På Tramteatret er jeg ikke tilskuer til Molières meninger fra 1663 eller til en moderne instruktørs desperate forsøk på å gjøre Strindbergs syn på ekteskapet "relevant". Jeg er med på å høre Tramteatret formidle erfaringene fra 500 usaklig oppsagte nordmenn, som jeg nesten kunne ha vært en av.

FIKK FANDEN FORDI HAN VAR DUM?

Hvor stor rolle spiller det i en slik sammenheng om skuespillerne iblant bryter reglene for hvordan man skal gå eller snakke på en scene?

Vi er blitt så vant til profesjonelle opplesere og skuespillere — i TV, i radio, på film og på teater — at når noen med en uvanlig setningsmelodi eller en særegen mimikk viser seg på scenen, så avviser vi dem som dårlige. Vi godtar ikke at de tar med seg sin private være-

måte i rollen. Skuespilleren skal ikke være et menneske, men et skall. Han skal være en konkretisert abstraksjon — en personifisert generalitet.

Parallellen til gryntet fra fandens gris i Peer Gynt er klar. (Fanden hadde en gris under frakken da han skulle imitere dyrelåter.) Fanden ble pepet ut — ikke fordi han var dum, men fordi han viste en bit ekte virkelighet på scenen! Når grisen grynter et virkelig grynt, når skuespillerne snakker sitt dagligspråk — da blir publikum sint. For publikum er vant til forstilling, en forstilling det tar år å lære på Statens teaterskole. (De som er flinke til å imitere, greier "kunststykket" uten skole.) Denne oppdragelsen av skuespillere og publikum er i virkeligheten ikke oppdragelse til teater, men til spillfakteri.

OPPRIKTIG TEATER

Selvfølgelig er det viktig at skuespillerne i frie grupper utvikler seg som skuespillere. Men vi må som publikummere ikke la oss undertrykke av den borgerlige kulturens puritanske formoppheg i en slik grad at vi ikke kan glede oss over Tramteatret upolerte spillestil. For da går vi glipp av muligheten til å komme nærmere inn på et av de

Ødelegges Tramteatrets glimrende klovneri av deres upolerte spill?

Legg igjen teaterpuritanismen hjemme!

Lev! Det er dejligt!

"For staten er det uomgjengelig
nødvendig at ingen har sin egen vilje."
Max Stirner (1844)

Suzanne Brøgger vet hvordan hun vil leve: Hun vil bo alene med frihet til å søke alle de seksuelle opplevelser hun orker. Hun forakter og forneker sjalusi og ser på kjærligheten som en guddommelig lek der samleiet er sakramentet. Hun vil gjerne forelske seg, men helst i flere på en gang.

Nå har denne ville danske skrevet sin selvbiografi: "Creme Fraiche". For Suzanne ser på sitt liv som et eksperiment, og synes det er på høy tid å fortelle andre at det går. Hele tiden.

Det er mange som har uttalt tanker som ligner Suzannes, men det er få som klarer å leve etter dem. Og det er dette som gjør Suzanne så interessant. Hun lever som hun preiker – i motsetning til oss andre sofaradikalere som ikke ser veien for bare kompromisser.

Og hun lever midt blant folk med en lignende innstilling. Det viser seg selvfølgelig at det også er de færreste av dem som klarer å leve opp til sine idealer. Selv Suzanne får lyst til å gifte seg. Men sjalu blir hun utrolig nok aldri. Det er forresten kanskje ikke så

rart – med hennes holdning til å bli bundet i et parforhold. Hvis hennes elsker faller for en annen, er det meget mindre sannsynlig at han blir FOR opptatt av Suzanne. Derfor puster hun lettet ut. Dessuten vil han sikkert ha noe morsomt å fortelle henne om sin nye flamme.

PISK FOR PRATMAKERNE

Og det betyr mye for Suzanne. For hun lever gjennom de menneskene hun møter. Ikke slik som en mor, som ikke gjør noe selv, men bare venter på at

barna skal utrette noe. Nei – Suzanne er aktiv: Hun utforsker verden, hun eksperimenterer med sitt eget liv, hun søker nye veier hele tiden for å unngå å stivne i klisjeer. Verden åpner seg for henne gjennom de menneskene hun møter. Hun er ikke interessert i "saker".

Selv sier hun: "Alle de som vil 'debattere' sitt kjønn og 'diskutere' sin rolle..., de kan i stedet komme enkeltvis og få en omgang med min sorte lærpisk."

Likevel diskuterer hun i boken både filosofi og politikk. Poenget er at hun diskuterer teori i tilknytning til problemer som de menneskene hun møter, står overfor. Derfor blir mange av hennes kjærlighetsforhold ofte ganske dype og intense selv om de er kortvarige. For Suzanne blir de selve livet.

ARISTOKRATISK FLIPP?

Men er dette livet et eksempel til etterfølgelse for folk flest?

Lar det seg for det første gjøre for en alminnelig dødelig? Er ikke Suzannes frihet bare en individualistisk flipp forbeholdt en moderne aristokrat? For det er ingen tvil om at Suzanne stiller med nesten alle fordeler på sin side. Ifølge de komplimenter hun får av alle sine tilbedere er hun vakker, intelligent, frekk, ekshibisjonistisk og et fyrverkeri av pågangsmot. I tillegg har hun vokst opp i et internasjonalt miljø med fordomsfrie foreldre som ga blaffen i Janteloven. (Moren støttet f.eks. helhjertet Suzannes eskapader med en gift mann på 30 år da hun selv var 16.)

LEV SELV!

Men selv om man velger en mer moderat livsstil, har man uten tvil meget å lære av "Creme Fraiche".

For det Suzanne har gjort er å stille seg spørsmålet: "Hvordan skal man bære seg ad for å leve livet minst ulykkelig og mest interessant innen man dør? Egentlig finnes det ingen andre spørsmål som er bryet verd å besvare. Alle andre spørsmål (...) er avledet av dette ene."

Man kan selvfølgelig si at dette er en individualistisk problemstilling uten perspektiver i retning av å skape et bedre samfunn for de underprivilegerede. Men innvendingen holder ikke. Suzanne er et lys i mørket for alle dem som sitter viljeløse og ser på TV kveld etter kveld. Hun er en energi-innsprøytning for alle dem som har mistet engasjementet sitt. Hun sier: Lev! Det er deilig. Du behøver ikke ofre deg for revolusjonen for å ha en mening med livet. Gå ut og gjør det du har lyst på!

Hvis alle gjorde det, ville også en omveltning av samfunnet være uunn-gåelig. Gjør det du har lyst på! Det spiller ikke så stor rolle hva det er. Som hennes venninne sier i opprør over intoleransen på "venstresiden": "Skal vi absolutt stille de samme krav til alle mennesker?"

SEKSUELL ANTENNE

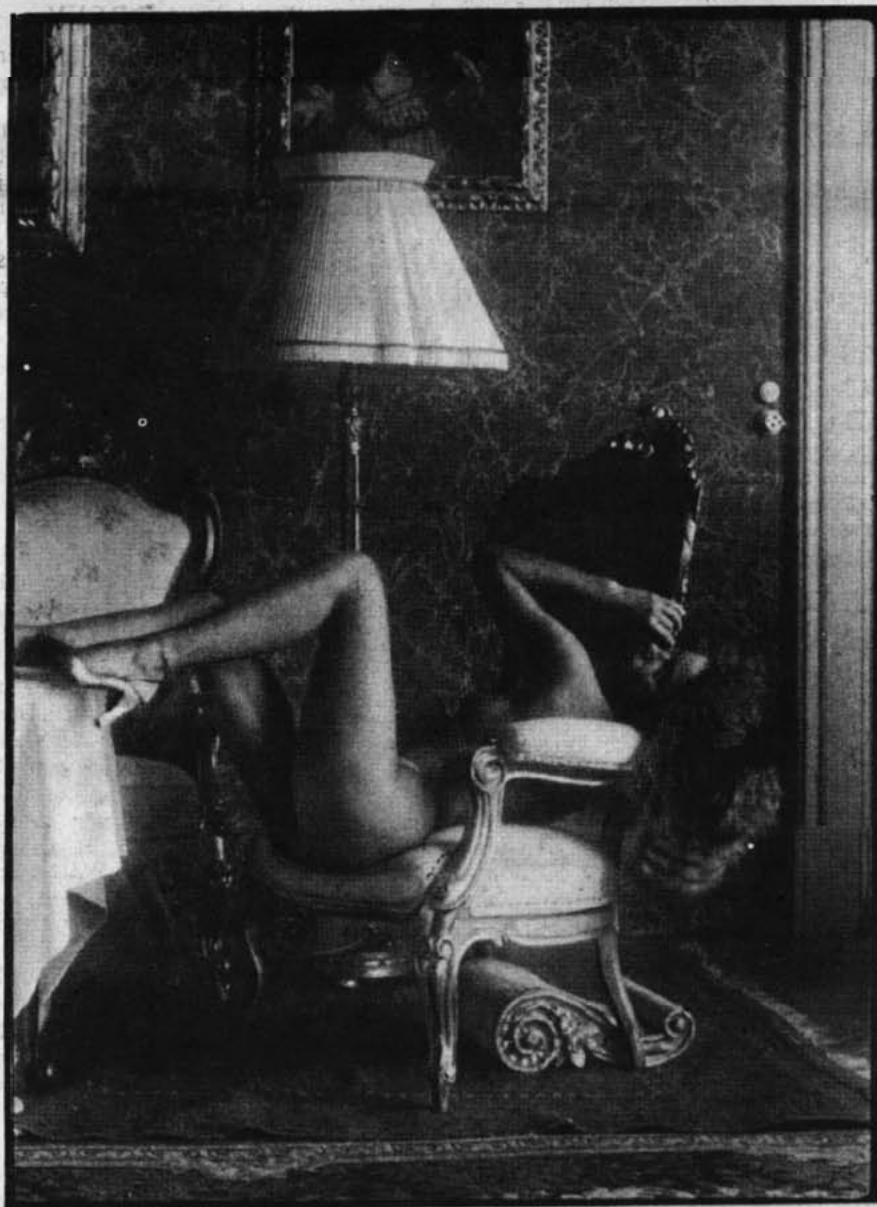
Nå akter jeg ikke å avseksualisere Suzannes budskap helt. Hun har ingen tro på at folk egentlig har lyst til å leve i monogame parforhold. Og hun ser det dessuten som en klar kilde til åndelig stagnasjon. "Hvor den utadrettede seksualitet stenges inne og holdes nede, kappes den nødvendige forutsenning for antennen ut til verden. Ikke så meget på grunn av den nydelse eller

ekstase man forbinder med sex, men omvendt, fordi det kun er det kjønns-lige som har kraft til å skuffe et menneske tilstrekkelig til at det kan forandre seg og dermed være åpen for en foranderlig verden."

Synes du ikke om slike filosoferinger og er lei av kjønnsdebatten, foreslår jeg at du leser boken likevel. Hopp bare over de avsnittene og les resten som pornografi. Jeg fikk i hvert fall ståpikk.

Christian V.

Suzanne Brøgger:
Creme Fraiche
Rhodos, København 1978
Pris i Norge: kr. 99,-

Suzannes frigjøring – bare en aristokratisk flipp?

engasjerende menneskene som satser livet sitt på å fortelle oss noe.

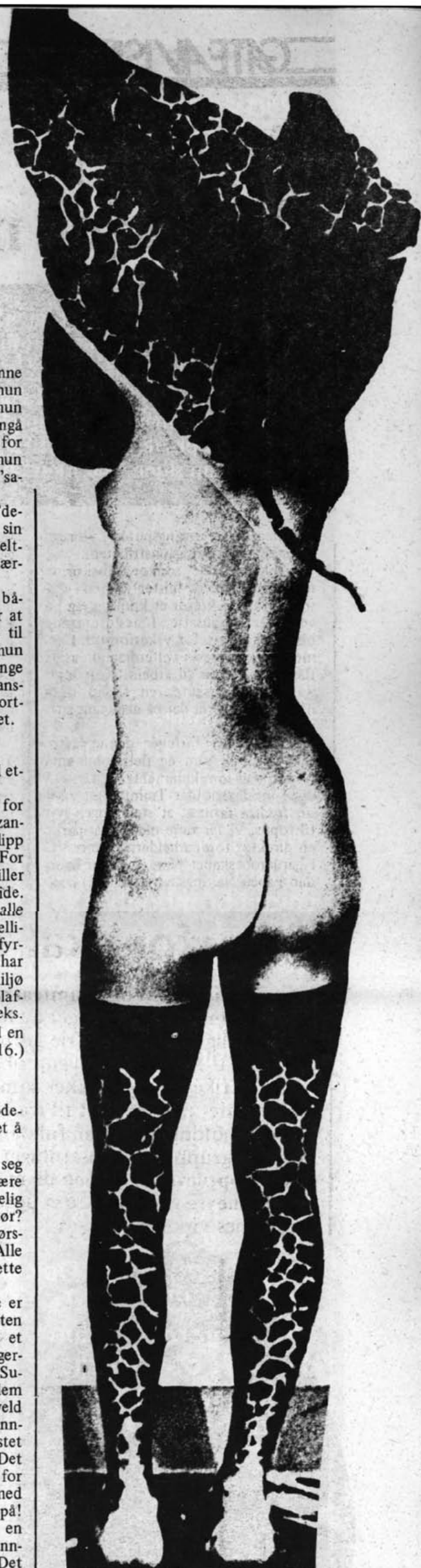
For man blir interessert i menneskene i de frie gruppene! De mener noe med sitt teater. De prøver ikke å si som institusjonsteatrene: "Ja, ja – vi vet at vi gir deg en virkelighet i ett stykke og den motsatte i neste. Vi innrømmer at mange av oss ikke tror på dette her selv. Men likevel kan jo du tro på det. Stopp opp og tenk over om

vi ikke har sagt noe fornuftig. Hvem vet..."

Nei – de frie teatergruppene står bak det stykket de viser. De sier: "Her er virkeligheten slik vi ser den. Er dere enige?"

Det er da befriende å ha kontakt med tenkende, oppriktige mennesker og ikke nikkedukker – selv når man er på teatret?

Christian V.

Hvert år drysser det en del rom-avfall ned på jorda. Det er stort sett ufarlige rester etter romfartøyer. Mesteparten av det brenner opp på veien ned, og dermed er vi kvitt den forurensningen.

Men det hender at verre saker faller ned. Oppfinnsomheten er nå kommet så langt at amerikanske og sovjetiske generaler har begynt å sende opp satellitter breddfulle av radioaktivt materiale, for å spionere på hverandre. En sannen — lastet med en atomreaktor med sprengstyrke på størrelse med Hiroshima-bomben — falt ned ved en innsjø i Canada i januar. Det gikk således bra denne gangen, men den kunne like gjerne ha ramla ned i hodet på deg og meg.

Utenriksdepartementet ble varslet, men forståelig nok torde de ikke fortelle det til noen. De visste jo ikke hva de skulle gjøre hvis den falt ned over Norge, og folk kunne bli reddet hvis de ble klar over at Røde Kors og sivilberedskapen ikke er til særlig nytte i slike tilfeller...

Vi trykker jo ikke dette for å gi dere gåsehud i sommervarmen, men vi tror at artiklene her kan være nyttig informasjon. Hvis det kunne hjelpe....

GATEAVISAS GRØ

Jordas kamp mot Kosmos

I januar styrtet en sovjetisk satellitt mot jorda med en atomreaktor ombord. Helt til det siste var det uklart hvor på jordoverflaten den ville falle ned. Ingen utenfor militære toppledelser og krisestaber fikk beskjed om at en alvorlig ulykke ville inntreffe. Meldingene om ulykken kom først til offentligheten etter at tilfeldigheter hadde avverget den.

Det ble vurdert som mest sannsynlig at satellitten ville brenne opp i atmosfæren. Faren for radioaktiv stråling eller annen form for forurensning var minimal. Sjansene for at den skulle styrte nær et bebodd område, ble ansett som ubetydelige. Derfor hevdet

myndighetene senere at det var umulig å offentliggjøre noe uten at "trusselen ville ha blitt overdrevet".

Sannheten er at ingen visste hva de skulle gjøre. Det forelå hverken i Norge eller noe annet land beredskapsplaner som hadde forutsatt at en atomsatellitt skulle styrte fra rommet. Slike planer kan heller ikke utarbeides, så lenge man ikke er i stand til å forhåndsberegne hvor den vil lande.

"Man kan ikke bare varsle det norske folk om at nå vil det falle ned en satellitt her." Slik lyder kommentaren fra Direktoratet for Sivilt Beredskap.

Den sovjetiske satellitten styrtet tirsdag den 24. januar nær Store Slavesjø i Canada.

Den brant ikke opp da den traff atmosfæren — iallfall ikke fullstendig. Blant de deler av den som er blitt funnet, var et metallstykke med en radioaktiv stråling på 200 røntgentimer. Det er 40 ganger høyere stråling pr. time enn den største lovfestede dose en arbeider kan utsettes for i løpet av et helt år.

Enkelte mener at hele atomreaktoren traff bakken. De viser til at den var laget slik at den skulle klare å nå jorda, selv når satellitten brant opp. I så fall kan det dreie seg om en gjenstand som har en radioaktiv stråling på ca. en million curie. Det er like mye som Hiroshimabomben utløste.

Andre mener at det er sannsynlig at atomgeneratoren faktisk brant opp da satellitten kom inn i jordas atmosfære. Imidlertid spredte den sin radioaktive stråling over et så stort område at den er umulig å måle. I så fall kan det dreie seg om en radioaktiv sky som er 400 kilometer lang. I løpet av våren har den kommet inn over jorda i 13-14 tusen meters høyde.

Et kriseberedt Europa

I begynnelsen av januar ble romfartsmyndighetene i USA overbevist om at noe var feil med den sovjetiske spion-satellitten. De viktigste parlamentariske lederne ble informert. Samtidig sørget USA for å gi beskjed til allierte nasjoner rundt om i verden.

I Bonn satt en krisestab parat. Den var kommet sammen umiddelbart etter at melding var mottatt fra USA, tirsdag den 17. januar. Forbundskansler Helmut Schmidt ga krisestaben frie hender mandag den 23. Syv bataljoner med spesialutrustede mannskaper var beredt til innsats. Bundeswehr stilte med to kompanier. 40 helikoptere sto til enhver tid startklare. Først tidlig neste morgen ble beredskapsoperasjonen avblåst.

I Danmark var en liten gruppe sentrale personer blitt informert torsdag den 19. Utenriksminister Andersen

kalte straks til seg stats-, justis-, miljø- og innenriksministrene, samt representanter for politi og etterretningsvesen. Den øvrige del av det danske folk skulle holdes i uvitenhet. Hvis hemmeligheten allikevel slapp ut, hadde statsminister Anker Jørgensen liggende en ferdigskrevet TV-erklæring. Den ble det ikke bruk for.

Norge ble informert gjennom utenriksdepartementet fredag den 20.

Sverige fikk ikke beskjed før mandag den 23. Den beskjeden kom ikke fra USA. USA sørget bare for å informere NATO-allierte samt Australia, New Zealand og Japan, mot streng taushetsplikt.

Dagens Nyheter skrev at beskjeden sannsynligvis kom fra et NATO-land. Den kom ikke fra Sovjetunionen. Det resulterte bl.a. i en skarp svensk protestnote, som ble overlevert sovjetiske myndigheter dagen etter at satellitten styrtet i Canada.

Norge forholdt seg rolig

USA sørget som nevnt for at norske myndigheter ble informert fredag den 20. Om situasjonen generelt sier statssekretær Engstad ved statsministerens kontor:

"Det ble opplyst som mest sannsynlig at satellitten ville brenne opp på vei mot jorda. Sjansen for at den skulle falle ned over Norge ble vurdert som liten. Alle nøkkelpersoner og instanser ble underrettet. Situasjonen ble bedømt slik at det ikke forelå årsak til å sette i gang noen spesiell beredskapsalarm. Man ville allikevel følge utviklingen nøye."

De første forvirrede nyheter

Beskjeden fra USA var ikke tiltenkt offentligheten. Først sent på kvelden tirsdag den 24. — samme dag som satellitten styrtet — ble det sendt ut melding over NTB. Med henvisning til utenriksdepartementet ble det her

opplyst at norske myndigheter ikke var varslet om militærsatellitten som styrtet mot jorda.

I samme NTB-telegram het det: "Fra København melder det danske utenriksdepartementet at regjeringen var forberedt på at satellitten kunne komme til å styrte på dansk territorium. Den danske regjering ble varslet om dette av sovjetiske myndigheter, opplyser miljøvernminister Niels Matthiesen. (...) Også den svenske regjering kjente til at satellitten var kommet ut av bane og ville styrte mot jorden."

Tidlig neste morgen ble det så sent ut en kontramelding fra NTB. I denne rettelsen het det:

"Norske myndigheter var varslet av de sovjetiske myndigheter om den sovjetiske militærsatellitten som styrtet over det nordvestlige Canada tirsdag, opplyste byråsjef Geir Grung i utenriksdepartementet onsdag morgen til NTB. Det var en feilaktig melding som ble gitt tirsdag om at Norge ikke var underrettet om satellitten, understreker byråsjefen. De sovjetiske myndigheter ga også varsel om at den kunne komme til å falle ned over Norge."

Ville offentligheten bli underrettet?

Hvorfor benektet det norske UD først at det var blitt varslet? Ønsket ikke våre myndigheter å vedstå overfor offentligheten at de var blitt varslet på forhånd? Da uttalelsen ble avgitt, var ikke ledelsen i de ansvarlige departementer klar over at myndighetene i våre naboland innrømmet sitt flere dager gamle kjennskap til det som hadde skjedd?

Hvorfor ble Sovjetunionen nevnt som kilde til opplysninger om den styrtede satellitt? UDs pressetalsmann, Egil Helle, har siden understreket at Sovjetunionen hverken underrettet Norge eller Sverige. Byråsjef Grung hevder at beskjeden om Sovjet skyldes en misforståelse. Men hvorfor ble den ikke oppklart sammen med den andre misforståelsen i den kontramelding som ble utsendt? Etter de første for-

Rapport fra 7.
juni-plassen
av
en spesiell
medarbeider

virrende meldinger nevnte ikke norsk UD noe annet land enn USA som Norges informasjonskilde...

Ved forsvarsdepartementet uttaler byråsjef Senstad at "det ikke på noe stadium gjorde seg gjeldende noe ønske om å tilbakeholde opplysninger for offentligheten. Man fryktet ikke noe i den anledning. Man hadde vurdert situasjonen dithen at risikoen var ytterst minimal."

En helt ny situasjon

Forelå det noen konkret beredskapsplan som var anvendelig i den aktuelle situasjon? Byråsjef Senstad tror ikke at det gjorde det, utover det varslingsystem som er innebygget i Forsvaret. Allikevel er han ikke i stand til å gi ytterligere informasjon i noen særlig grad: "Opplysningene som her berøres er militære emner som man ikke ønsker å bringe videre."

Ved Direktoratet for sivilt beredskap er de mindre militære med sine kunnskaper. Direktoratet var en av de instanser som på forhånd ble underrettet om at satellitten ville falle ned på den nordlige halvkule. Allikevel var det lite de kunne ha gjort om det hadde gått ut beredskapsalarm. Avdelingsdirektør Servan sier:

"Vi ble stilt overfor en helt ny situasjon. Ingen ansvarlig instans hadde registrert dette som noe faremoment. Hvis man skulle varsle, hvem skulle man i så fall varsle. Man kan ikke bare varsle det norske folk om at nå vil det falle ned en satellitt her."

Tiltak vil kunne improviseres

Direktoratet er ikke noen sentral myndighet i vårt totalforsvar. Det er f.eks. tvilsomt om Direktoratet vil bære noe ansvar ved en eventuell øyeblikkelig evakuering. Siviltforsvaret har ikke noen stående beredskap. En mobilisering vil derfor ta lang tid. I større grad er Direktoratet en ressurs med den nødvendige kriseberedskap når en ulykke allerede har inntruffet.

"En krigsplan for evakuering berører et begrenset antall steder," fortsetter Servan. "I forbindelse med en fallende satellitt, vil det være spørsmål om et hvilket som helst sted. På visse forutsetninger, hvor vi bl.a. får et godt forhåndsvarsel og en presis beskrivelse av hvor den vil falle ned, så vil vi nok med de nåværende planer kunne improvisere fornuftige tiltak. Skjønt det er ikke sikkert at alt ville skje i riktig rekkefølge."

Atomalarm forårsaket kaos

Det kan være av interesse å få vite hva som ville ha skjedd dersom en beredskapsalarm virkelig ble sendt ut. For noen år siden var USA åsted for en slik

generalprøve:

Meldingen som setter USAs sikkerhetssystem i alarmberedskap ble ved en feiltakelse utløst om morgenen den 20. februar 1971. Etter planen skulle dette medføre et øyeblikkelig og totalt brudd i samtlige av nasjonens mer enn fem tusen radioprogrammer, for deretter å gi plass til myndighetenes instruksjoner om den ikrafttrådte unntakstilstand. Men noe slikt brudd fant bare i liten grad sted. De fleste radiostasjonene enten overså meldingen, eller mottok den ikke — sendingene gikk som vanlig.

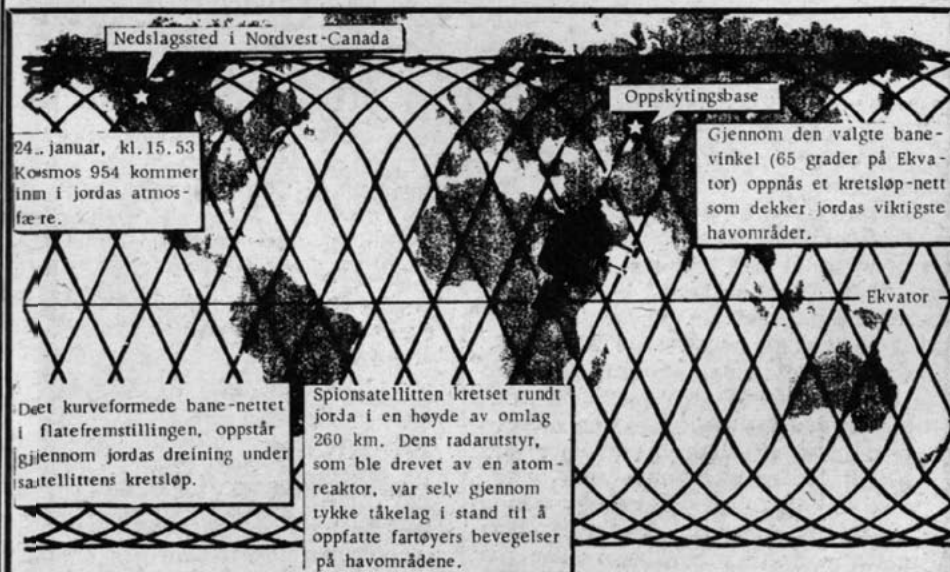
Dette alarmsystemet prøves hver lørdag morgen. Meldingen sendes bare til et begrenset antall radiostasjoner og skal følge etter en kort beskjed om at dette er bare en prøve.

Lørdag den 20. februar 1971 uteble denne beskjeden. Meldingene fra varslingsentralen er punchet og kodet på forhånd. Operatøren tok denne dagen fram feil bånd. Alarm-meldingen gikk rett inn på nyhetsnettet til telegrambyråene Associated Press og United Press International, som brakte den videre til USAs forskjellige aviser og radiostasjoner.

Først 40 minutter senere ble den kalt tilbake.

Disse minuttene var nok til å registrere det kaos som oppsto: Flere radiostasjoner var ukjente med beredskapsinstruksene. Andre lyttet på nabostasjonen for å finne ut hva de gjorde. Atter andre nektet å tro at alarmen var sann og forsøkte først å få brakt dette på det rene.

Varslingsentralens sjef, Louis Smoyer, kommenterte hendelsen med at "den gjorde oss oppmerksom på et problem som vi ikke var klar over eksisterte." Han fastslo at sentralen manglet framgangsmåter når det gjaldt tilbakekallelse av feilmeldinger som var blitt utsendt.

Kretsløpet til sovjetiske spionsatellitter av samme type som Kosmos 954

Satellitten passerte Norge daglig

Den sovjetiske atomsatellitten, Kosmos 954, ble skutt opp den 18. september i fjor. Inntil den falt ned ved Store Slavesjø i Canada den 24. januar hadde den fullført mer enn 2000 kretsløp rundt jorda. I likhet med de andre satellittene i denne serien hadde også Kosmos 954 en bane i 65 graders vinkel på Ekvator. Satellittseriens funksjon var å overvåke de store havområder. Nettopp derfor ble denne banen valgt.

Satellittens høyde over jorda varerte mellom 260 og 280 kilometer. Fordi USAs militære operasjoner var de mest interessante å avdekke, har banens laveste punkt ligget over den nordlige halvkule.

Kretsløpet rundt jorda hadde en varighet av ca. 90 minutter. I løpet av denne tid vil jorda ha dreid seg 23 grader rundt sin egen akse. Dette er bakgrunnen for den kurveformede framstilling av kretsløpet du kan se av tegningen.

Passerte Norge 3-4 ganger daglig

Kosmos 954 passerte Norge omtrent 450 ganger i løpet av sin funksjonstid. Banevinkelen på 65 grader medfører at satellitten nådde så langt nord som 65 grader geografisk bredde, dvs. til Nord-Trøndelag. Hvert døgn siden Kosmos 954 ble skutt opp, har den passert over Norge tre til fire ganger. Samme dag den falt ned hadde den tre passeringer.

Den 24. januar, ca. kl. 07.17, passerte Kosmos 954 over Sørlandet og Østlandet og nesten rett over Oslo. Ca. kl. 08.46 gikk satellitten rett østover

over Nord-Trøndelag nesten på høyde med Namsos. Ca. kl. 10.15 kom den inn over Vestlandet på høyde med Ålesund. Herfra beveget den seg sørøstover i retning Lillehammer og gikk videre inn over Sverige.

Til sammenligning falt Kosmos 954 ned over Canada samme dag, drøye fem og en halv time senere. Den kom inn i atmosfæren klokken 15.53.

Vanskelig å beregne nedslagsområdet

Ved hjelp av computere er det mulig å forutsi den sannsynlige nedstigningsbane for en satellitt. Imidlertid er det umulig å fastslå nøyaktig hva som vil skje når den treffer jordas forholdsvis kompakte atmosfære. Denne situasjonen har vært sammenliknet med det å kaste en stein ut over en rolig innsjø: Noen ganger spretter den bortover vannflaten, andre ganger skjærer den igjennom for raskt å synke til bunns.

Små forandringer i solaktiviteten er dessuten nok til å endre forholdene i jordas ytre atmosfære. Dette vil for det første ha direkte innvirkning på satellittens levetid. I tillegg vil det være en medvirkende årsak til at man på forhånd ikke nøyaktig kan beregne når og hvor satellitten kommer inn i atmosfæren og brenner opp.

Kunne styrtet hvor som helst i verden

Kosmos 954 falt altså ned ved Store Slavesjø, som ligger vel 60 grader nord — dvs. på samme breddegrad som Sør-Norge. Banens laveste punkt må ha ligget nær denne breddegrad. Et belte rundt jorda langs 60 grader nord har dermed vært et sannsynlig nedslagsfelt for satellitten. Det kretsløp rundt jorda som førte den inn i atmosfæren, ville med andre ord være bestemmende for hvor det skulle bli langs dette nedslagsfeltet.

Selv få timer før Kosmos 954 styrtet, var de foreliggende beregninger svært usikre. På dette tidspunkt visste man at satellitten ville nå atmosfæren langs en kurve fra Hawaii over Canada til vestkysten av Afrika. Nøyaktigere opplysninger kunne man ikke gi, sa president Carter på en pressekonferanse den 30. januar.

En talsmann for de militære myndigheter i Pentagon fastslo overfor Int. Herald Tribune (26/1): "Vi visste hvor den ville lande klokken 15.53 da den kom inn i atmosfæren. Før det kunne den ha styrtet hvor som helst i verden."

I 1976 ble 150 satellitter skutt inn i kretsløp rundt jorda. 4-5000 gjenstander av forskjellige slag befinner seg i rommet. Av disse styrer et titall mot jorda hver måned.

Totalt oppgis det å ha vært omlag femti satellitter med radioaktivt materiale i rommet. Mindre enn ti av dem har ukontrollert kommet inn i jordas atmosfære.

I årene etter krigen har det funnet sted mer enn 30 alvorlige ulykker ved behandling og utvikling av atomvåpen. Hva vil være konsekvensen av et større uhell med spredning av radioaktivt materiale? Tilfeldigheter preger i høy grad vårt kjennskap til virkningene av atomeksplosjoner og radioaktiv stråling.

Kontakten med rommet

Den sovjetiske atomsatellitten Kosmos 954 var en av over 900 satellitter som svever rundt jorda. Den største andelen av disse står Sovjet for. USA er til gjengjeld ansvarlig for den tyngste av dem: Skylab på 85 tonn som ble skutt opp i 1973.

Satellitter utgjør imidlertid en mindre del av de vel 4.500 gjenstander som befinner seg i rommet. Det meste av dette er rester etter tidligere romferder. Siden 1957 har 5.700 gjenstander vært i flukt mot jorda. Langt de fleste har brent opp i atmosfæren. Flere hundre av dem har likevel truffet jordoverflaten, skjønt ingen person- eller materielle skader er registrert.

I de senere år har gjennomsnittlig et par-tre satellitter hver uke blitt skutt inn i kretsløp rundt jorda. I 1976 ble det skutt opp 150 satellitter av forskjellige slag. Satellitter og satellitterester på vei tilbake har hatt tilsvarende hyppighet. Mer enn 20 satellitter og rakett-trinn falt ned i atmosfæren i løpet av desember 1977 og januar 1978.

Mot denne bakgrunn gjør Kosmos 954 krav på liten oppmerksomhet. Det som allikevel særmerket denne satellitten, var at den inneholdt 50 kg uran 235 som energikilde til sine operasjoner.

Atomsatellitter er mindre sårbare

Hittil er det visstnok bare USA og Sovjet som har skutt opp atomdrevne satellitter. Sovjet benytter en atomgenerator basert på uranspaltnings, — USA benytter varmeutstråling fra plutonium. For USAs vedkommende er det med andre ord ikke snakk om en atomreaktor, som tåler sammenligning med et vanlig atomkraftverk.

De fleste andre satellitter får strøm fra solceller som direkte omdanner sollyset til elektrisitet. De problemer som er forbundet med å skape elektrisitet

ved å bruke varmen fra atomspaltnings eller radioaktivt avfall, har for de fleste romteknikere oversteget fordelene.

Kosmos 954 var den sekstende i en serie atomdrevne spionsatellitter, som russerne har sendt opp siden 1974. Fra lav høyde og ved hjelp av radar brukes de til å overvåke trafikken på havene. De siste sovjetiske satellittene av denne typen er muligens så avanserte at de kan styre en rakett mot et mål.

Det synes å være to grunner til at denne serien med satellitter er atomdrevne. Den ene er at romfartøyene er mindre sårbare overfor forsøk på å ødelegge dem enn hvis de var avhengig av store solpaneler. Den andre grunnen er at de kraftige radar- og kommunikasjonssystemene bruker store mengder energi.

Ekstrem risiko

Satellitter som medbringer radioaktivt materiale er forbundet med en "ekstrem risiko". Dette står å lese i en Kongress-rapport fra USAs riksspejser GAO. Rapporten er datert 7. desember eller med andre ord 12 dager før myndighetene i Washington ble oppmerksomme på at Kosmos 954 hadde problemer med å holde sin bane rundt jorda. (Den gjengis her etter Int. Herald Tribune 8/2-78.)

Rapporten fastslår at USA har skutt opp 22 satellitter som medbrakte radioaktivt materiale. Seks av dem har enten mislykkes i å nå sitt kretsløp eller nådd det, for senere å brenne opp i atmosfæren på vei tilbake mot jorda. Rapporten berører naturlig nok ikke Sovjets satellittaktivitet. Herald Tribune oppgir imidlertid at nok en sovjetisk atomsatellitt i tillegg til Kosmos 954 har mislykkes i sitt program. Den kom ikke inn i kretsløpet, og falt ned i det vestlige Stillehavet for omlag 5 år siden.

GAO-rapporten nevner at USAs atomenergikommisjon på et tidlig tidspunkt reiste vesentlige sikkerhetsspørsmål i tilknytning til eventuelle ulykker. Dette ble gjort før USA skjøt opp den første satellitt som inneholdt radioaktivt materiale. Denne oppskytingen fant sted i 1959. GAO påpeker at disse spørsmål er blitt vist liten oppmerksomhet, og at diskusjonen omkring dem døde helt ut i begynnelsen av 70-årene.

Minst 33 større uhell med atomvåpen

Havarier med radioaktivt materiale har ikke bare tilknytning til det ytre rom. Kosmos 954 falt ned omlag på tiårs-

dagen for en flystyrt i Thule på Grønland. Den gang var det et B-52 som krasjet. Fire atombomber ble rapportert mistet....

SIPRI-årboka 1977, som gis ut av Stockholms fredsforskningsinstitutt, anslår at det mellom 1945 og 1976 inntraff 125 mer eller mindre alvorlige ulykker med direkte tilknytning til atomvåpen. Det er en ulykke for hver to og en halv måned. Tallet er usikkert, men SIPRI regner det som et minimum.

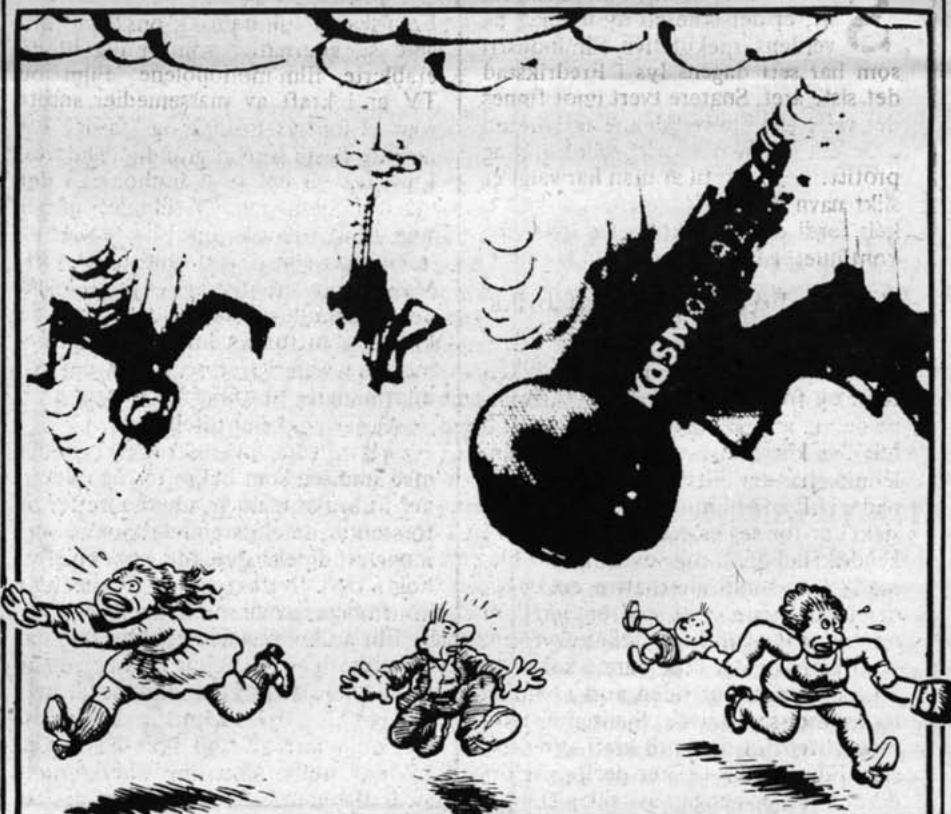
I 1976 fastslo USAs forsvarsdepartement at det i denne perioden hadde vært totalt 97 amerikanske ulykker. Herav var 27 av alvorlig og 70 av mindre alvorlig karakter (eller henholdsvis "Broken Arrow" og "Bent Spear" for å ta i bruk Pentagons militære kodesjargong).

For andre land enn USA opererer SIPRI med 6 alvorlige og 16 mindre alvorlige sovjetiske ulykker. Storbritannia tildeles 8, og Frankrike 4.

Tilfeldige oppdagelser

Helt til det siste var det uklart hvor på jordoverflaten Kosmos 954 ville falle ned. Offentligheten ble ikke varslet om den mulige katastrofe, for etter at tilfældigheter hadde avverget den. Skjønt, hvilken nytte ville vi ha av å bli varslet?

Kjennskapen til de miljømessige virkninger av en omfattende radioaktiv stråling er i stor grad basert på spekulasjoner. Når det gjelder konsekvensene ved bruk av atomvåpen, er faktisk vesentlige kunnskaper fremkommet ved tilfældigheter og ikke grundige vitenskapelige undersøkelser. Dette er bl.a. et hovedpoeng i en ca. to år gammel avhandling fra USAs Byrå for våpenkontroll og nedrustning (ACDA). (Rapporten er gjengitt i Bulletin of

KINA: Vellykka oppskyting av satellitt

Peking, 30. januar (Hsin-hua): Kina sendte den 26. januar opp en satellitt i en bane rundt jorda. Satellitten fungerte normalt og har vendt tilbake til jorda etter å ha gjennomført de fastsatte vitenskapelige ekseprimenter.

Denne bedriften skyldes formann Hua Kuo-fengs strategiske beslutning om å ta klassekampen som nøkkelleddet og skape stor orden over hele landet. Den ble videre inspirert av den strålende situasjonen — store seir-

rer i kampen for å avsløre og kritisere firerbanden, og tallrike seirer på den vitenskapelige og tekniske fronten.

Kameratene på den vitenskapelige og tekniske fronten forplikter seg til å fortsette med å holde formann Maos store banner høyt, slutte opp om linja fra den 11. partikongressen, arbeide enhetlig for nye og enda større bragder og gjøre ytterligere bidrag til å påskynde moderniseringen av Kinas vitenskap og teknologi.

Klassekampen 1. 02. 78

USA-fly bombet italiensk øy

En amerikansk jagerbomber slapp ved en feiltagelse en bombe over Sardinia i helgen, og skapte panikk blant turister og gjeter, opplyste politiet mandag.

Jagerflyet kom fra det amerikanske atomdrevne hangarskipet «Nimitz» og deltok i en Nato-øvelse da det ved en feiltagelse slapp en bombe på 227 kilo over den sørvestlige delen av Sardinia, heter det.

Ingen personer kom til skade da bomben eksploderte i nærheten av Kapp Malfatano, hvor det er mange turister. Politiet trodde først at et fly hadde styrtet. (NTB—UPI)

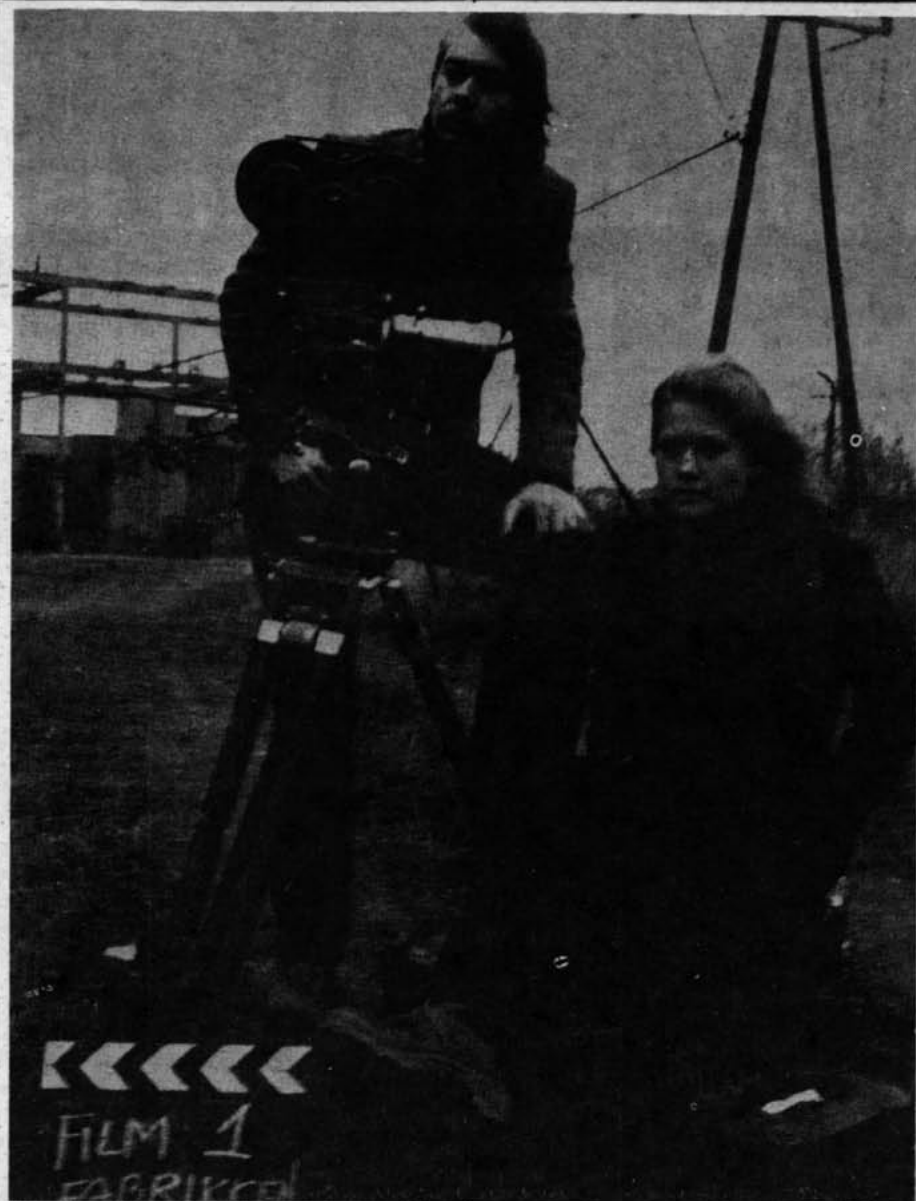
Dagbladet 14. 02. 78

Peace Proposals nr. 1/76.)

Avhandlingen omtaler Castel/Bravo, som ble prøvesprengt utenfor Bikini i 1954. Det var den største atombomben som USA noen gang har detonert. Bomben var forventet å utløse en energimengde tilsvarende 8 millioner tonn TNT. Eksplosjonen viste seg å være mer enn dobbelt så kraftig.

Etttervirkningene av Castel/Bravo-sprengningen var like uventet som den faktiske sprengvirkning. Den radioaktive strålingen i Stillehavet dekket et område på 18 000 kvadratkilometer, eller en flate dobbelt så stor som Rogaland fylke.

Det heter i avhandlingen: 30 års utvikling av atomvåpen har også budt på en rekke andre overraskelser. Vi har måttet innse at atomvåpen kan være uberegnelig i like stor grad som deres effekt er dødelig. Til tross for 30 års forskning er det fortsatt mye vi ikke vet.

Fredrikstad Filmfabrikk:

24 bilder i sekundet — på egne premisser

Trenger vi filmstjerner og stjerneregissører?

Bør film koste mye penger?

Trenger vi filmmonopoler — eller skal vi bygge opp til filmgerilja i lokalmiljøene?

Fredrikstad Filmfabrikk vil knuse myten om at det skal koste millioner å lage god film. Vi kan lage god film hjemme på kjøkkenbenken.

Det begynte med en gruppe som laget en film om Kvastebyen alternative folkehøyskole. I dag er det Fredrikstad Filmfabrikk med lommene fulle av ideer og prosjekter.

Selv om det kanskje kan høres slik ut, er det ikke en ny utvekst på verdens spekulative filmindustri som har sett dagens lys i Fredrikstad det siste året. Snarere tvert imot finnes det vel svært lite ved denne aktiviteten som kan minne om serieproduksjon og profitt. Grunnen til at man har valgt et slikt navn er en helt annen. Ganske enkelt fordi det forplikter til aktivitet og kontinuerlig innsats!

Hva gjør Fredrikstad Filmfabrikk i dag?

I 1978 har arbeidet i filmfabrikken først og fremst vært preget av skrivearbeide. 1. mai er fristen for å søke staten om kortfilmstøtte, og i denne anledning har det blitt utarbeidet tre søknader til kortfilmprosjekter. Ett prosjekt tar for seg *daghjems-situasjonen* i Fredrikstad-distriktet, et annet problematikken rundt alternative *energikilder* og det siste er et spill om *ungdom og ungdomskultur* i lokalrevyform. Som kjent er det ikke bare å søke staten om penger for siden å gå i banken og heve disse midlene. Sjansen er temmelig liten for å få full klaff. Fredrikstad Filmfabrikk ønsker derfor avgjort ikke å bli avhengig av slike statlige midler, men å være i stand til å lage film på et langt friere grunnlag enn som så..

Det som gjelder, er derfor å lage billig film. Dette gjøres enkelt ved å satse på super 8-formatet. Filmfabrikken holder derfor på med å bygge opp en *studieavdeling* som i konkret arbeid med dette formatet prøver å trekke nye folk inn i aktivitetene. I denne anledning lages det i disse dager en banal, liten grosser med gamle rivningsgårder som både interior og eksterior.

Det viktigste arbeidet som foregår er allikevel oppbygging av rene produksjonsmidler. I løpet av året er det planlagt at det skal finnes komplett produksjonsutstyr for 16 mm i Fredrikstad. Kameraer, båndopptakere, lys, klippebord, lydoverføringsmaskiner osv. Dette arbeidet har kommet gledelig langt, men her gjenstår det allikevel viktige saker.

Noen grunnleggende ideer

Fredrikstad Filmfabrikk ønsker å fungere så alternativt som mulig til de etablerte film-monopolene. Film og TV er i kraft av massemedier ansett som så innflytelsesrike og "farlige" at de i de fleste land er grundig regulerte. I praksis vil det si at innholdet i det massive film- og TV-tilbudet passer som hånd i hanske inn i de teorier og holdninger som styrer samfunnet vårt. Massemedia er altså holdningsskapende. Man skulle vel da forvente seg at de krefter som former innholdet i massemediene, var sitt store ansvar bevisst, og stimulerte til sunne holdninger..

At dette ikke er tilfelle, vet vi.

Massemedia overoser oss i stedet med innhold som bekrefter og forsterker forbrukermanien, som bekrefter og forsterker de eksisterende kjønnsrollemonster, de eksisterende eiendomsforhold, osv. Dette fordi massemediene kontrolleres av de som allerede eier.

For å sikre seg mot konkurranse har disse kreftene også gjort massemediene så kostbare at ingen andre enn de selv har råd til å drive dem. La det stå uttrykkelig fast at film ikke bør koste 25 mill. dollar slik som "Nærkontakt av tredje grad". Grunnen til at det lar seg gjøre å lage så dyre filmer er at det lykkes så forbausende godt å innbille det brede publikum at kvaliteten stiger i takt med investeringene.

Selv om ikke alle filmer er på slike skyhøye budsjetter, er tendensen allikevel klar over hele linjen: Film bør helst koste mye penger.

La oss avlive denne myten!

Stjerneskespillere og stjerneregissører bør ikke stå som idealer med sine enorme honorarer. Spesialeffekter er ikke bra bare fordi de koster flekk! En film kvalitet bør da heller måles i kommunikasjon. La den være en formidler av tanker og ideer, en katalysator for de progressive kreftene i folk!

Hvis dette er målet, trengs ikke gigantfilmer eller unike "mesterverk", men mangfoldet og muligheten til å sette i gang med filmproduksjon når noe konkret dukker opp.

Hva har Fredrikstad Filmfabrikk gjort?

Kimen til Fredrikstad Filmfabrikk har egentlig eksistert lenge, og har hentet impulser fra såvel motkultur som klassekamp i sin langsomme modning.

Konkret begynte virksomheten da det var klart at det enestående skoleeksperimentet "Kvastebyen alternative Folkehøyskole" var en realitet. Dette arbeidet kostet 11 måneders arbeid, og 8500 kroner av våre private midler. Resultatet ble 16-mm-filmen "Alternativ Skole" som hadde premiere i januar 1978. Vi stilte jo på bar bakke. Ingen hadde laget 16-mm film før. Jobben vi fikk, vil ingen ha en gang til, men heller aldri ha vært foruten...

I tillegg til de 8500 kronene vi brukte til selve filmen, kjøpte vi inn utstyr for ca. 15 000 kroner. Vi sto med bruksanvisningen i hånden under opptakene, og har ennå mareritt om natten etter denne tiden. Allikevel er det mye som tyder på at nettopp disse tingene har gitt oss den nødvendige troen på det vi driver med, og de nødvendige grunnkunnskaper til å fortsette!

Hva vil vi satse på?

Ut fra idealet om å fungere som et alternativ til monopolene, ønsker Fredrikstad Filmfabrikk en filmproduksjon med utgangspunkt i lokalmiljøet. Det ser ut til at det innen filmkretser i Norge blir et stadig mer utbredt syn at det er nødvendig å få i stand filmaktivitet utenfor Oslo. Flere grupper rundt om i landet har vist seg levedyktige i så måte. Vi ser dette som et ledd i bestrebelsene på å skaffe filmen bakkekontakt.

I dag er folk flest mer interessert i å se intriger som utspiller seg rundt spillebordene i Monte Carlo enn dokumentasjon av f.eks. tradisjonelt bygdehåndverk. Hva er det som sier at gangsterkrig er mer spennende enn kampen for streikeretten i norsk industri?

Det er tross alt en del ting som skal klaffe om vi skal klare å dra i gang en skikkelig aktivitet i Fredrikstad. Det ene er det å skaffe penger. Her vil vi satse på alle muligheter. Statens støtteordninger. Tiggerbrev til pengesterke organisasjoner. Kakeotterier, skopussing m.m.

Det andre er rekrutteringen, og vi setter her vår lit til studieavdelingen. Vi vil dra igang kurser, lage super 8-film, se kortfilm og spillefilm i den lokale filmklubben, osv. Til slutt er det vårt håp at dette vil bidra til å skape det nødvendige miljøet som skal til for å skape en virkelig filmproduksjon.

Hvilke mål har Fredrikstad Filmfabrikk?

Fredrikstad Filmfabrikk vil lage film med bevisst innhold, idet vi bygger opp en desentralisert filmproduksjon solid forankret i lokalmiljøet som en naturlig aktiviserings- og skoleringsfaktor. Stol ikke på NRK eller Norsk Film — lag din egen strimmel på dine egne premisser!

Erik R.

Adresse:
Fredrikstad Filmfabrikk,
Boks 804,
1601 Fredrikstad.

MARXISME ELLER ANARKISME ELLER — ?

Anarkismens oppblomstring har ført til aktivitet og opprør på områder som berører *virkeligheten* på en helt annen måte enn den tradisjonelle venstresidas funderinger om kapitalismens undergang: Feminisme, mannebevegelse, fengselsaktivitet, osv.

Dermed nærmer man seg også spørsmålet om en politisk teori som er mer i samsvar med dagens virkelighet: Teorier om begrepene makt, undertrykking, institusjonalisering, utfrysing av "uønskede" aktiviteter.

Marxismen er et synkende skip, fordi den snevert tar utgangspunkt i produksjon, lønn, profitt osv. Nå er det konkrete analyser om undertrykkingens funksjon og struktur vi trenger, skriver Ragnar Braastad Myklebust i denne artikkelen.

Den er en reaksjon på artikkelen "Den anarkistiske Hydra" som sto i forrige nr. av Gateavisa.

I GA nr. 4/78 kommer signaturene E.S. og K.W. (for korthets skyld ES-KW) med et forsøk på en gang for alle å ta rotta på den anarkismen de til sin store fortvilelse har sett har begynt å blomstre igjen — på tross av deres og noen andres nyvunne, salig marxistiske tro. — Jeg vil med en gang si at jeg tror ikke det er mulighet for en egentlig seriøs diskusjon anarkisme vs. marxisme i GAs spalter, til det er plassen for liten og problemene for store —

iallfall til å gjøre seg ferdig med problemene en gang for alle, som ESKW later som om de har kunnet. Likevel vil jeg komme med noen korte kommentarer til innlegget, — noen konstruktive meningsforskjeller vil forhåpentligvis utkrystallisere seg på tross av deres hoverende, arrogante tone som til en viss grad også slik har blitt påtvunget meg.

For ordens skyld: Jeg ser ikke en debatt som koker ned til forsvar eller avstandtagen for *epiteter* (f.eks. anar-

kisme *kontra* marxisme) som noe interessant, — det viktige er å sette deler av *innholdet* i de enkelte teoriene opp mot hverandre for der på et mer konkret plan å eksponere forskjeller. (Denne debatten kommer jeg ikke med nå, men jeg håper den kommer *siden* i GAs spalter...)

Når jeg nå kanskje vil oppfattes som en som er glad i "nekrofil grafsing på anarkismens lik" må jeg legge til: Etter å ha beinjobba politisk et par år i "anarkismens barndom" like etter 1970, er jeg glad over (det var også et bevisst valg) å ha "sittet der tafatt på tilskuerbenken mens de frihetlige prosjektene utviklet seg..." — til dithen at de rådkommunistiske restene av FAFS nå får plass på en (eller i hvert fall to) middelsstore IKEA-sofaer. Slik måtte det jo gå, og vi som har valgt en relativ passivitet overfor *organisatorisk* orientert politisk praksis, er blitt ganske mange etter hvert. Dette vil nødvendigvis også nedfelle seg i *teoriernes utvikling* som ESKW er så glade i, men mer om dette forhåpentligvis i seinere GA.

"ANARKISMENS ELENDIGHET"

Kanskje burde jeg i detalj imøtegå ESKWs framstilling av "anarkismen", men jeg får nøye meg med noen få eksempler som deres nye ideologiske kontaktlinser har gjort meg oppmerksom på. (Takk!) For det var virkelig synd på anarkistene i det forrige århundre, som ikke visste at menneskene måtte *produsere* de varene, tjenestene etc. de trengte til livets opphold. Naive som de var, hadde de i lang tid etter den industrielle revolusjon levd av å plukke frukt i industribyenes gater, samt ikke å forglemme en og annen kidnapping av overvektige medlemmer av det kommunistiske forbund og etterfølgende festråltider. Men: "Man overser ikke en produksjonsmåte ustraffet" (ESKW), snart blir en innhentet av materialitetens lange armer.

Det måtte visst en Bakunins glimrende og uovertrufne intellekt til for å forstå "såpass at en samfunnsmessig revolusjon hadde noe med produksjon å gjøre". Stakkar, etter dette hadde han sikkert migrere i flere uker. — Utopisten Proudhon hadde aldri nådd slike høyder. Naivt trodde han at menneskene levde av å fortære sin egen (og andres!) eiendom, og skrek "eiendom er tyveri!" mens han plyndret kjøkenhagene til velstående parisiske marxister.

Når jeg nå allerede har opphevet skillet mellom spøk og alvor som ESKW med sin rudimentære dialektiske bevissthet ennå ikke har oppdaget eksisterer, får jeg derfor fortsette: Det er virkelig tragisk for ESKW at de har kastet bort flere av sine beste ungdomsår for politiske strømninger som er så imbesile som dem de fremstiller, vi må ha medfølelse for deres traumatiske oppvekst. Men noen lærer aldri: Samtidig som de nå vandrer i den rådkommunistiske *ørken* blant kriseteori og profitttrateformler, utgjør de i høyden en del av *lumpenproletariatet* (som salig Bakunin stundom mente ville være historiens drivkraft, men som Marx syntes stinket for mye fyll og oppkast) i sine periodiske korstog til Korttidsarbeidskontoret. Men deres hjerner er bærere av den korrekte,

kjerneproletariske ideologi, — i sannhet er de levende motsigelser. Ikke rart det er nødvendig med ekskursjoner til "revolusjonære samlinger" i andre skandinaviske land for at den ideologiske selvfølelsen sånn noenlunde skal holde seg...

VENSTREKOMMUNISMENS PARADOKSER

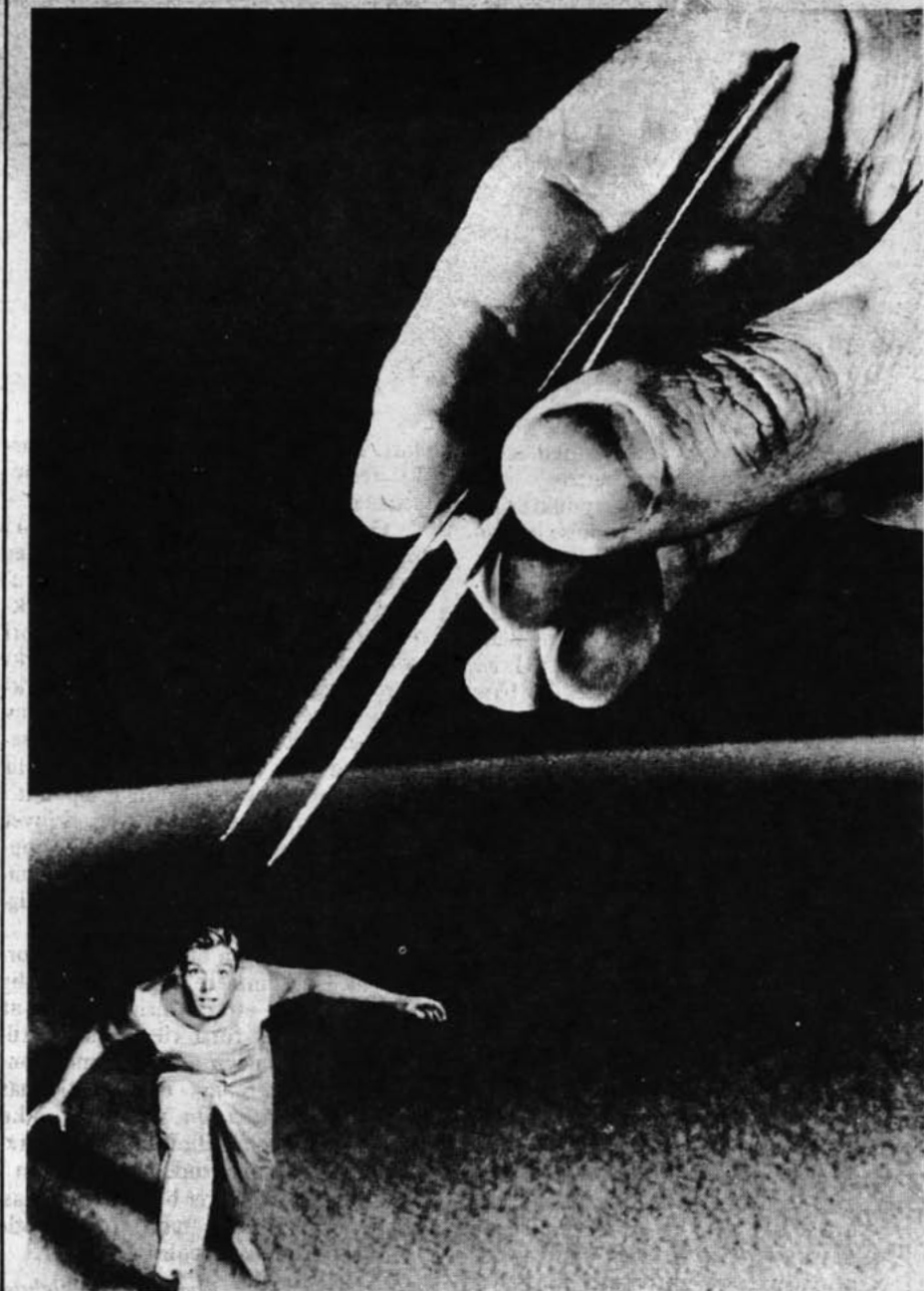
For å være litt seriøs: Den marxistiske teori og praksis nødvendiggjør mange paradokser og motsigelser som den *samtidig* sier den har opphevet. Når akademikergruppen fra Bærum snakker om arbeiderråd og arbeiderklassens selvstendige kamp, og prøver under sine kortvarige opphold på arbeidsplasser å omvende gamle proletarer til den sanne rådkommunistiske lære, — tro om ikke den Lenin som de så kraftig skjeller ut smiler et sted i bakgrunnen. For — venstrekommunismen i Norge må bli antileninistisk i teori og leninistisk i praksis, med sine svake arbeiderklassetradisjoner er den avhengig av borgerungdommen for sin utbredelse... Hvis ikke den samme borgerungdommen, for slik å bruke marxistiske skjellsord mot marxismen selv, blir lei av produksjonslivet og trekker seg tilbake til universitetene for ved hjelp av formler å regne ut når kapitalismen faller sammen av seg selv *uten* deres medvirkning.

ESKW kritiserer — rett og riktig men uten å trekke fram den historiske bakgrunnen — de "anarkistiske" ministrene i Generalitat, Catalonias regjering, for å stemme igjennom antikollektiviseringsdekretene og å legge ned våpnene i kampen mot stalinismen. Slik falt "de siste rester av arbeidermakt". Men det er uklart for meg hva en rådkommunist i 1978 skal med arbeidermakt i 1937 — en situasjon hvor den etterlengtede verdensrevolusjonen absolutt ikke sto på tapetet — annet enn til å vise hvor dårlig *andre* politiske grupperinger forvaltet den og så slå lett vint politisk mynt.

VERDENSREVOLUSJONEN

Forutsetningen for rådkommunistenes endelige realisering — ifølge dem selv — verdensrevolusjonen, er opphevingen av *vareproduksjonen* i (i hvert fall mer eller mindre) global målestokk, og den påfølgende stans i produksjonen av *bytteverdier* — dette er jo kjernen i marxismen. Noen forslag til konkrete løsninger av dette har jeg aldri sett. Det sørgelige faktum er at når en sirkulasjon av varer (fysj! "produkter" naturligvis) rådsområdene seg imellom selvfølgelig blir nødvendig (bytte), og når de naturlige og tekniske forutsetningene for produksjonen er ulike i ulike områder (produksjonstids- og råvarekostnadene for varene blir forskjellige), vil nødvendigvis ulikheter oppstå, en *verdimåler* for produksirkulasjon blir nødvendig og vil utvilsomt føre til politisk kamp områdene imellom — og *bytteverdi*-problematikken, om enn i en annen form, vil være på lur i horisonten.

Jeg ser gjerne en diskusjon om slike problemer, som i praksis bare hittil har avtegnet seg på dypet av den rådistiske teori, slik Arnstein Bjørkly i Supergutt 2/78 uklart snakker om "en manglende gjennomsnittsprofitttrate på verdensplan" som det gjenstår å *skape*,

"Viktig er nå å begynne å snekre opp den NYE skuta, og kanskje vil den nettopp oppstå som en konfrontasjon mellom deler av marxismen og deler av anarkismen som til slutt gjør at vi kan kaste fra oss disse gamle begrepene."

hva han enn måtte mene med denne i hans øyne voluntaristiske språkbruken.

MARXISMEN OG HISTORIEN

Igen en detalj i forbindelse med Spania, CNT osv.: Der hvor marxistiske organisasjoners teori og praksis fører til nederlag, hevder den marxistiske historieskrivinga at det alltid skyldes at de objektive samfunnsforholdene ennå ikke var "modne" — der hvor anarkistiske strømninger spiller fallitt, skyldes det alltid dumme anarkister, eller helst de imbesile ideene som anarkistene er bærere av. Er det en svikt til stede?

MANIKEISMEN

Svært populært blant rådister av ulike avskygninger er det å snakke om "kapitalens venstrestrømninger" som "klarer med stort hell å sabotere revolusjonære oppløp i arbeiderklassen", dette oppfattes som svært tragisk selv om verdensrevolusjonen befinner seg langt unna i tid. Det manikeiske verdenssynet som rådismen kan forfalle til, kommer her godt fram: Arbeiderklassen er udeelt, ren, god og revolusjonær, men er besmittet av kapitalens venstrestrømninger som er nedrig, ond og tvers igjennom reaksjonære, og innen disse polare begrepene utspilles kampen om tusenårsriket. En mer nyansert forståelse av at "kapitalens venstres" ideer er en organisk del av arbeiderklassens bevissthet, at også revolusjonære arbeidere (takk og pris) er en innbyrdes forening av såvel progressive som reaksjonære ideer og at mange rene arbeiderklasseorganisasjoner er klart reaksjonære, er umulig for disse menneskene.

ØRKENVANDRENERNE

De rådistiske ideene har lett for å føre til en total tilbaketrekning fra enhver praktisk politikk og en overgang til internvenstristisk ørkenvandring med rekrutteringsforsøk i andre venstresmågrupper og utbredelse av de særegne *allergistiske* teoriene til rådismen som eneste "politiske" aktivitet: Nei til fagforeninger, nei til all tradisjonell politisk aktivitet som vi ikke fikk til — og ingenting annet å sette i stedet enn teoretiske flisespikkerier omkring kriseteori, profittatefall og av og til ønsker om billigere marxistiske bøker.... Faktum er at dersom en skal drive politisk aktivitet i dag, må en vite at det er på lavere, mer middelbare områder at arbeidet må føres, — f.eks. anti-institusjonalisering, kultur, konsumering, privatliv, osv., og være klar over at de stort sett er de odiose "mellom-laga" som dras inn i denne praksisen.

ANARKISMENS MULIGHET

Anarkismens aktualitet i dag er nettopp at den alltid har hevdet at aktivitet på disse områdene er viktige, at den definerer og ringer inn dette terrenget (som det naturligvis er naivt å påstå ene og alene vil være åsted for revolusjonen), mens venstrekommunismen stort sett nærmest i moralsk avsky trekker seg langt unna og utelukker det fra sine analyser, eller stempler det som irrelevant. Tegn i den siste tiden har vist at arbeid på dette området har blomstret opp, om enn usikkert og famlende (feminisme, mannebevegelse,

fengselsaktivisme osv.) og tvinger også venstrekommunistene til å fiske i deres vann (Bjørkly i Supergutt 2/78). — Ikke for dermed å si at dette arbeidet vil føre med seg noen revolusjon, men at det er det området som lettest fører med seg en politisk praksis.

En teori om makt, undertrykking og herredømme

ESKW og deres likesinnede er ikke rotene som "forlot det synkende skipet i tide", de er tvertimot det synkende (sunkne?) skipet som ser at deres prosjekter etter hvert går til helvete og at symatisørene forsvinner.

Viktig er nå å begynne å snekre opp den nye skuta, og kanskje vil den nettopp oppstå som en konfrontasjon mellom deler av marxismen og deler av anarkismen som til slutt gjør at vi kan kaste fra oss disse gamle begrepene.

Skuta vil kanskje være litt improvisert og underlig til å begynne med,

men foreløpig står ikke de helt store seilasene på programmet heller.

For å anføre noen få punkter til slutt: Vi må i denne forbindelse begynne å ta opp de nyvinningene som den politiske strømmingen som kalles arbeiderautonomien har gjort, særlig i Italia og Frankrike. Det synes vel klart at samfunnsutviklinga framover (krise eller ikke krise — den vil antakelig bare bli relativ i forhold til 1929 osv.), vil føre til at færre og færre blir direkte beskjeftiget med produktivt arbeid, tallet på arbeidsløse, arbeidsdyktige og arbeidsnektende vil stige, — dette vil gå sammen med et økt og mer totalt samfunnsmessig herredømme over menneskene i form av institusjonalisering (eller m.a.o. institusjonsherredømme — skoler, fengsler, kaserner, sykehus og pleiehjem av ulike slag osv.), en fastfrysing av truende, menneskelig aktivitet innen langt snevrere rammer, helst av betong. Parallelt med denne prosessen vil vi få, eller en kan si at prosessen innebærer, en sterkere utelukkelse eller marginalisering av uønskede elementer i samfunnet.

Det er denne utviklinga vi må konsentrere oss om, og arbeidet med en teori for anti-institusjonalisering av alle samfunnsmessige aktiviteter må nå ta

fart. Her er det mye å hente hos franske tenkere som f.eks. Foucault, Deleuze og Guattari, osv.

Oppblomstringen av anarkismen må også sees i denne sammenheng — etter hvert som institusjonaliseringas jerngrep merkes av flere og flere, øker aktualiteten av og interessen for en teori som tar utgangspunkt der skoen trykker: i begrepene om makt, undertrykking og herredømme (som er noen av de reelle aksene som institusjonaliseringa beveger seg langs). Samtidig blir teorier som snevrere tar utgangspunkt i produksjon, lønn, profitt osv., skjøvet til side, eller må finne seg i å bli supplert. — Uten dermed å si så mye konkret om riktigheten eller tilstrekkeligheten av de respektive teorier....

Vel vitende om at utviklinga i Norge går langsomt og vi som vanlig ligger flere år etter kontinentet, og at tilstandene her først vil begynne å tilspisse seg om noen år, er det mer konkrete analyser av undertrykkingas struktur og funksjon vi trenger, ikke de grafiske framstillingene av kapitalismens "sammenbruddskurver" som i realiteten bare bærer bud om den klassiske marxismens nært forestående sammenbrudd som politisk teori.

Ragnar B. Myklebust

Debatten mellom marxister og anarkister – er det kampen mellom "det gode" og "det onde"?

Og hvem er i så fall god, og hvem er ond??

Forfatteren av denne artikkelen mener at debatten iallfall til tider antar denslags former. Det er på tide å komme inn på de reelle politiske motsetningene, mener han. Innlegget er en reaksjon på artikkelen "Marx – den første stalinist?" som sto trykt i GA nr. 3/78.

Fornekt ~~alt~~ intet

Jan B. Vindheim mener at Marx førte den revolusjonære bevegelsen på vidvanke. For å bevise dette tyr han til to knep.

1: Han argumenterer mot Marx på et reit moralistisk grunnlag av typen: "Var Marx slem mot Bakunin?" Attpåtil stiller han med konklusjonen ferdig: "Ja, Marx var ond (stalinist), og Bakunin var snill."

Guden Marx er død! Leve Bakunin! Slik unngår han enhver politisk diskusjon om marxisme kontra anarkisme/føderalisme. Vindheim (Gateavisa?) stiller spørsmålet om Marx 'var den første stalinist. Man kunne føle seg fristet til å spørre: Er Vindheim den første idealist? Det hele minner mest om kristendommens (bort)forklaring på verdensproblemer: Kampen mellom det gode og det onde, eller borger-skapets store konger & dronninger med tilhørende herligheter, som driver historien framover.

Bevisst borgerlig bakholdsangrep?

Jeg skal komme tilbake til de reelle politiske motsetningene mellom Marx og Bakunin, men Vindheims artikkel har en så bevisst slagside, at den ikke burde få stå uimotsagt. Ikke bare har han uteglemt en del viktige ting, han har dessuten en del direkte feilaktige påstander. Dette skal jeg dokumentere i det følgende:

Kongressen i 1872

Angående overflyttinga av generalrådet til New York, kan det være interessant å få med seg hva Bakunins venn og nærmeste medarbeider, J. Guillaume, skriver:

"Det (overflyttinga) var det eneste anarkistene stemte for. (!)... De ville ha sekretariatet lengst mulig unna! (1)

På kongressen hadde Marx drevet systematisk fraksjonsvirksomhet for å oppnå flertall. Bakunin & co. var på sin side ikke engler de heller – de drev også fraksjonsvirksomhet. Om den "nedlagte" alliansen skriver Guillaume: "I januar 1869 ble Alliansen oppløst pga. indre motsetninger. Mange medlemmer holdt allikevel god kontakt med hverandre etterpå, og flere sveitser, spanjoler og franskmenn sluttet seg til denne gruppa" (min uth.) (2)

Et annet av anklagepunktene mot Bakunin var at han skulle ha bedratt en forlegger. Fakta var at Bakunin fikk 300 rubler i forskuddsbetaling, og at han oversatte halvparten av Kapitalen (Marx' hovedverk)!

Guillaume sier i denne forbindelse: "Bakunin begynte å håpe på en bondeoppstand i Russland, og en ung russer ved navn Netsjajev ga ham et overdrevent optimistisk bilde av stillingen, og overtalte ham til å la oversettelsen av Kapitalen vente." Men her lot Bakunin seg lure. I denne forbindelse er Marx' kritikk av Bakunin (og Blanquistene) som han kalte "revolusjonens alkymister", riktig. (3)

Bakunin var ubemidlet, og slapp å betale tilbake de 300 rublene. Noe "anarkistene" i Norge bør merke seg er at Bakunin tilbød seg å oversette Marx hovedverk, Kapitalen, og at han uttalte om Marx' teorier: "Marx har skrevet i 1871 at han var mer dristig enn meg da, og at han er det fremdeles. Den gang visste jeg ingenting om økonomisk utvikling, og hadde ikke klart å frigjøre meg fra den metafysiske blindveien. Sosialismen min var bare instinktiv. Han som var yngre enn meg var allerede ateist, en lært materialist og en overbevist sosialist. (4)

I 1874 skrev Bakunin om Engels: "Engels var like intelligent som Marx og mer praktisk anlagt." (5) Disse sitatene viser at Bakunin var "tilhenger" av noen av de viktigste marxistiske tankene. Bakunins ord om Proudhon er også viktig å ta med seg, så man forstår hva Marx hadde å kjempe mot i begynnelsen: "Tross alle de anstrengelsene Proudhon gjorde for å forkaste den klassiske idealisme, forble han alltid en uforbederlig idealist hele sitt liv." (6)

(Så kan vi i alle fall slå fast at Vindheim ikke er den første idealist.)

En kan også merke seg at Proudhon var tilhenger av "det frie selvregulerende næringsliv, uten statlig inngripen". Lyder det kjent?

Nekrofil?

De personlige motsetningene som eksisterte mellom Marx og Bakunin, må det gå an å rette en historiens strek over. Men deres teoretiske uenigheter går det ikke an å komme forbi. F.eks. når det gjelder det nasjonale spørsmålet. At Bakunin er blitt urettferdig dømt av historien (til dels under innflytelse av Marx) er temmelig sikkert. Blant annet er det vel godkjent i dag at Bakunins vurdering av den alminnelige stemmerett og dens betydning for arbeiderklassens frigjøring, var viktig, og dermed at Marx analyserte feil. Bakunin mente at stemmeretten ville fungere som en søvepute. Historia har gitt ham rett i det.

Stalin (vær umulig, forlang litt realisme!)

Til slutt kunne det være interessant om en eller annen kunne påvise at Marx var Stalins åndelige far. Eller for å si det på en annen måte: at Stalin var en stor marxist, som det påstås fra talerstolen i Chateau Neuf. (7)

Ellers har vel Lenin og Marx mer til felles – men det finnes store teoretiske motsetninger.

Som eksempel kan nevnes synet på partiteorien, arbeiderklassens bevissthet, kjernefamilien, Pariserkommunen og på muligheten av å "gjøre" revolusjonen i ikke-kapitalistiske land.

Moralske vurderinger bør ellers opphøre å være gangbar mynt i "anarkistiske" kretser. Det er alt for lett å kritisere marxismen på reint moralsk grunnlag.

Henning Rødtopp

Til slutt: Jeg vil anbefale folk som er opptatt av marxismen, å lese Hubermann: "Menneskehetens rikdommer" (Pax). Den er meget god. Ellers vil jeg anbefale interesserte å kjøpe Guilloumes pamflett om Bakunin. Du får den tilsendt for en tier. Begge har sine feil, noe jeg håper folk sjøl oppdager.

NOTER:

1. Jan Guillaume: M. Bakunin. Forlaget Solidaritet, boks 75, 3191 Horten. S. 24.
2. Samme, s. 17.
3. Samme, s. 11.
4. Samme, s. 7.
5. Samme.
6. Samme.
7. Studentersamfunnet i Oslo.

BOKCAFEEN JAAP VAN HUYSSMANDS MINDE

for frihetlig sosialisme, anarkisme, manns/kvinnesak, alternativ kultur.

Hefter – bøker – tidsskrifter.

ÅPNINGSTID: Mandag–fredag kl. 16–19. Lørdag kl. 12–16.

BESTILLING OG BETALING: Bestill gjerne bøker fra Jaap. Betaler du på forskudd, legg til ca. 5 kroner i porto. Vanligvis sender vi pr. postoppkrav.

UTDRAG AV BOKLISTA:

BØKER:

Brøgger, Suzanne: "Creme Fraiche". Brøggers nyeste bok	75,-
Reich, Wilhelm: "Psykoanalys och marxism", en introduksjon, til sosialpsykologien	45,-
Bakunin, Michael: "Gud och staten". Endelig på skandinaviske!	23,-
Voline: "The unknown revolution" Den ufortalte historien om den russiske revolusjon 1917–21	39,-
Broyelle/Broyelle/Ischirhart: "Hundre blomster visner". Parti og demokrati i Kina. Etter to år i Kina tar forfatteren et oppgjør med sitt (og andres) idealbilde av Kina.	68,-
Marx–arbeidsgruppe: "Introduksjon til Kapitalens 1. bind". De beste introduksjonene til Marx' hovedverk	28,-
Goldman, Emma: "Anarkistiske erindringer". 1/3 av den engelske utgaven av Røde Emmas selvbiografi	49,-

Guerin, Daniel: "Anarkismen". Den beste innføring i anarkismen som foreligger på skandinaviske.	37,-
Jæger, Hans: "Fra Kristianiabohemen I og II	a 39,-
The Anarcho Quiz-book. Spørrebok for anarkister	12,-

TIDSSKRIFTER:

Zero 6: Anarko/anarkofeministisk avis, engelsk	2,50
Open Road 6: Amerikansk anarkistblad m/stor midtsideplakat	4,-
Brand 9/10: Svensk anarkistblad	6,-
Solidarity for Social Revolution 2: Eng. rådsocialistisk	2,50
Frihetlig socialistisk tidsskrift 28: Om Øst-Europa	6,-
Musikens Makt 4: Jubileumsnr.	5,50
Rockefilla 7/8	4,-
Arbeidern 2: Norsk arbeiderkultur-tidsskrift	7,-
Kjerringråd 2: Porno	10,-

☐ Jeg ønsker tilsendt fullstendig bokliste. GRATIS!!!!

For bestilling, kryss av ved de bøker og blader du vil ha tilsendt, og send bestillingen til: JAAP VAN HUYSSMANDS MINDE, Hjelmsgt. 3, Oslo 3.

Navn:

Adresse:

Fornekt ~~alt~~ intet

Leste ES og KWs begredelige innlegg i siste nummer, og fikk trang til å komme med "nå tanka" i den anledning...

Overgang fra anarkisme til marxisme... Ja, ja, ES og KW. "A kalle seg anarkist er like meningsfylt som å henge et skilt med "menneskevenn" rundt halsen." Prov å koke hodene deres et par-tre timer i passelig lettsalta vann. Om dere etterpå oppdager hva anarkisme er, er vel tvilsomt – ettersom dere har blitt marxister, – men det kan jo hende at dere blir frattatt den merkelige forestillinga at anarkisme ikke betyr noe anna enn en slags "jeg er kul, du er kul, kom så flipper vi ut over pipa, – til helvete med det jævla samfunnet, men vi har det kult" holdning.

"Anarkisme" er et ganske sammensatt begrep. Og – som Gateavisa bemerker – har vi ingen oppskrifter på hve, hvordan, etc. i henhold til revolusjonen – OG TAKK FOR DET!

Anarkisme – apolitisk?

Det betyr imidlertid ikke at anarkisme er noe slags a-politisk, svevende begrep. Anarkister har også en del felles holdninger, som skiller dem ut fra resten av den rosa-rødlige venstreværd.

Hvilket blant annet er:

– Fornektelse av enhver form for gudsbegrep.

– Fornektelse av staten.

Dette betyr igjen fornektelse av enhver form for AUTORITET, og en fornektelse av alle slags MAKTBEGREPER.

Vi har forkastet gudene, og har ikke satt inn ideologier som guder. Bakunin er ingen gud for oss, – som Marx, Lenin og gutta er blit det for diverse foreninger.

Vi har forkastet staten (autoritet-makt tredd over hodet på oss vanlige dødelige), og bør også forkaste alle slike tendenser i oss selv og finne nye, naturlige samarbeidsformer. Dette betyr at vi hverken har bruk for noen sentralkomite (AKP) eller et partiapparat eller hva faen som helst. Allikevel vil enhver form for anarkistisk sammenslutning være helt "gjennomorganisert", og hvorfor det? Jo, fordi du og jeg og han der borte er interessert i å gå i forbund med hverandre: Vi BLIR ikke organisert, jeg organiserer meg med deg!

Anarkisme & revolusjon

Dette kan videreføres på revolusjonen – oppfatning, måte. Og her skiller også anarkister seg 100% fra AKP og andre på den sida. Vår revolusjon er for det første en samfunnsmessig revolusjon, ikke en politisk revolusjon. Det betyr at vi – på samme tid – interesserer oss for å forandre eierforholdene i produksjonen – klassebegrepene – OG også vår livsførsel (bl.a. seksualliv, bo-leve-måter, o.a.), forholdet til naturen, m.m. For andre er vår revolusjon en nedenfra-og-opp-revolusjon, i motsetning til visse andre måter å gjennomføre en revolusjon over hodet på folket og innføre proletariats diktatur. Det holder ikke. Se bare på hva som skjer med det så veldig revolusjonerte Kina i 1978!

Jeg gidder ikke å nevne noe særlig mer. Går ut fra at dere skjønner at et "frihetlig" liv har (bør ha?) utspring i de nevnte ideer. ES og KW beviser bare at de aldri har skjont noe som helst av anarkisme....

Björg H.

ANTI-STUBBERUD

Om «den nye vinselgeren»
og hans franske
leverandører

Av Arnstein Bjørkly

Debatten om de franske anti-marxistiske "nye filosofene" går høyt i diverse aviser for tida.

Tore Stubberud, universitetsstipendiat, grisefermer og senterpartimann, er blitt "de nyes" selvutnevnte apostel i Norge. I vår på markedet med boka "Anti-Marx".

Arnstein Bjørkly, filosofistudent, marxist, anmelder her boka.

Konklusjon: Debatten om "de nye" kan være interessant. Det er neppe boka til Stubberud...

Nyfilosofien er på markedet, og markedsføringa har vært uhyre effektiv fra første stund. Den som har kastet et blikk på kultursidene i Aftenposten, Morgenbladet etc., skjønner nok hvorfor. Kulturredaktørene i disse konservative flaggskipene har kastet seg over "De Nye" med åndelig orgasmesubstitutt i bakhue. Når kapitalismens fangarmer er i ferd med å komme ut av ledd, trenger dens ideologiprodusenter en skikkelig lege — eller gjerne en kvakksalver — hvis ikke de sedvanlige kulorte pillene har den ønskelige effekt.

Nå stiller jo saken seg slik for marxister (og med det mener jeg IKKE Gulag-forsvarerne eller 4000-banden (ml) som forsvarer Huas flørtning med Shahan av Persia) at kapitalismen har et latent eksistensproblem, — den berømte fallende profitttraten, som stammer fra produksjonens motsigelse mellom levende og dødt arbeid: Mekanisering og automasjon senker den enkelte vares verdi, men i lengden blir denne rasjonaliseringa en bjørnetjeneste for kapitalen: Arbeidet som er nedlagt i "dødt arbeid" (produksjonsmidler) koster stadig mer, og derfor blir merverdien (det som er sugd ut av arbeiderne) langsomt spist opp. Resultatene er arbeidsløshet, nedleggelser osv. Dette har vært kapitalismens store mære med jevne mellomrom, i min og Tore Stubberuds levetid fra ca. 1965 på verdensbasis.

Når den nye vinen blomstrer

Tore Stubberud: Født 1947, universitetsstipendiat med studier i Frankrike bak seg, nå grisefermer i Østfold og nyinnmeldt Senterpartist. Han er nyfilosofiens norske apostel nr. 1, for dem som ikke måtte vite det. Denne mannen har altså kapitalens høyrefløy samt Reulf Steen lagt sin elsk på.

Stubberud begynte vinteren '78 en forelesningsrekke om "Den Nye Filosofen" (Glucksmann, Benoist, Sokrates, Levy, Giscard d'Estaing etc.) på Blindern, sammen med universitetslektor B. Vestre, en mann som er dyktigere til å skrive kriminalromaner enn til å hugge hue av Marx-statuer. Som nybakt filosofistudent slang jeg meg innom noen ganger, men jeg må tilstå at seansen var nokså platt. Men siden jeg alltid har hatt en kikkersk holdning til borgerskapets diskrete sjarm, og spesielt dens frekkisutgaver, skaffet jeg meg Stubberuds "ANTI-MARX".

I motsetning til enkelte av sine franske forbilder, spesielt Glucksmann (snart på markedet i Norge med "Herretene") og Dollé, kan hr. Stubberud neppe beskyldes for å ha kunnskap til Marx som overgår russisk ungdomsskolenivå. Og i sannhetens navn synes jeg dette er en forutsetning for å kunne kritisere Kalle M. Det nærmeste "Anti-M" kommer en direkte referanse

til Marx' teorier, er symptomatisk nok å finne i del II, der de franske anti-guene intervjuer. F.eks. sier BENOIST (mannen som stilte opp til valg nylig mot Marchais, formannen i "Kommunistpartiet", for Giscard parti) følgende:

"Den scientistiske side ved marxismen, dens dogmatiske metafysikk fører uunnngåelig til et skarpt skille mellom sannhet og feiltagelse.... hvis man da i fullt alvor tror at den sosio-økonomiske basis og den alene (min uth.) kan forklare alt, — ja da havner man uvegerlig i ortodoksien. For eller senere vil det bli et spørsmål om rettroenhet."

Benoist tilføyer at denne dogmatiske dogmetroen ikke bare gjelder Lenin, Stalin etc., men også Marx. Tenk det, Hedda! Her er vi ved kjernen i "ny"filosofien.

En slik rund uttalelse kan sjølsagt ikke avfeies med dogmatisme, noe de som bare bruker Marx ved festlige anledninger (eks. AKP, NKP) vil gjøre. Marx har sjølsagt ikke bare sagt brukbare ting i løpet av sine 45 bind. Og på tross av at "Kritikken av den politiske økonomi" (f.eks. "Das Kapital") er et ypperlig grunnlag til å forstå hvorfor denne produksjonsmåten har vunnet fram og hvordan den preger menneskelig tenkning, er det stort sett bare i kapitlet om oppløsninga av fellesvesnet i Skottland (i DK) at marxismens "humanitet" kommer fram, bedre riktignok i "Grundrisse" (1).

Marx eller Stalin?

Men Stubberud og Benoist er på jorden hvis de tror at Marx hadde et mekanisk materialistisk syn på forholdet basis—tenkning. Fra Feuerbachtesene i 1844 og fram til "Randbemerkninger til Adolf Wagners Lærebok..." mot slutten av livet holdt Marx konsekvent fast på at menneskelig tenkning står i et gjensidig påvirkningsforhold til de økonomiske bevegelseslover, og dette får konsekvenser for revolusjonsperspektivet (det driter nok Stubberud i). Marx lagde aldri noen teori om elitepartiet, derimot sa han på tusen forskjellige måter: "Arbeiderklassens frigjøring må være dens eget verk." Den mekaniske materialismen og partifetisjismen var det Karl Kautsky (2) og etter hvert Lenin m/tilbehør som utvikla. Mange av Stalins "feil" kan tilbakeføres til Marx i den forstand at Stalins bilde av Marx var en apostel for tvangsarbeid og partiets diktatur over verdensproletariatet i stedet for proletariatets nødvendige diktatur i overgangperioden til kommunismen. Det er verd å merke seg at alle sk. marxistiske retninger som har fått utøve sitt partidiktatur har hatt en teoretisk legitimering som skiller seg skarpt fra Marx' egen, sjøl om de (stalinismen, maoismen, castroismen) har brukt navnet til Marx. Stalins "Leninismens problem" (Oktober 1976) viser meget klart hvorfor Lukacs, Korsch, Mattick og de danske "kapitallogikerne" (3) har vært nødt til å skrive alt for tjukke verker om hva Marx egentlig mente.

Stubberud er slett ikke bekymret over de 20 millioner arbeidsløse i Europa på deres egne premisser. Derimot skriver han i Sarpsborg Arbeiderblad at "marxistene" er i ferd med å lure arbeiderne. Måkan til leninist? Stubberud vil som Stålsett be (anti-?) Gud bevare den norske industrien, men stiller ikke konsekvente kapitalistiske paroler som f.eks. trotskistene i Sverige ("Rädda Kockums! Rädda Götavaren!"). Det er ikke hans profesjon. Han vil være intellektuell dillettant så lenge kapitalen har råd til det.

Popfilosof?

Stubberud er inkarnasjonen av borgerskapets deodorant-isme: Han oversprayer den illeluktende sannheten bak reklamemytene, så den ikke skal sive inn i borgerskapets restauranter og salonger. Boka er egentlig bare en katalog over allverdens anti-marxistiske utsegn av fransk opprinnelse tilsatt filosofisk universalim, men plattheten lar seg ikke skjule bak alle de "morsomme" historiene om de 53 "marxisme"-varianter i Frankrike etc. Det går ikke an å skjule sin egen uvitenhet om en tankeretning man påstår å være anti-ekspert på ved å fortelle at en av tankeretningens forgreininger, trotskismen, har 12 forskjellige kvister i Frankrike. En mengde navn står der og lyser mot oss som helter eller skurker, stort mer får vi ikke vite. Ikke engang den skolen han overfor meg har gitt uttrykk for å være sin hovedinspirasjonskilde, nemlig Castoriadis/Lefort (4) gir han mer enn et ynkelig røntgenbilde av. Og når Stubberud kaller den dyp-sindige og satiriske Parisfilosofen Deleuze en popfilosof, er jeg fristet til å si at vi må gå mil etter mil for å finne et bedre bidrag til "Philosophie Grand Prix" enn nettopp "Anti-Marx". Ikke en eneste gang prøver Stubberud å tenke over hva den kontrarevolusjonære perioden fra slutten av 20-åra via andre verdenskrig til 60-åra har betydd for ødeleggelsen av marxistisk teori.

Nåja. Et vell av nyttige FACTS finner vi her, som i Hvem Hva Hvor. Men Stubberud gjør ikke engang et forsøk på å dokumentere den imbesile "Marx-er-skyld-i-all-jævelskap"-tesen. Av og til er han på nippen til å skjønne at det er en viss sammenheng mellom nyfilosofenes tidligere maoistmeritter (5) og arbeiderforakt i Folkets navn, og deres nåværende sjelekvaler. Men hans tanker blir forstyrrt av hans egen (anti?)-karrierisme. Derfor serverer han oss dårlig vin.

Ikke alt som bobler er champagne.

Arnstein Bjørkly

Anti-Marx.

Dreyers Perspektivbøker 1978.

Kr. 39,50.

FOTNOTER:

1. Grundrisse eller "råutkastet" er Marx' viktigste notater om kapitalismens framvekst, skrevet 1857–59. Arbeidet blei stadig avbrutt av en leversykdom. Utgitt først i 1930-åra i Moskva, i 1953 på Dietz Verlag i Øst-Berlin. Dansk utgave: Grundrids (Modtryk/Kurasje 1974). Ca. 1000 sider.
2. Kautsky var en ledende skikkelse i det tyske sosialdemokrati fra 1890-åra. Gikk gradvis mot høyre. Motstander av den revolusjonære linja i 1918. Se Paul Mattick: K. Kautsky: Fra Marx til Hitler, i "Kapitalistisk og proletarisk arbejderbevægelse", Rhodos, Kbh. 1976.
3. Ngen verker som er verd å se på: Lukacs, Georgy: "Historie og Klassebevissthet". Gyldendals Fakkeltbøker. Korsch, Karl: "Marxisme og filosofi" (Pax, utsolet, tysk utgave: Europäische Verlagsanstalt, Frankfurt 1966). Mattick, Paul: "Marx & Keynes." Røde Hane, Kbh. 1973. Schanz, Hans Jørgen: "Anti-Kritik." Modtryk, Århus 1977.
4. Brøt ut av 4. Internasjonale (trotskistisk) i 1949. En slags frihetlige sosialister. Se A. Bjørkly: "Revolusjonen får ikke passere. Tanker om mai-opprøret i Frankrike 1968." Kommer ut i juni-78, og Cardan, Paul (Castoriadis): "Sosialismens Mening", Oslo 1975.
5. André Glucksmann, f.eks., var ideologisk leder av "Gauche Proletarienne", halvterroristisk maoistgruppe som oppsto etter Paris-68, ei tid Frankrikes største venstregruppe (oppløst i begynnelsen av 70-åra.)

ANORG — velmenende idealister,

Hva er en politisk organisasjon?
Når mister organisasjonen omverdenens tillit?
Eller medlemmenes?

Denne artikkelen tar kritisk for seg ANORGs — ANarkistenes ORganisasjons — struktur og retter søkelyset mot trekk ved organisasjonen som forfatteren mener er et svik mot medlemmene:

Over-organisering.

Hva annet enn uvitenhet ligger bak en organisasjons arkiveringsarbeid? Organisasjonen vet ingenting og vet det. Den vil ut av uvitenheten og fyller første arkivskapet. Blir så organisasjonen som helhet bedre informert? Ikke så vidt jeg vet. Men den som har nøkkelen til arkivskapet, den som ajourfører informasjonene, den som kontrollerer hva som går ut og hva som kommer inn, — den vet det. Den vet alltid for mye.

Anarkistenes Organisasjon (AN-ORG) er en politisk organisasjon, hvis innflytelse og historiske betydning må antas å være minimal i den grad den ikke for framtida tjener som skrekke-empel. Denne organisasjonen, eller restene av den, har etablert ikke mindre enn sju arkiver, hvorav seks utelukkende dreier seg om organisasjonen selv. Dette står å lese i artikkelen "Arkiver og dataskrekk" som ble trykt i desembernummeret -77 av ANORGs internorgan.

Grunnen til artikkelens fødsel var

"en del uro blant nye og potensielle medlemmer" samt "for å skape klarhe" ved å lage en oversikt over arkivene og deres bruk.

De syv arkivene er:

1. Medlemslista
2. Symperlista
3. Personaliakartoteket
4. Avdelingslistene
5. Økonomiarkivet
6. Korrespondansearkivet
7. Trykksaksarkivet.

For å dempe uroen og for å skape klarheten, tar forfatteren for seg arkivene punkt for punkt. Hva de inneholder, hva de brukes til og en serie forsøk på å rettferdiggjøre deres eksistens. Jeg vil følge ham i dette hele veien, men min uro dempes ikke og våre konklusjoner er vidt forskjellige.

Medlemslista inneholder navn, adresse og telefon. Den er abonnent-liste for medlemsbladet og den er "helt nødvendig for kontroll ved voteringer, etc." Ifølge forfatteren inneholder den

Ikke mer sprengstoff enn f.eks. abonnementslista til Gateavisa.

Forfatteren tar feil. En liste over medlemmer i en anarkistisk organisasjon er sprengstoff. Sprengvirkningen avhenger av hvem som har hånd om den, f.eks. politiet. Man får ikke sprengt fengselene, men man får fylt dem. Det er altså organisasjonen som blir sprengt.

Medlemslista er konfidensiell, i likhet med symperlista. Symperlista inneholder navn og adresse til personer "som har betalt for å få tilsendt pamfletter o.a.", men som ikke er medlemmer. Jeg gjør oppmerksom på at sitatet er korrekt: Sympatisør av ANORG er den som betaler for seg. Antakelig har ikke organisasjonen diskutert begrepet sympatisør særlig inngående, og hvis den har, har den vel kommet til at sympatisør er den som står på symperlista. Blant sympatisørskaren finnes også "bokcafeer o.l. som distribuerer ANORGs publikasjoner".

Men godbiten er nok Personalia-kartoteket. Over dette kan nok en arkivist ha mang en god stund. Ifølge forfatteren er det frivillig om man vil gi disse opplysningene. Det er bare det at selve ideen med å samle inn slike opplysninger, er så grotesk, at den bare kan ha vært unnfanget av en purk eller en statistiker.

"Dette kartoteket består av arkivkort med bilde, yrke, alder, innmeldingsdato og navn, adresse og telefon." Så vidt jeg kan se, mangler bare fødested for fødselsnummeret kan settes på

kortet.

Dessuten: "Dette arkivet danner blant annet grunnlaget for interne statistikker over medlemsmassens struktur og er uvurderlig som bakgrunn for analyser og historikk." Men det står også at "medlemmer som har meldt seg ut umiddelbart får fjernet sine kort". Ikke ett ord om hvordan de blir fjernet, og det kunne være på sin plass. Skal det med historikken tas alvorlig, må kortet overføres til et arkiv over tidligere medlemmer — men et slikt arkiv finnes ikke. Altså må forfatteren gå lenger på landet med sin historikk. Kun statistikkene og analysene blir tilbake. Og hva er hensikten? Man kan da kaste vekk tid på mer ufarlige måter. Ikke en revolusjon har vært gjennomført på grunnlag av intern statistikk, men mange reaksjonære regimer grunner sin beståen på analyse og arrestasjoner av en opposisjonell bevegelse.

"Bilder m.v. er nødvendig for skikkelig identifikasjon i forbindelse med landsmøter o.l." NEI. Skal identifikasjon være skikkelig, må ANORG skaffe seg medlemmenes fingeravtrykk også.

Avdelingslistene er lister over medlemmer og sympatisører i de enkelte avdelinger. De blir ajourført sentralt og derfra oversendt kontaktpersonene i de enkelte avdelingene. Kontaktpersonene skal oppbevare listene forsvarlig og sørge for at nye medlemmer kommer med på listene lokalt og sentralt. Arkivistene i ANORG er grundige. Til og med sympatisører kommer med. Blir de spurt om de ønsker å få navn

"Vår revolusjon må være ...

Forts. fra side 5

skrifter, bokkollektiver, gårdsbruk og forlag. Nye holdninger som for 10 år siden var uoppnåelige, har slått igjennom i dagliglivet. Etter bølgen på slutten av 60-tallet oppdaget mange plutselig at det var fæfengt å aksjonere for ytre politiske forandringer når man selv som individ ikke kunne leve ut idealene. Jeg ville si at de anarkistiske strømningene førte til en økt forståelse.

Det ble fydelig at en sosial revolusjon betinger en forandring av personligheten og holdningene til den enkelte.

Gurubevegelsen kom som hånd i hanske til dette, med tilbud om indre utvikling, harmoni, økt selvforståelse og det som ellers måtte tiltrekke frustrerte mennesker. I dag står vi med en side som ensidig hevder at samfunnet må forandres, og en annen side som hevder at det er individet som må forandres. Jeg tror at en *parring* av disse tankene er nødvendig — begge retningene er avhengige av hverandre for at en forandring skal kunne skje.

For å oppnå en revolusjon som er total og kulturell, — avskaffe eiendomsretten til produksjonsmidlene — avskaffe den borgerlige staten, — og få et samfunn der mennesket kan leve som fritt individ, er en grunnleggende forståelse av mennesket nødvendig for å forstå frihetens vesen og karakter. Spørsmålet om menneskets vesen må være utgangspunktet for forståelsen av et sosialistisk samfunn.

ANNONSE

Bygg Arken

TRENGER VI EN FRIHETLIG BEVEGELSE?

DEN FRIHETLIGE BEVEGELSEN FINNES ALLEREDE

I 1970-årenes Norge kommer den til uttrykk på utallige måter: den lever i det falske og ekte snakket om desentralisering og nærdemokrati — i protestene mot voksende statsbyråkrati og politikerverdelte, i den våknende økologiske bevissthet og i bestrebelsene på å finne fram til en ny livsstil, i all sant uavhengig tenkning og all sant uavhengig handling, i all ikkevoldelig anarkisme, overalt hvor en streben etter en mer helhetlig virkelighetsoppfatning forener seg med arbeidet for en mer frihetlig samfunnsform, i alle individuelle og fritt organiserte forsøk på å skape ensomme eller kollektive, konstruktive og levedyktige alternativer til livet i det desinfiserte og forurensende, sosialkapitalistiske velferdshelvetet, i all ærlig menneskelig streben etter å komme hinsides Olje & Hjerteratak A/S....

TIDSSKRIFTET ARKEN

vil søke å fungere som et forum for mellommenneskelig, fremtidsrettet og antiautoritær handling og tenkning. Vi vil se det som en hovedoppgave å formidle ideer og kontakt mellom enkelt-individer og grupper som på hver sin måte arbeider med det samme mål for øyet: Nytt livsinnhold og nye samfunnsformer.

Tidsskriftet vil utkomme med ett eller to numre i løpet av høsten 1978, og etter planen med syv numre, derav to dobbeltnumre, i 1979. Alt etter hvordan tiltaket vil bli mottatt, vil bladet enten gå konkurs, eller bli utbygget til månedsblad.

VI TRENGER DIN HJELP!

For å komme i gang og overleve, trenger vi forhåndsabonnenter og støtteabonnenter for å reise nødvendig startkapital. Du kan velge ett eller flere av følgende alternativer:

PRØVEABONNEMENT: Kr.20,—. Du får to nummer tilsendt, eller pengene tilbake eller bøker for kr.25,— (fritt valgt fra Holmen Økoteke og Bokcafé i Lyngdal) om vi snubler i starten.

STØTTEABONNEMENT: Kr.100.—. Du får bladet tilsendt ut 1979 — eller minimum 8 nummer — og pengene tilbake eller bøker for kr. 120,— om vi går på grunn før året er omme. Dertil får du 20% rabatt på alle utgivelser fra Grønn Tråd forlag og Regnbuetrykk i 1979.

STØTTEANDEL: Kr. 1000,—. Du får bladet tilsendt i minimum 10 år eller

ler det overskytende beløp i retur om tiltaket strander før. Dertil får du 20% rabatt på alle utgivelser og tu bøker gratis (fritt valg) fra Grønn Tråd Forlag og Regnbuetrykk.

LIVSTIDSSØTTE: Kr. 5000,—. Du får bladet tilsendt så lenge det utkommer, alle utgivelser fra Grønn Tråd Forlag og Regnbuetrykk i 1979 og 1980 (samt 20% rabatt på senere utgivelser) og det overskytende beløp i retur om vi må stryke flagget før 1989.

TIDSSKRIFTET ARKEN

blir å få kjøpt på gaten, i bokcaféer, gjennom egne distriktskontakter, på Universitetsbokhandler og gjennom andre utsalgssteder vi måtte finne. Alle som kunne tenke seg å selge tidsskriftet i kommisjon eller på annen måte bør ta kontakt med redaksjonen snarest, for nærmere detaljer. Tidsskriftet ARKEN vil bli på minst 60 sider, og leserne kan regne med å få et tidsskrift med høyt nivå når det gjelder layout, trykk etc.

ANSVARLIG REDAKTØR

blir Kaj Skagen, i samarbeid med Stein Jarving og Jan Bojer Vindheim.

KLIPP UT!

Til Tidsskriftet Arken, Øvre Korskirkealmenningen 10, 5000 Bergen.

Jeg bestiller med dette:

☐ Prøveabonnement ☐ Støtteabonnement ☐ Støtteandel ☐ Livstidsstøtte på tidsskriftet ARKEN.

Kr. er innbetalt til postgiro 3 58 65 00 eller bankgiro 5201.22. 50908, øvre Korskirkealmenning 10, 5000 Bergen.

Navn:

Adresse:

(Vennligst, skriv tydelig!)

eller borgerskapets nyttige idioter?

og adresse der? Det nevnes ikke med et ord. Altså trolig ikke.

Økonomiarkivet: ANORG fører ikke regnskap, men *arkiv!!* Organisasjonen skal ikke bare vite hvor mange penger de har, den skal også vite hvor beløpene kommer fra til enhver tid. Er organisasjonen skattepliktig?

Korrespondansearkivet inneholder brev (evt. kopier av brev) og sirkulærer "som er mottatt eller sendt via ANORGs adresse (med unntak av private brev) (?) og er arkivert kronologisk". Dette arkivet er konfidensielt. Det er atter uvurderlig for analyseformål og historie. Maken til vitebegjær! Er ANORG et forskningsprosjekt?

Avsnittet avsluttes med følgende anmodning i kursiv: "Vi oppfordrer alle til å sende kopier til dette arkivet av viktige brev, møtereferater etc." To slutninger kan trekkes ut av dette. 1: Arkivistene ønsker total kontroll og oversikt over hva som rører seg i organisasjonen. 2: Arkiveringen går ikke glattere enn at medlemmer må minnes om sine plikter og takke faen for det.

Det siste og sjuende arkivet er "trykksakarkivet". Disse arkivistene er så syke av arkiveringsvanvidd, at de ikke klarer å få ordet "bibliotek" over sine lepper. Jeg lurer på hva de sier når de snakker om et kjøleskap: Næringsmiddelarkiv? Næringsmiddelkartotek? Påleggslista??

All denne jobben med arkiver har noen mennesker påtatt seg.

De er ikke blitt utpekt, valgt eller tvunget.

Heller ikke et ord om at de ønsker at andre skal overta, men det er ganske logisk etter arkivenes natur og innhold.

"Hvis det skal være noen vits i å holde medlemslista etc. konfidensielt, må utsendelser etter listene også foretas av de samme personene" (som fører arkivene. Min anm.) "og det samme gjelder koordineringa av kontroller med voteringer o.l. Inntil videre har derfor de samme personene påtatt seg jobben med distribusjon etter medlemslista — i første rekke medlemsbladet. Vi håper imidlertid at medlemmene tar i bruk "avdelingsnett" direkte når saker skal drøftes — slik at distribusjonen ikke blir en hovedbeskjeftigelse i Follogruppa."

Følgene av sin egen sentraliseringsvirksomhet vil arkivistene helst løpe fra. Det er klart. Distribusjon er kjedelig og det tar tid fra arkiveringsarbeidet — deres store lidenskap. Derfor oppfordres medlemmene til å ta i bruk avdelingsnettet, men de må for all del sende kopier av brev, møtereferater, etc. Kontrollen må ikke lide av medlemmenes innbyrdes aktivitet. Send en kopi så arkivene vet hva dere gjør! sier de. Det er viktig!

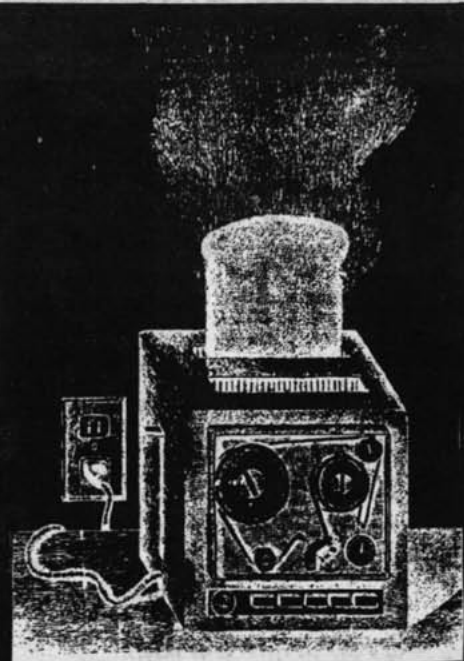
Ingen kan bygge opp en hierarkisk organisasjon uten at det får følger for dem selv og for medlemmene. De som sitter på toppen og har oversikten, er de eneste som kan formidle opplysning

ger og til dette trenger de flere opplysninger. Derfor må de *oppfordre* sine undersåtter til å ta i bruk "avdelingsnettet". Initiativet på grunnplanet er kvalt. Initiativslysten kan ikke gjenoppvekkes fra oven. ANORG som organisasjon er død, drept av sekretariatet i Follo, som forkler seg som "arkivene".

Førstearkivaren er intet annet enn generalsekretæren. Hva vedkommende ynder å betegne seg som (anarkist, politisk bevisst aktivist, etc. etc.), spiller ingen rolle. Virksomheten er avgjørende og den er autoritær og derfor reaksjonær. Hvilken tittel hadde J. Stalin? Var ikke Håkon Lie generalsekretær?

Hva som nå må gjøres, er å redde stumpene, men ikke av ANORGs organisasjon. Den har vist seg å ikke duge til annet enn å samle inn en bråte opplysninger som i de gale hender vil ødelegge muligheten for en autentisk revolusjonær bevegelse i flere år framover. Derfor må ANORGs arkiver ødelegges. ANORGs medlemmer må kreve arkivene utlevert og selv sørge for at de blir ødelagt. Å overlate dette til arkivistene i Follo er jevn godt med å melde seg til politiet som "sikkerhetsrisiko".

S. Olsen

HVA SIER ANORG?

Hardt skyts mot organisasjonen ANORG — velrettet spark eller slag under beltestedet? Vi har bedt organisasjonen gi sitt eget syn på saken:

Innlegget fra S. Olsen virker noe misvisende. Vi oppfordrer alle interesserte til å lese originalartikkelen "Arkiver og Dataskrekk" i Anorgs medlemsblad nr. 2-77, som kan fås ved henvendelse til ANORG, Høxtvedtn. 31 B, 1430 Ås. Til oppklaring vil vi imidlertid komme med følgende fakta:

— Anorg-"sekretariatet" inklusive alt til medlemsbladet, består av 5 arkivbokser, to brevordnere og to ringpermer, pluss en kasse med restopplaget av trykksaker. Det er det hele. Rimeligvis er derfor ANORG den *minst* byråkratiske landsomfattende organisasjonen i verden i dag. Med dette lille apparatet er det ekspedert og mottatt tusenvis av brev, blader og andre trykksaker via ANORGs adresse.

— Med såpass omfattende korrespondanse/kontaktflate mellom avdelinger og enkeltpersoner, er en viss oversikt over "hvem, hvor, når og hva" nødvendig for å unngå kontaktmessig sammenbrudd og organisatorisk kaos — en eller annen form for "arkiver" og "sekretærarbeid" er folgelig nødvendig.

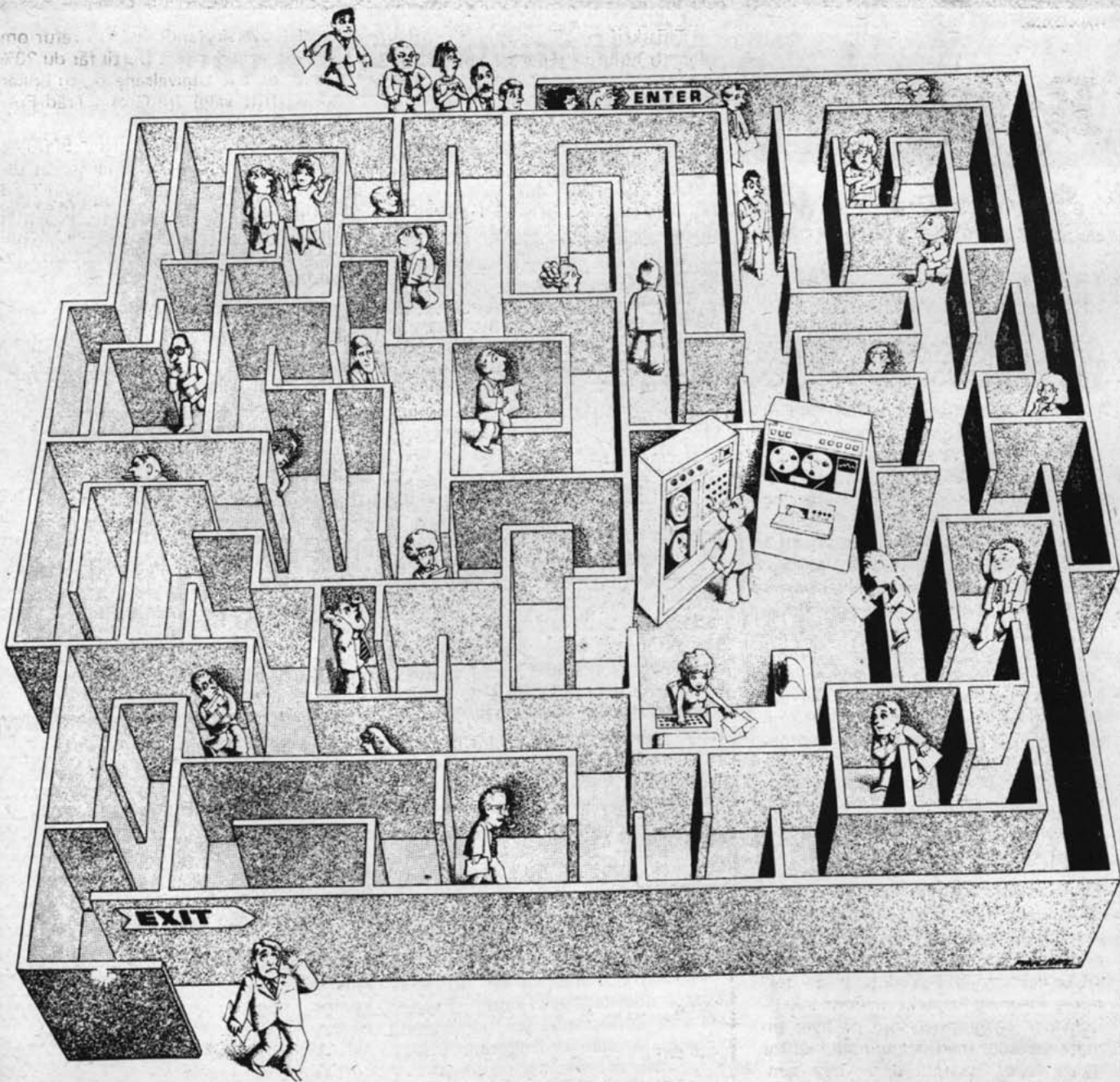
— I ANORG har det vært delte meninger om *hvordan* sekretærarbeidet skal ordnes — fra "alle lister, brev etc. skal brennes" til "alle lister, brev etc. skal kopieres og sendes til alle medlemmer". De fleste mener vel noe imellom disse ytterpunktene. Den foreliggende praksis er et midlertidig kompromiss, som følger av en prosess der absolutt likhet og åpenhet har blitt veid mot personvern, sikkerhetsspørsmål og det som er praktisk og økonomisk gjennomførbart for å holde et stadig mer omfattende kontaktnett så noenlunde i funksjon.

— Artikkelen "Arkiver og Dataskrekk" uthever at opplysninger utover navn og adresse er unødvendig og en frivillig sak. Det finnes også medlemmer og sympere, som i hvert fall foreløpig bare er "lokale medlemmer", dvs. ikke direkte tilknyttet ANORGs kontaktnett.

— ANORGs adresse, Høxtvedtn. 31b, 1430 Ås, er valgt på vanlig demokratisk måte. Follo ANORG går inn for sirkulasjon av adressen og det medfølgende sekretærarbeid. "Sekretærarbeiderne" har ingen politiske fullmakter, — det er ingen oppdeling mellom styre og styrte i ANORG.

— Artikkelen konkluderer med "At denne praksisen vil fortsette inntil videre, men at spørsmålet om en annen organisering av disse funksjonene er helt åpen for diskusjon i medlemsbladet med sikte på eventuelle forbedringer". Diskusjonen har imidlertid uteblitt foreløpig, men spørsmålet er fremdeles åpent. Medlemmene bestemmer praksisen i ANORG på lik linje.

3 fra Follo ANORG.

Kritiske brev går vanligvis rett i do!

ARBEIDARDIKT I

- Heng over spakar i ei kran (lite å gjere i dag)
- Har snart sitti høl i setetrekket (ein helvetes rompegag)
- Skulle likg å slippi siste hivert (når direktøren gjekk under)
- Eg er faen ingen morder (hadde slått han flat som ei kake)

Det kunne ha vore ein start.

Arbeidarkorrespondent
Jørgen på Vestnes i M&R

Eg er ein ung gut som skriv dikt på arbeid og i fritid. Eg har ambisjonar om å verta ein god kommunist. Det er vanskeleg, for eg er liksom ikkje på rett veg. Dessuten les eg pornoblad og Gatevisa. Det siste likar ikkje dei andre gutane som har proletarisert seg.

Jørgen.

ARBEIDARDIKT II

Me hev trela og streva på fabrikk (tjodlideo)

Men no vil me ikkje meir, me vil kreva vår rett (tjodlideo)

Me skal stå saman i vissa om siger (ikkje tjodlideo)

Fram for rettferdskrava, slutt på dritpreiket no!

Bjørn Dahl,
idrettskonsulent.

Kjære GA. For å gjere det heilt klart - dette er eit jævla godt dikt. Om det ikkje kjem inn - er det eine og aleine pga. at det står på nynorsk. Og sjøl om dokke site ned i Oslo-bya så må dokke lære dokke til å tolerere andre folk. Altså: NY GJEV i arbeidardiktninga!

Vyrdsamt Bjørn Dahl.

Pinlig for Gatevisa?

Gatevisas aktualitetssans har alltid vært av vekslende kvalitet, men jeg tror ikke problemet er så enkelt. Blar vi raskt igjennom Gatevisas utgivelser gjennom 7-8 år, vil vi raskt finne ut at den internasjonale arbeiderklassens kamper så å si er blitt totalt neglisjert! Tilfeldig? Dette synes i alle fall merkelig på bakgrunn av at en samlet redaksjon (unnskyld uttrykket) mener at "dette bugnende bladverket" (alternativt: "dette sjofle smøret") har en revolusjonær funksjon. Jeg er klar over at det innen redaksjonen hersker forskjellige oppfatninger om hva dette med revolusjon innebærer. Ikke minst derfor vil jeg utfordre redaksjonen til å redegjøre for sine synspunkter på arbeiderklassens kamp i dag. Er det virkelig forsvarlig å overlate dekningen og analysen av dette til slike kontrarevolusjonære organer som Ny Tid og Klassekampen?? Aviser som til overmål oppfordrer arbeiderklassen til å kjempe mot krisa og dermed framstår som alternative kriseløse for kapitalen? Mener redaksjonen at arbeiderklassen er det eneste mulige revolusjonære subjekt eller er proletariatet så "integert" at denne oppgaven må overlates til "provotariatet" (f.eks. hasjroykere i Halden, bønder på Karlsoy eller bløtkakekaster i USA)? Og hvis det siste ikke er tilfelle - hvorfor denne merkelige stoffprioritering??

De største nasjonalkapitalene nærmer seg et punkt i krisa hvor stadig mer effektive venstre-alibier må inn i

regjeringskontorene hvis arbeiderklassen ikke skal føle seg alt for provosert (jfr. sjansene for den haltende venstreunionen i Frankrike). Men på lang sikt er det bare en 3. verdenskrig med en dertil hørende kapitalødeleggelse som kan "løse" krisa. Mens dette utspiller seg er Gatevisa i ferd med å bli riktig stor, og er like opptatt som før av underlivsfikseringer, miljøaksjoner og hasjroyking. Ikke forstå meg slik at alle disse spørsmålene er uinteressante i en revolusjonær sammenheng. Men bortsett fra den evindelige hasjen (som kan virke like kontrarevolusjonært i en reformistisk hode som forvirrende i en anarkistisk) er det stort sett bare stillen som atskiller GAs dekning av disse områdene fra den elendige venstresida som GA har et slikt schizofrent hatkjerlighedts-forhold til. Eller vil redaksjonen benekte dette? Denne påstanden er generell, og på det generelle planet har den åpenbart mye for seg.

Gatevisa kan ennå ha en opplysende funksjon, særlig når det gjelder kritikk av kapitalismens ideologiske fortrengningsmekanismer. Men den tilsynelatende manglende interesse for verdensproletariatets kamp i GAs spalter underbygger oppfatninga av GA som "sengelektyre for venstresida". Eller innskrenker problemet seg til å få ut finger'n?

Svar utbes.
(Fhv. Vandrende And
i Gatevisas redaksjon.)

Nei til revolusjonsporno i Gatevisa!

Svar til E.D. fra C.V. (nåværende osv. i Gatevisas redaksjon):

Redaksjonen har ikke et samstemmig syn på verdensproletariatets kamp. (Vi har problemer nok med å bli enige om hva slags kamp som kommer inn under denne kategorien.) Her følger imidlertid ett redaksjonsmedlems personlige svar:

Gatevisa mangler artikler om visse deler av arbeiderklassens internasjonale kamp. Enig. Det ville være fint med en side i hvert nummer om selvstendige arbeidere som kjemper for vesentlige forbedringer. Gatevisa bør være et korrektiv til den fortellende og forvrengningsslike aksjoner vanligvis blir utsatt for i nyhets- og partimedier.

Men: Det er grenser for i hvor høy grad Gatevisa bør være opptatt av kampen på arbeidsplassene i utlandet. Du argumenter for at dette burde være hovedstoffet vårt. Det du vil, er å gjøre Gatevisa om til en variant av "Klassekampen" eller "Ny Tid". Du har selv prøvd å lage din egen versjon med "Arbeiderkamp". Mener du at det er behov for et slikt blad, så fortsett med å gi det ut, eller blås liv i "Folkebladet" igjen.

Gatevisa bør etter min mening være et annet slags blad. Våre lesere er ikke en organisert kampgruppe for å svekke kapitalismen. Gatevisa må derfor henvende seg til dem som individer, ikke som "arbeiderklassen". Arbeiderklassen har sine egne organisasjoner med sine egne tidsskrifter og aviser. La arbeiderklassens kamp være deres eget verk.

En utstrakt dekning av "arbeiderklassens internasjonale kamp" i Gatevisa ville derfor stort sett bli konsum av andres dramatiske frigjøringsforsøk. Skal vi kalle det revolusjonsporno?

Gatevisas oppgave blir å ta opp det som angår livet til oss som leser avisa, arbeider i den eller skriver i den. Dermed kan Gatevisa brukes i kampen for å forandre vår egen situasjon som undertrykkere og undertrykte. Da blir Gatevisa et bruksblad for oss som vil endre vårt eget liv. Vi kan gjøre det alene, eller sammen med noen venner, men Gatevisa kan ikke mobilisere "arbeiderklassen".

Dette betyr at vi må "skrive våre egne liv", ikke konsumere andres. For meg innebærer det at vi for eksempel trenger stoff

- om hva husløse kan gjøre for å få et sted å bo
- + om hva vi kan gjøre for å ta vare på vår egen kropp
- om hva avvikere kan gjøre for å slåss mot overgrep
- om hva konsummentmennesker kan gjøre for å bli skapere
- om hva vi kan gjøre for å beholde fellesskapet, humøret og kampviljen.

Men alt dette kan ikke redaksjonen skrive om. Det må bli lesernes egne problemer, erfaringer og løsninger som preger avisen.

Til alt dette kan man selvfølgelig innvende at arbeiderklassen må seire for noe annet vesentlig kan skje. Etter min mening er det ikke sant. Det er snarere slik at arbeiderklassen må se konkrete eksempler på et kvalitativt bedre liv før den kan få visjoner om noe mer enn å "opprettholde kjøpekraften".

Summa summarum: Bra artikler om arbeideres selvstendige kamp er velkomne, men de bør ikke dominere i Gatevisa. Det ville være endimensjonalt, kjedelig, dumt, og ustrategisk - kort sagt: reaksjonært.

C.V.

Tiltredes! S.M.

"Heia revolusjonen!"

Svar til ED fra KW - nok et nåværende osv. i Gatevisas redaksjon).

Når ED klager over at Gatevisa ikke tar opp arbeiderklassens kamp, er selvfølgelig klagen riktig. Det er nå det beklagelige med denne arbeiderklassen at den må være med på notene hvis det skal bli noen revolusjon. Ikke fordi den er så spesielt heroisk eller romantisk, men ganske enkelt fordi den er den eneste gruppen innenfor det kapitalistiske samfunn som er i stand til å gjennomføre sosialismen. For den som kontrollerer produksjonen, kontrollerer samfunnet.

Vi har jo en del historiske erfaringer å bygge på. Revolusjonsforsøkene i Ungarn, Italia og Tyskland etter 1. verdenskrig, opprøret i Ungarn 1956 og Frankrike 1968 hadde en fellesnevner: arbeiderklassen var den dominerende kraften. Og disse revolusjonsforsøkene hadde nettopp den formen som firhetlige sosialister forsvare: Rådsorganisering, med øyeblikkelig avsettbare delegater, fornektning av elitepartiet osv.

Andre, mer "vellykte" revolusjoner, i land hvor arbeiderklassen utgjorde en ubetydelig minoritet (Cuba, Albania, Kina, Angola osv.) endte på den

andre siden raskt som statskapitalistiske diktaturer.

Så ED har jo rett.

MEN. Sosialistisk agitasjon er ikke bare arbeiderklassens kamp. Det er 16 timer i døgnet hvor man ikke arbeider. Problemer som mann/kvinnefrigjøring, ressurs/miljøproblemer, seksuell undertrykkelse, kulturell frigjøring osv., kommer vi til å slite med langt inn i sosialismen (hvis det da blir noen sosialisme, og ikke mennene med de røde knappene i Moskva og Pentagon kommer oss i forkjøpet). Og ettersom disse "irrasjonelle" politiske problemene stort sett blir tidd ihjel av den øvrige "venstresida" er det riktig å ta dem opp i Gatevisa.

Derfor ser jeg gjerne at Gatevisa i fremtiden tar opp problemer som peker framover, og slutter å fungere som hyggelektyre for kulturliberale SVere (omfavningen fra Morgenbladets kulturredaksjon her om dagen er symptomatisk). Arbeidsplassreportasjer behøver ikke være like gørrkjedelige som i Ny Tid og 100 Blomster.

Om Gatevisa kommer til å gjøre dette er imidlertid en annen sak. Det eksisterer nå engang politiske motsigelser innen redaksjonen.

K.W.

(men nå er doen tett)

På fottur i anarkistheimen

Jeg har sittet i en god, kald peisestue 4 år gammel og latt meg kjærtregne av Tchaikovski — mens fettere og kusiner lekte gjemsel i hagen — har lest Vesaas med tysk grammatikk som bokmerke

— har stått fortapt i Munch-museet med rester av akvarellmaling under neglene

— har sittet på kirkebenken med ønske om å danse for Herren med pauker & cymbaler

— har i tre år vært på nikk med mine naboer mens jeg fyller leiligheten med venner som forbanner betongkolossenes umenneskelighet

— har elsket en ex-Vietnam-soldat som stadig polerte sine medaljer mens jeg drømte om lemlestedede barnekropper, og gråt i søvne

— har abonnert på Ny Tid — med Femina som "noe attåt"

— har jevnlig besøkt Frisksporten — for så å gå hjem til Ceylonteia og Benson & Hedges

— har nå vært på badet og vasket trykksverte av hendene

— og abonnerer herved på Gateavisa.

P.S. Dette skulle vært sendt sammen med postgiroinnbetalingskortet — men det er begrenset hva man kan få med på den lappen. Derfor denne hilsenen nå!

fra Anna-Marie E.

med spørsmål om veiledning når det gjelder bruk av kompass & eventuell proviant på mine fotturer i anarkistheimen. Er vel for øyeblikket på forskolestadiet — og har begynt med Anarkistisk Lesebok — men hva så?? D.S.

Alternativkultur i Bergen!
En gruppe Bergensfolk har satt i gang tidsskriftet

TUSENFRYD

Første nummer på gata nå!
40 sider — 8 kroner

Bestill bladet fra Tusenfryd, boks 1606, 5000 Bergen.

ikkevold

forum for ikkevoldskamp og radikalt fredsarbeid

IKKEVOLD NR. 5/6 ER I HANDELEN NÅ

"Ikkevold" 5/6-78 dokumenterer hvordan Folkereising mot krig og militærnektere er blitt overvåket og registrert av Forsvaret og Overvåkingspolitiet — tross forbudet mot overvåking av lovlig politisk virksomhet. IKKEVOLD skriver i dette

dobbeltnummeret om kvinner og forsvar (tema) og om totalnekting. Utdrag av den nye paxboka om base- og atompolitikk og betraktninger på Forsvarkommisjonens innstilling — en måned etter. Ellers mange nyhetsartikler, dikt og visespalte.

IKKEVOLD koster i løssalg kr. 3,— hos kommisjonærer, bokkafeer og Narvesen-butikkene. Bladet kommer ut 10 ganger årlig og koster i abonnement kr. 30,—.

Til IKKEVOLD, Göteborggt. 8, Oslo 5.

Jeg bestiller:

- ☐ Ikkevold 5/6-78. Kr. 3,— + 1,40 (porto) = kr. 4,40 er vedlagt i frimerker.
☐ Abonnement for 1978. Bladpengene, kr. 30,— blir betalt ved mot-takelsen av utkomne nummer fra i år.

NAVN:

ADR.:

POSTSTED:

Gateavisa for rennesteinsfolk!

Til de redigerende pïdestall-sittere i Hjelmsgate 3:

NEI! Det er IKKE leserne som i første omgang bestemmer et blads profil! Det er en myte som redaktører slenger om seg med, for å forsvare eget slurv!

Hvis redaksjonen ØNSKER en bestemt profil, og ønsker denne profilen bestemt av frivillige (dvs. u-bestilte) innlegg, så må redaksjonen motivere til slike innlegg gjennom å redigere, skrive og produsere bladet på en måte som ligger nær opp til den profilen de ønsker at bladet skal få gjennom leserinnlegg!

Hvis Gateavisa utvikler seg i akademisk-intellektuell retning, så vil den bli lest av akademikere og intellektuelle og avvist av de vulgære masser.

Den gang Gateavisa var en hippie-avis, appellerte den til hippies og ble forkastet av akademikere og intellektuelle marxistvridde anarkister/aktivister.

Gateavisa har forandret profil gjennom tilskudd av nye folk, så vidt jeg skjønner, men dette skjedde vel helt i tråd med tidens ånd, som betydde en politisering av forhenværende hippie-typer.

Begge deler er i dag foreldet, og den nye linja må bli VULGARITET hvis den virkelig skal få bred appell.

Det gjelder ikke bare å presentere temaene med et vulgært språk — men vie oppmerksomhet til NYE temaer, og la disse temaenes representanter omtale seg sjøl, istedenfor å la akademikere moralisere over dem.

Eksempel: Istedenfor å la en akademiker prate dritt om pønk-rock, trenger dere ekte pønkere til å snakke fra levera.

Istedenfor å moralisere/teoretisere

over f.eks. pornografi, må dere gå ut til f.eks. pornomodeller og la DEM skrive om sine arbeidsvilkår!

Gateavisa er i dag IKKE ei gate-avis, men tvert imot et "anarkistisk" alternativ til Basar og Vinduet. Og intensjonene, sammen med politiske graderinger, utgjør forskjellen. For den alminnelige leser fortøner begge blader seg som intellektuell litteratur på teoretisk nivå.... Og publikum er mer eller mindre det samme for begge.

Jeg ser ikke på Gateavisa som noe jeg konsumerer. Jeg ser på GA som noe som angår mitt eget sosiale lag særlig mye, og som det blir temmelig vanskelig å orke å konsumere etter hvert.

Fordi den er så teoretisk og intellektuell, og først og fremst fordi den er så skråsikker på sine egne meninger.

Og som antydnet: Jeg vil ikke at ikke-vulgære teoretikere skal forsøke å "senke seg til et lavere nivå for å kommunisere". Jeg vil at ekte rennesteinsfolk skal få slippe til.

Jeg har vært i Hjelmsgate og vært med på kulturkveldsdiskusjoner. Jeg synes det var kvalmt. Teoretisk. Mid-delklassepreik. Og de folka som var der, representerer vel også de som leser Gateavisa med størst interesse. Så hva angår Gateavisa meg, og arbeiderklassa (de fleste arbeidere lengter naturlig nok etter å slippe fri fra åket, og ikke etter å bli tillagt noen heltestatus slik middelklassemarxistene forsøker på, mens dens representanter (middelklassas marxister) opphever seg sjøl til kadere, eller går inn for en "proletariseringssperiode" for å "tilegne seg innsikt i arbeidsmiljøet". Fy faen, jeg kunne spy! De forpulte nazistene.....!)

Leon Latex

I SHOT THE SHERIFF

(men jeg tok aldri Rynning Tønnesen bakfra)

Ja, jeg skjøt altså denne fordømte sheriffen, skjøt han så paragrafadlens blå blod farget asfalt og brostein, skjøt han så pliktoppfyllende håndhevelser tettet alle kloakksluk til og stinket. STINKET!

Men, tro meg på mitt ord: Ridepisk og blankpolerte lærstøvler fristet aldri min trang til henvylstens orgasmer.

Av venners blod har jeg sett nok, jeg ville se noe annet, så jeg siktet på Storting og Eidsvollbygg, og så sheriffens råtna innvoller velte ut da min åndelige sten-gun spytet død.

Men, tro meg på mitt ord: Eggknusere og omelettmakere bød aldri på utløp for min aggresjon.

Hitlerbebadte rakrygger kan spradebasse seg videre som symboler på et forhatt evangelium, jeg skal ikke legge fingeren på avtrekkeren. Liten hensikt er det i å stjele solvstjerner i en tid hvor sheriffene står i kø for å bli pumpet fulle av bly.

Så tro meg på mitt ord: Det var aldri meg som tok Rynning Tønnesen bakfra.

Min potens er rettet mot edlere mål, er rettet mot en ny og bedre verden.

Så tro meg på mitt ord: Det var aldri meg som tok Rynning Tønnesen bakfra.

Nei til øl & hasj!

Gateavisa har en fin, fandenivoldsk og forfriskende måte å være på, og det setter jeg pris på. Men oppslagene i nr. 2, februarnummeret -78, synes jeg inn-ga en glorifiserende holdning til hasj, øl og andre rusgifter.

Jeg mener man understøtter det skeive samfunnet vi har i dag, ved å oppfordre til rusmiddelbruk. Det løser ingen verdens ting å bli høy sammen med sossen.

Å gå rundt med en klump hasj i lomma, føle seg som "opprører" og leike samfunnsreformator, støtter bare de som satser store penger på nedrusinga av ungdommen og den purken som skriker etter mere bevilgninger og begrunner det med de store talla på arrestasjoner og beslag osv.

Det er stort sett bare småbrukere av ulovlige rusmidler som blir tatt, top-pene, de virkelige haiene, spores nesten aldri opp — en får følelsen av at de har muligheten sjøl til å bestemme purkens handlemåte.

En får følelsen av at styremakta lar storhaiene drive på, for derved å passivisere folk som ellers kunne gjort en god jobb i å få denne kloden levelig for oss vanlige mennesker.

Dessuten, når "mannen i gata" får høre at ei gruppe folk bruker hasj, så blokkeres hans evne til å høre på, forstå og fatte de tanker og meninger som ellers kanskje ville fått ham til å se skeivheten og være med å gjøre noe med det.

Nei, kast hasjpipa, kutt ut pilsen og la oss komma i gang med å gjøre det levelig her, for det blir en toff jobb.

Einar R.

Patti Smith

Patti Smith Group prøver å smelte sammen de tre kraftigste musikalske kreftene i det 20. århundre – rock'n'roll, improvisasjon og reggae.

De hedrer en vibrerende ånd av anarkisme, skjebne og surrealisme. Det som dette har til felles, er den kraften som Patti Smith Group proklamerer: Frihet.

(New Musical Express, 1. april 1978.)

Når jeg sier rock'n'roll så mener jeg ikke bare et band som spiller låter – jeg mener et universelt fellesskap via lyd og energi, utveksling og rytme. En slags felles forståelse.

(Patti Smith i Melody Maker, 18. mars 1978.)

Chateau Neuf søndag 5. mars: Full sal, fortettet forventning – vi har reist gjennom mørket fra Trondheim til Oslo over stål og E6 natt på ruta sorte lys prosjektiler striper – vi har dagene rundt oss med vind og sorg rastløs speed rock n roll langs veiene over landet 120 kilometer og timer.

en tunnel av komprimert energi....

Patti Smith har vært borte i over et år/hun brakk nakken i et fall fra scenen/vi har ikke visst om hun noensinne ville komme tilbake/kanskje det gikk med henne som med Jimi Hendrix Jim Morrison Janis Joplin Brion Jones allerede før verden hadde sett henne som deres etterfølger/viderefører av rock n roll mot den totale kunststart/elektrisk energisk ekstatiske poesi/hvis hun overlevde fallet/kunne hun ville hun tilbake til det glitrende støyende schizofrene sirkus/vi hørte rykter fra alle hold/vi leste New Musical Express som gale biller & briller med skjelvende pinsetter/til en dag i februar i steppelandet Norge skoleavisa Dagbla' en spalte annonse Patti Smith m/konsert i klumpfoten Oslo sandkassa Chateau.

jeg har gitt meg sjøl til tjeneste for kunsten... kunst er en omstilling av ordet kunst eller stunk... en gnager... en frik... et brennmerke på menneskeheten. Kunstneren er en skamplett for gud... utenfor alle blindveier... den samme nigger. neo-kunstneren er den absolutte kriminelle som voldtar og avslører og gjenforklarer verdensrommet.

Patti Smith spretter inn på scenen sitrende struttende svergende galskap.

la oss gå hver vår vei sammen... la oss samles på toppen av en sval vulkan ... kast deg ned i den uendelige avgrunn... strålen som spytter ekstatiske dialoger lyder inntil tilværelsens rosenolje gjennomsyret det røde landskapet ... blod tunge og en ny ulyd – et sonisk spyd – langt nede fra dypet av hjertet: skjønnheten er enten krampaktig eller den finnes ikke i det hele tatt.

Showet kjøres ut i et voldsomt tempo. Patti Smith er en heks, en svart magiker, en hissig indianer, et elektrisk sverd. Men det er mer bandet Patti Smith Group enn Patti Smith m/komp.

heroin... kunstneren. den kvinnelige ur-kraft vrir seg i en hage prydet m/ sterkt polerte gress-blader... dopet er befrielse løslatelse (etiopium)... et dyreskrik forklarer alt... toner renner ut i frihetens avstøpning ... den intense frihet.... å utfordre den sosiale orden og knuse den sløve døde monotone sensur... å bryte løs fra den eldgamle trelldom... hensynsløs tilbedelse av den guddommelige hyrde.

la oss feire vårt eget kjød – omfavne ikke vår egen rase men evigheten – aldri fornekte dette brennede vemodet som heter begjær.

På tross av den ufattelige energien har seinere rapporter fra det store fastlandet vist at de allikevel kjørte litt forsiktig i Oslo. De var nervøse og anspente før deres første konsert etter ett års avbrudd, før startskuddet på en kjempeturne over hele kontinentet, før første offentlige presentasjon av deres tredje offisielle LP "EASTER". Det forteller litt om hvor seriøst de tar musikken og rocken, og det sier en hel del om hvilke voldsomme kaskader av eksplosjoner og vibrasjoner som nå slynges ut til folk nedover i Europa.

å opptre er som å kjempe for å kommunisere med alle mennesker overalt. det er som en stor telepatisk slette... når jeg opptre føler jeg meg som urgammel energi. mye av det vi lager blir til på scenen. hver kveld skjer det noe større, vi tar en ny sjanse, vi sprenger oss vei gjennom en ny hinne,

har vi vært gjennom den, så presser vi på og presser på til vi trenger gjennom en ny.

nå veit vi at vi kan gi gode show, nå er det bare et spørsmål om hvor godt det kan bli... det er den samme banen som vi var på når patti falt ned fra scenen, vi pressa oss framover og framover, kom høyere og høyere, vi vil sikkert nå det samme punktet igjen etter et par måneder. poenget er da å overskride det og gå enda litt lenger. hva er visten med å gjenta seg sjøl? man prøver alltid noe nytt. så snart noen setter opp en regel eller lov vil vi liksom knuse den og dytte den vekk for å se hva som er bak.

Hør på teksten til Patti Smith. Hør på musikken mystikken masokismen lidelsen/forbannelsen opprøret slave-riet oppstandelsen/skjebnen lenkene kampen overskridelsene... den negative optimisme... high on rebellion set me free/till victory rock n roll nigger/ space monkey/ghost dance/easter.

bær vitne om evas fødsel – hun stiger hun sover hun vokser i et nakent landskap svetter duppende blomsters kostbare blod... hun bøyer seg i tjeneste – øsregnet fra gitaren hennes utsondrer anarkiet som er folkets feberjammer....

jeg ser på meg sjøl som et ledd i en lenke av oppløst eksistens som begynte med eva – den første person med visdom og kunnskap... gikk gjennom kain kunstneren som kriminell... moses guds stammende utvalgte offer.. ned gjennom tidene gjennom hver eneste opplyste nigger... satan den første absolute kunstner – den første sanne neger... opphøyet i stor skjønnhet med en fin plass i den himmelske orden men han så en annen... han var den første med en visjon om et liv utover det som var påtvunget ham... en cerebral utviklingsprosess.

vi er alle ledd i lenken. den jævlige gateboms/hallikene de høye prester er alle ledd i lenken. jeg går så langt som mulig uten å miste kontakten m/ tråden fra utgangspunktet.

jimi: fortell meg om du er opplevd, fortell meg om du er erfaren...

smith: ja jeg er det... ja jeg er det og det vil jeg fortsette å være.

En rock så grensesprengende, så provoserende, så suggererende, så aktiverende, så inni helvete potent og trolldomskraftig som Patti Smith Group vil ha det til?

Jeg veit ikke, jeg tror det, jeg har kke peil, jeg vil prøve det, vi må teste det, det skjer noe i 1978 som snart er nittenåtti nittennitti totusenogfire, hjemløs og jævlige med piggetråd mellom beina og romklang i hue, et helvetes bråk, en himmelsk orgasme, det er nå vi lever nå vi lever nå i dag i morra.

ingen opprørske kraft er mer utholdende og intet bilde er mektigere og mer illustrerende enn keith richards herjede ansikt.

vi er her og står på som faen med rock n roll for å gi energi til folket

I Trondheim som ligger ca. midt i landet rett før nittenåtti-tallet finnes det folk finnes det mange folk som tror at noe er i ferd med å skje, at det går mot en bølgetopp, en eksplosjon. De jobber som faen eller nesten som faen, de starter Hard Rock Cafe for lokale band, for spontan rock, for to generasjoner gamle friks og spellkåte rockere pønkere og pøbler.

Jeg har bodd her i noen måneder og hørt rock & pønk & new wave fra Sjølmord, Bitch Boys, Edge, Fatah Morgana, Rabies, Subway Suck – det finnes sikkert flere, det kommer sikkert mange nye, i en by som Trondheim med jeg veit da pokker hvor mange innbyggere men det er ingen storby, det er ingen drøm, det er nittensotti på hell og det skal smelle som faen i det kommende tiår.

O. Pauline

Foto: Gateavisa

Karneval mot rasisme

Gigantkarnevalet i London 30. april mot rasisme og nynazisme er stort sett blitt fortiet i norsk presse. Dette til tross for at de 80 000 deltakerne utgjorde en av de største demonstrasjoner London har sett på mange år. Bak tilstelningen sto organisasjonene Rock Against Racism og Anti-Nazi League.

Karnevalet begynte med møte på Trafalgar Square. Deretter beveget en utrolig fargerik og spontanistisk bølge av dansende og syngende mennesker seg gjennom London til Victoria Park. Folk bestrebet seg på å understreke kulturelt mangfold og variasjon som en måte å avvise rasisme og nasjonalisme: Alle etniske grupper, punks, rastafarianere, freaks og ganske "alminnelige" mennesker var å se.

I Victoria Park spilte punk, new wave og reggaeband: Clash, X-Ray Spex, Tom Robinson Band og Steel Pulse.

Karnevalet var en begivenhet ikke bare på grunn av størrelsen. Det var også et gjennombrudd for den nye radikale bevegelsen som har vokst fram i en generasjon som aldri opplevde 60-åra. De hvite punkebandene og de svarte reggaegruppene har vært samlingspunkter. Nynazismens terror og arbeidsløsheten har skapt en ny bølge av solidaritet mellom ungdomsgruppene. For ikke lenge siden sloss de heller seg imellom enn mot øvrighet og reaksjon. De voldsforherligende punkebandene er åpenbart forsvunnet fra arenaen.

Et annet viktig trekk ved den nye bevegelsen er at arbeiderungdom står i sentrum. I hvert fall en del har trengt gjennom den hjernevasken som pop-, mote- og fotballindustrien etter hvert har besørget i flere tiår.

Spesielt positivt er det at bevegelsen ikke er noe produkt av partiene på "venstrefløyen". Tvert om er partiene blitt stående utenfor i sin febrilske streben etter å kunne "ta ledelsen over folkets kamp".

AKP med linjeskifte på punk

Her på berget har karnevalet 30. april fått Klassekampen til å glemme sine gamle påstander om at rock er reaksjonær kulturimperialisme og punk arbeiderfiendtlig fascisme. Plutselig er punken progressiv. Men den bedrøvelige sannhet for AKP er at Rock against Racism og arrangementet 30/4 etter AKPs egne "teorier" like gjerne kan kalles det endelige bevis på at punk er fascistisk... I kulissene lurar nemlig Socialist Workers' Party, en trotskistorganisasjon. De har stilt sitt apparat til rådighet og har fått en ganske stor innflytelse.

Klassekampen fortier dette, selv om de kontaktet nettopp de samme trotskistene for å få facts om karnevalet. Problemet er at trotskister etter stalinistisk vurdering er fascist i rød frakk. Dette ble fastslått allerede i Moskva-prosessene. AKP har sluttet seg til synet og slått fast at de aldri vil samarbeide med trotskister...

Rockehaterne i AKP, med MAIs gamle leder Sæmund Fiskvik i spissen, kan etter denne avsløringen kanskje håpe på nytt linjeskifte og rehabilitering?

Eller vil gamle Stones-fans fra '65 blant veteranene i ledelsen — som Tron Øgrim — stå beinhardt på rocklinjen?

En verden venter i spenning.

J.S.

Spontan Post-Patti Smith-konsert-dikt

Situasjonistiske desillusjonister i alle land: SPRE DERE!

Vi fikk Marshallhjælpa, Gerhardsen & Nato inn med morsmjælka & tilbrakte Koreakrigen i barnevogna & McCarthy-perioden i sandhaugen.

Vi sleit hue & ræv på kjipte skolebenker & våkna til Beatles, Stones & Dylan.

Vi så Vietnam, Biafra, Romodysseen, Bangla Desh & flippa ut med Mothers, Hendrix & Pink Floyd.

Vi møttes ved Ambassaden, Undergrunn, Club 7 & fikk noian av politkøller, speed & fett hår.

Vi dro til Køben, Amsterdam, Marrakesh & kommuniserte med vesener fra universets fjerneste horisonter.

Vi digga sola, pot, vin, hverandre & sov i parker, jernbanevogner & trappeoppganger.

Vi forsvarte Vaterland, Mardola, Pilestrødet & preika filosofi, økologi, religion & ideologi.

Vi lytta til Grateful, Airplane, Bowie & Joni & snuste på Sartre, Steiner, Illich & Astrologi.

Vi opponerte mot Nixon, slips, EEC & blei søvnig av Aspengren, Abba & Akp.

Vi folte vibrasjonene fra Frisco, Paris, India, Berlin & leste Hesse, LaoTse, Tolkien & Bakunin.

Vi minnes Catalonia—36, Che, Mao, Ulrike & angripes av Berufsverbot, Atomkraft & Neutronbomber.

Vi dopes av klorerte karbohydrater, plastikkmat, surt ledningsvann & deppes av Sor-Afrika, Kreml, Jerusalem & Pentagon.

Vi dropper innom stuer fulle av Pønk & Nye Filosofer & snubler i Ny Livsstil & Opprør fra midten.

Vi er Verden!
Vi har Pattie Smith & Framtida!
Vi hilser Christiania & Visjonene —
toner pannebrasken i ekstaser
& sjauer frihetlig
for en ny vår!

Fjotulf Kvin

TA SKRITTET!

10 000 mennesker kjøper Gateavisa på gata eller i en Narvesen-kiosk. 4000 abonnerer.

For andre blader er forholdet gjerne omvendt: Hovedtyngden av lesere har fast abonnement.

Med det store opplaget Gateavisa har i dag, er det en liten hodepine for oss dette at såpass få av leserne har tegnet abonnement på avisa. Økonomien blir usikker. Antallet trykte eksemplarer varierer. Vi mangler den sikre basis i en stor gruppe trofaste & stabile abonnenter som berger mang en avis gjennom vaklende tider.

Men hvorfor abonnerer ikke flere av våre utallige lesere? Alle grunner taler jo for å sikre seg avisa regelmessig i posten. Eller? — Vi har tatt for oss noen av motargumentene mot å gå til det drastiske skritt å legge ut 35 kroner i et års framtid — og har etter beste evne svart på dem:

1. Får avisa så seint — Narvesen har'n jo allerede når jeg får den.

Svar: Etter å ha fått en del klager på dette har vi begynt å sende avisene til abonnentene ut før Narvesen får sine. Dessuten blir avisa ganske raskt utsolgt i mange av kioskene...

2. Avisa går vel til helvete snart — eller de får iallfall ikke ut så mange numre som de lover.

Svar: Gateavisa har eksistert siden 1970. Gjennomsnittsalderen i Norge er 72 år. For aviser er den enda lengre.

Avisa er forøvrig kommet ut som planlagt siden vi gikk over til 10 numre i året (jan.-77). Et abonnement gjelder for 10 numre uansett hvor lang tid vi måtte bruke på å gi dem ut.

3. En har alltid 5 kroner — men har en så mye som 35, bruker man det på sprit og LPer.

Svar: Som læreren din sa: TENK FREMMER GUTT! (evt. jente).

Abonnenter sparer penger — lavere pris pr. nummer.

Spar tid & skosåler. (Det er kortere vei til postkassa di enn til Narvesen-kiosken.)

Og glem ikke vissheten om å tilhøre en utvalgt avantgarde!!

4. Postbudene har tunge nok sekker fra før.

Svar: Nå gjelder det å verne om arbeidsplassene!! Mange har ikke råd til å skrive brev i disse krisetider....

5 GRUNNER TIL Å ABONNERE:

1. Du får avisa straks den kommer ut.

2. Gateavisa blir ofte raskt utsolgt i kioskene, og en kan aldri være sikker på å møte en gateselger.

3. Abonnenter får avisa billigere: kr. 3,50 pr. stk. Dessuten er du ved å abonnere nå, gardert mot den prisstigningen som inflasjonen vil tvinge fram etter hvert.

4. Du støtter Gateavisas økonomi. (Abonnement er billigere for oss enn løssalg.) Kjøper du avisa i Narvesen, støtter du kioskkompaniet med 2 kr. pr. avis.

5. Postbudet ditt får noe å lese på i frokostpausen.

ABONNER!

Alt du behøver å gjøre er å betale inn:
35 kr. for ett år / 10 numre, eller
70 kr. for to år / 20 numre.

Pengene betales til postgirokonto
2 23 03 32, Gateavisa, Hjelmsgt. 3,
Oslo 3.

Muligens ligger det en ferdigtrykt postgiroblankett inni avisa di. Men nesten like lett er det å fylle ut en på postkontoret.

Sendt av: Inger L. Valle
Til: Justisdept.
Oslo-Dep.
35 00
Fengselsfogden får avisa gratis. Bilen er det med meg?

POSTGIRO-INNBETALINGSKORT
Sendt av: Inger Louise Valle
Til: Justisdepartementet
Oslo-Dep. Oslo 1
35 00

TIL FRIMERKE

KVITTERING

2230332

Gateavisa
Hjelmsgt. 3
Oslo 3

2230332

KORREKT UTFYLT INNBETALINGSKORT.

ROCK & VISER DØDSBO A/S Hjelmgate 3 – Oslo 3

Da store deler av disse musikkformene er gått bort under plateindustriens favntak, vil vi her framby et restopplag av pent trykte teksthefter billig til salg. Kryss av, fyll ut navn og adresse, og send denne slippen til oss. Heftene sendes pr. postoppkrav.

Dylan	23,-
Rolling Stones	17,-
Who	15,-
Beatles	17,-
Crosby, Stills, Nash & Young	15,-
Jethro Tull	12,-
Jimi Hendrix	13,-
Janis Joplin	12,-
Simon & Garfunkel	13,-
Doors	13,-
Donovan	19,-
The Band	12,-
Led Zeppelin	12,-
Joan Baez	19,-
Eric Clapton	11,-
Chicago	10,50
Neil Diamond	13,-
John Denver	13,-
Rod Stewart (inkl. Faces)	13,-
Elton John	13,-
Randy Newman	12,-
Gordon Lightfoot	13,-
Eagles	12,-
Roxy Music	11,-
Cat Stevens	13,-
Credence Clearwater	11,-

Navn:

Adresse:

FORSØKSGYM!

Er du lei av den nåværende skoleform? Da finnes det for deg et alternativt gymnas: **FORSØKSGYM I BÆRUM!**

Historien om Forsøksgymnaset er lang, for det er historien om et stivbent og livredd departement, og det er en historie om prøving og feiling, depresjoner og seiere. Likevel – skolen lever, og det virkelige skoledemokratiet klarer å styre skolen!

Ingen rektor skal sitte med makta over all administrasjon og bestemme fordi "han vet så mye". Derfor blir administrasjonen fordelt på administrasjonsgrupper, der alle skolens medlemmer er med. Eksempler: Opptaksgruppa, informasjonsgruppa, økonomigruppa, og Hus og hage.

Alle bestemmelser om skolen skjer på allmannamøte, der alle skolens elever har stemmerett. A-møtet holdes hver fredag. Vi prøver også å ha undervisningen på en annen måte, og i slutten av hver uke har vi planlegging av neste ukes fag. Vi har tre forskjellige fag hver uke, neste uke har vi tre nye – og på den måten kan vi fordype oss mer i fagene.

Skoledagen er delt inn i perioder: 1) 9–11, 2) 11.15–12 og 3) 13.15–15. Mellom 12 og 13.15 holder vi gruppemøter, seminar osv. Om ettermiddagen har vi også aktiviteter. Eks.: Yoga, gym, forming, drama og jentegruppemøte. På den måten blir skolen noe annet enn en 9–3-skole!

Skolen ligger vakkert til med hus rundt et tun, som på en gammel gård, og vi har skogen rett ved siden av.

Hvis du synes dette høres bra ut, kan du gå til rådgiveren på skolen din og få en brosjyre om skolen, eller stikke opp hit. Ring: (02) 24 04 21.

Adressa er: Forsøksgym Bærum, Griniveien 390.

Ta Lommedalsbussen til Griniveien, og skolen ligger på høyre side.

VELKOMMEN!

Det var en gang en anarkist som ville bli lærer

I begynnelsen av mai måned dette året opplevde jeg å bli sparka fra en vikarpost som lærer i ungdomsskolen. Ikke fordi jeg kom beruset på skolen eller på andre måter var totalt uskikket som klasseforstander for 9 B. Jeg fikk sparken på grunn av fakta og meninger som jeg framla for elevene, og som foreldra med sitt trangsyn ikke tolererte.

I mars fant jeg en annonse for en seks ukers vikarstilling ved en skole på sørvestlandet fra begynnelsen av mai og ut skoleåret. Ettersom jeg er student og ikke hadde forelesninger på angjeldende tidspunkt, søkte jeg og fikk jobben. En interessant og lærerik sommerjobb, tenkte jeg.

Jeg skulle undervise i tysk, samfunnsfag, norsk og gymnastikk i følge annonsen. Så derfor ble jeg noe sjokkert da jeg en uke før jeg skulle begynne, fant ut at jeg også skulle ha to timer kristendom i uka. Man tok det øyensynlig for gitt at gud og hvermann kan undervise i kristendom på kort varsel. Personlig er jeg imidlertid en lykkelig hedning som forlenget var ute av Statskirka og jeg hadde ikke engang hatt kristendom på gymnaset. Imidlertid gikk jeg ut fra at nettopp faget kristendom kunne by på givende diskusjoner med elevene og gikk til verket med friskt mot.

Etter fire dager, 17 undervisningstimer, hadde noen foreldre klart å lage så mye bråk og pisket opp en slik lynsjestemning at jeg hoflig ble anmodet om å forsvinne – av skolestyreren, Sleipulf Trangsyn.

Folka i dette tilbakestående distriktet av Norge reagerte på to ting. Nemlig min omtale av de ti bud og narkotika.

I en kristendomstime hadde jeg prøvd å stille opp teoretiske situasjoner hvor man nødvendigvis måtte bryte de ti bud for å handle "moralisk". For eksempel påpekte jeg det absurde

og konserverende i det 6. bud, "Du skal ikke stjele". Hvis en person som har i overflod, nekter å dele med dem som intet har, er det riktigere å ta fra den ene enn å stille og rolig sulte i hjel. Jfr. forholdet mellom den tredje verden og oss. Eller mellom de rikeste og fattigste i et kapitalistisk samfunn.

I tillegg påpekte jeg at Gud selv ikke var så nøye med å slå i hjel (jfr. egypterne som druknet i Rødehavet f.eks.), og at man riktignok skal hedre sine foreldre, men slett ikke lyde dem i alt (hvilken statisk verden ville vel ikke det bli?), for selv foreldre kan ta feil. Linja til Nürnberg-prosessen og det å følge ordre blindt, burde være klar.

Men det største anklagepunktet var likevel min omtale av narkotika. Jeg er ikke så veldig idealistisk av meg nå lenger (man blir kynisk og bitter med åra), men jeg blir sjuk når jeg hører den skremselspropagandaen som det bestående samfunn stapper ned i halssene på barna. Etter hvert må man vel innse at det ikke har ført til noe godt å forfalske narkotika til et uensartet dødelig stoff. Når unga vokser opp og finner ut at det bestående samfunn har løyet for dem, vil de naturlig nok få et helt uforsvarlig forhold til narkotika. Når mytene blir tatt fra dem gjennom egne opplevelser, står de igjen uten kunnskap i det hele tatt. Alle og enhver forstår vel at det er riktig ille.

Da bortsett fra foreldrene i denne forblåste bygda på sørvestlandet.

Så når jeg forteller mine elever at man ikke dør av å røyke hasj, og påpeker at det finnes mangfoldige personer som har røykt jevnlig i mange år uten å komme på "skråplanet", hopper de konserverende i samfunnet i været og forlanger min skalp på et solvfat. Jeg prøvde å lære elevene å differensiere mellom de forskjellige former for droger, men fikk høre at jeg dermed oppfordret elevene til å røyke hasj.

Vår mann på vei til sin første religionstime.

Moralen her må være klar:

Man mener at det er bedre med løgnaktige myter enn sann kunnskap. En gang var jorda flat og folk brant på bålet når de forklarte at den var rund. I dag er hasj dødelig og lærere blir brent på bålet når de sier noe annet. Middelalderen lever i Norge, i beste velgående.

Kort sagt kunne jeg ha fortsatt i lærerjobben i dag, hvis jeg hadde godtatt blindt alle tilvante forestillinger. Hvis jeg hadde undervist i løgn, hadde alle vært tilfreds. Hvis jeg hadde sagt at de sultende masser i den 3. verden skulle sitte på ræva og vente på nådegaver fra oss rike ettersom det er syndig å stjele, hadde jeg hatt sju tusen kroner mer i dag enn jeg har.

I stedet prøvde jeg å gi litt sannhet i denne ekstreme verden. Og nå ligger jeg altså her i en park i Bergen, uten noe sikkert sted å bo, uten penger og uten noen jobb i sikte. Desillusjonert og bitter, fratatt de siste rester av idealisme og på kant med samfunnet vil jeg til slutt her få lov til å komme med en kraftsats som kan lette litt på humøret mitt:

Måtte alle forstokkede, trangsynte, syfilisbefengte sodomistiske foreldre på sørvestlandet evig råtne i sine mørke hull! Måtte Sleipulf Trangsyn, den glatte skolestyreren som alltid tar veien med minst motstand, gli på et bananskall og knuse fire ribbein!

Etter en slik kraftsats er det klart for alle at jeg unngår å skrive navnet mitt under dette. De impliserte skjøner hva det gjelder likevel. Man skal jo ikke dra for store vekslere på Dorenefeldt-fondet heller.

Leve anarkiet! Fri hasj! Anarki på Svalbard!!

hilsen frustrert
sørvestlands-frik

Skolestyrer Sleipulf Trangsyn går til aksjon mot Gateavisas barneklære arbeiderkorrespondent.

Sommerens vakreste bladverk er på vei til:

GATEAVISA

MEDLEM AV ALTERNATIVE
PRESS SYNDICATE.

Sats: JET-Z
Trykk: A/S All-Trykk.
Opplag: 16.000

ANSVARLIG REDAKSJON
FOR DETTE NR.:

H.P. Faye, G. Reite,
K. Wiedswang,
B. Berge, E. Aase, K. Vesje,
C. Vennerød, S. Morgenstjerne.

Retur til Gateavisa, Hjelmsgt. 3, Oslo 3.

ABONNER PÅ GATEAVISA!

Du trenger bare å betale inn 35 kroner (10 numre / ett år) eller 70 kroner (20 numre / to år) til postgirokonto 2 23 03 32, Gateavisa, Hjelmsgt. 3, Oslo 3. Hvorfor reise seg opp, kle på seg, og stå i milelange køer i en kiosk, når du kan få Gateavisa levert på døra av et hyggelig postbud? Billigere er det også.... Les mer om dette enestående tilbud på side 30!

BLI GATEAVIS-SELGER!!

Gateavisa er svært glad i gateselgerne sine. Uten dem ville mange aldri oppdage at avisa eksisterer! Vi har ca. 70 selgere rundt omkring over hele landet, men det bør bli flere. Hvis du mener at flere kan dra nytte av dette håndfaste alternativ til det etablerte høyre & venstre — lur ikke lenger på hva du skal gjøre med det, men send din bestilling til Gateavisa, Hjelmsgt. 3, Oslo 3! Eller du kan stikke oppom og hente aviser for salg. (Hjelmsgate er en sidegate til Bogstadveien, nedenfor Valkyrieplass og like ved Rosenborg kino.) Du betaler for bladene først når de er solgt. Usolgte aviser kan returneres. Og av salgsprisen på 5 kr. får du beholde kr. 1,25.

NB! Spesielt i Oslo trenger vi flere selgere.

Telefonbestilling: (02) 69 12 84.

Neste nr. — Tegneserie-Extra — er i salg ca. 20. juni.
Neste ordinære nr. (7) kommer ca. 1. september.
Du får dem i Narvesen, i bokcafeer og på gata!